Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Kruse, L.
Titel | Title:	Dramatiske Værker.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Trykt paa Hofboghandler L. Beekens Forlag, 1818-1820
Fysiske størrelse | Physical extent:	4 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

153,-8°

Det Kgl. Bibliotek
130025800592

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Dramatiske Værker

af

L. Kruse.

Anden Deel.

Kiøbenhavn 1819.

Trykt paa Hofboghandler L. Beekens Forlag
hos P. D. Kiepping.

55, - 153, - 8°

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Ezzelin, Tragoedie.

Don Juan, Opera.

Inhalt.

Don Juan, Oper.

Faust, Tragödie.

Ezzelin, Tyran til Padua,

Tragoedie i 5 Optoge.

Perſonerne.

Ezzelino da Romano.

Angiolina di San Bonifazio, hans Slægtning, opdraget ved hans Hof.

Markgreve Azzo da Eſte, Anfører for en Deel af Forbundstropperne mod Ezzelin.

Scipio da Eſte, hans Søn.

Guido, en ung Eneboer.

Anſidiſio da Collalto, Podeſta i Padua.

Markgreve Palavicino, } Anførere for en Deel af Forbundstropperne.
Borſo da Overa, }

Giniceli, Hunshofmester hos Ezzelin.

Gaddo, hans Søn, en Knos paa 19 Aar, i Ezzelins Tieneſte.

Afrikaneren Gormo, Stiernetyder hos Ezzelin.

Minutioda Lori, en Olding.

Monzi, Tiener og Soldat hos Azzo.

Pasqvale,
Pietro,
Carlluccio, } og
Chechino,

Flere Soldater i Ezzelins Tieneste.

En ung Soldat hos Ezzelin.

Soldater af Azzos Tropper.

Foreren for Ezzelins saracenske Livvagt.

En Herold.

En Opsynsmand paa Slottet Soncino.

Livvagt. Soldater. Tienere.

Handlingen foregaaer deels i Brescia, deels ved Onara og i Soncino.

Første Optog.

En Sal i Ezzelins Pallads i Breseia; i Baggrunden store Fløidørre. Paa den ene Væg hænge adskillige Vaaben. Foran to kunstig udarbeidede Marmorborde; paa det ene af dem Skrivertøi. Scenen staaer nogle Øieblikke tom, man hører udenfor en munter støiende Musik, og naar Fløidørrene aabnes, seer man gjennem disse et med Gjæster besat Taffel.

1.

Ezzelin

en kraftfuld, tredstudstyveaarig Mand, med hvide Haar, kommer hurtig ud fra Gjæstesalen, ifort en kostbar Husdragt; han gaaer rask hen til et Vindue, som han hurtig stoder op.

For varmt, for lummert er det mig i Salen,
Og Vinen gjør mig heed! Dog undflyer mig

I denne krybende dødsstille Vrimmel
Den muntre Glædesgivers, Bachi Lune!
Her er det bedre, hvor den friske Luft
Afkioler Kinden, her, hvor Diet speider
Veien til Padua! — End intet Bud?
Tilstaae Dig, Ezzelin! din Afrikaners
Betydningsrige Ord gior Dig betænksom,
Særdeles nu, da haardt din kiære Bye
Berendes rundt, maaskee er alt beleiret!
Nu, jeg kan stole paa de faste Mure,
Og Ansidisio har staaet sin Prove!
Et Bud er let opsnappet! Azzo holder
Aarvaagent Die! Nu, Taalmodighed
Min Podesta! Snart bringer jeg Undsætning!

Musiken vedvarer, en munter Stoien blander sig deri.

Hor kun, hvor vildt den feige Skare støier,
Hvis dybe Ærefrygt et tvungent Smiil
Knap min Nærværelse aflokke kunde!
Er Katten borte, springer Musen om!
Hvad mig gior Sindet tungt, de ændse ikke,

Dog — ingen Frygt endnu for Padua!
Hvad Gormo læste klart i mine Stierner
Angaaer kun mig personlig! Uheld træder
Tre Gange nær til mig, før Maanen fyldes,
Heelt nær! Dog mægter jeg det kiækt at vende,
Da blomstrer længe end mit Liv, min Magt!
Paa mine indre Kræfter tør jeg stole!

Lystigheden og Steien indenfor tager bestandig til.

Nei! uudholdelig er denne Larm!

til Livvagten ved Indgangen.

Hei, Vagt! kald mig min Huushofmester hid!
Mig flyer hvert vittigt Skiæmt; den muntre Latter
Udbryder først, naar jeg har Ryggen vendt;
Det ærgrer mig!

2.

Ezzelin. Giniçelli træder ind.

Ezzelin vedbliver.

Du blevst i Salen efter;
Siig: hvad har vakt de muntre Giæsters Jubel?

Giniçelli.

Min Herre! Eders Viin! Den løser Tungen!
Den vilde overgivne Ungdom har
Forlængst alt overskredet Maal og Grændse!
Man sprudler nu af Vid, og Vid gior glemsom!
Tak være Eder, at I lod mig kalde,
Jeg hører ikke gierne paa slig Tale!

Ezzelin.

Hvi saa? Lad høre!

Giniçelli.

Fabelviis fortælles
Saameget, hvoraf meget kan udtydes!
Det er det værste, det, thi Fablen selv
Var vist nok ei saa ilde meent, og sielden
Leer høit dens Mund, som bærer Nag i Hiertet.

Ezzelin.

Nysgierrig giørst Du mig; sig: hvilken Fabel?

Giniçelli.

Vel kan jeg ikke i saa smukke Vers
Fremsige den, og vare de latinske;
Dog var Indholden saa: "Da Krig engang

Med Kragerne de vilde Duer ferte,
Da valgte disse Høgen sig til Konge;
Men meer end Fienderne den skaded dem.
Dybt sukked de: det bedre er at falde
For Fiendens Sværd end uden Mars at dræbes".
Saa blev al improviso den fortalt,
Med Latter hyldet, og med Klap belønnet;
Paa Keiseren er den nok myntet, troer jeg.

Ezzelin heftig.

Paa mig den myntet er, jeg seer det grant!
Ha! bludser Oprørs Funken frem saa let,
At Vinens Aand strax bringer den i Flamme?
Saa faae de døe da, de enfoldige Duer!

Giniceli.

Hvad! For et Skiemt blot? Herre! fast jeg angrer,
At jeg lod falde noget Ord derom.

Ezzelin.

Det var din Lykke! Jeg fik dog at vide,
Hvad der var skeet. Vee Dig! hvis de Forvovne
I Fred var' vendte hiem! End er det Tid!

Jeg lod mig anbefale, siig dem det;
Og naar de bryde op, lad da enhver
Henbringes enkelt til Castellets Fængsler;
Der kan de samtlig tæres hen og angre,
Tilhørene saavelsom Digteren,
Thi lige skyldig er for mig de alle.

Ginicelli.

Det er de Fornemste i Brescia!

Ezzilin.

Derfor skal de bevart i mine Fængsler
For Stadens Lydighed mig være Borgen.

Ginicelli.

Den nye Podesta er og iblandt dem!

Ezzelin.

Saa seer den næste Soel en Nyere.

Føreren for den saracenske Livvagt træder ind.

Føreren.

En Trop Soldater holder nys ankommen
Ved Slottets Port. Anføreren forlanger
Indstændig Eder strax i Tale, Herre!

Ezzelin

med urolig Hæstighed.

Han komme! — Ganske vist fra Padua!

Gaae, Ginicelli! gior, hvad jeg befalte.

3.

Ezzelin. Ansidisio.

den sidste med nedslaaet Visir og indhyllet i sin Kappe.

Ezzelin.

Hvad Godt fra Padua?

Ansidisio.

Jeg bringer Ondt!

Ezzelin.

Ha! Vee Dig da! Hvo est du? tael!

Andiosio.

En Skygge,

Til nye Bedrivt mig giver Sicel igien.

kaster Kappen af, og slaaer Visiren op.

Ezzelin forbauset.

Du, Ansidisio! Hvad? Podesta!

Ansidisio.

Det har jeg været: Padua er over!

Ezzelin

river rasende et Vaaben fra Væggen.

Det lyver Du! Ha! turde Du da vove
Dumdristig, fræk, at træde for mit Aasyn?
Forræder! Ha, Du henter selv din Død!

Ansidisio.

Vel mueligt; thi Du har end mange Tropper!
I deres Spidse skal jeg for din Ære
Med Glæde dø, kan denne Skam jeg hævne!
En viid Mark staaer mig aaben; alle Hære
Italiens foreenes til dit Fald!

Ezzelin.

Det lykkes dem, hvis alle mine Skarer
Monn' ligne din i Tapperhed, Du Nidding!

Ansidisio.

Hør og skiæld ikke! Havde jeg vel vovet,
At træde frem for Dig, hvis ei jeg kunde
Selv for dit Blik retfærdiggiøre mig?
Kun Tørsten efter Hævn har giort mig bleg,

Men ingen Frygt; thi der hvor Skiebnen raader
Er Ezzelin, som jeg, Støv i dens Haand!

Ezzelin.

Hvis jeg alligevel ei lod Dig tale?

Ansidisio.

Jeg misted Livet da, men Du, min Herre!
En trofast Liener! Siig, hvis Lab var størst?

Ezzelin.

Saa tael!

Ansidisio.

Med mange Forbundstropper holdt
Markgreven, som Du veed, Azzo da Este
Dit Padua beleiret.

Ezzelin.

Kun beleiret!
Det vidste jeg, og loe af deres Afmagt!

Ansidisio.

Jeg med! Jeg loe, da det blev mig berettet,
At Fiendens Skarer samled sig til Storm.
Med Skrig de rykte frem, med vilde Skiældsord
De ædsked os med Haan til blodig Kamp,

Rundt om de steile Mures faste Ringe!
En Dødningstilhed ruged over Staden.
Med Opror, skiult i Hiertet, sneeg sig lumsk
Den falske Borger langs de øde Gader!
Jeg kiendte alle; For hvert Slyngekast,
Som ramte knusende en fiendtlig Isse,
Et Hoved faldt i Prato della Valle,
For i sin gamle Frygt at holde Byen.
Forsømt blev intet! Fra de faste Mure
Flød stedse kogheedt Beeg i tusind Stromme
Ned paa Beleirernes tætpres'de Skarer.
I Luften krydsed Pile sig som Hagl,
Hist dræbende, her hævnende de Dræbte.
I flere Timer raste Striden vildt,
Dog stode begge Hære end urokket,
Ei var et Fodsbred vundet eller tabt,
Og seirende, høit dine Faner vaied;
Da pludselig — saa var det Himlens Villie!
De gamle Bielker i Agathas Træport,
Af vore egne Kiedlers Helvedstromme
Igiennemglødet, fanged Ild som Tønder;

Til Uheld stod just Markgrev Azzo der
Med sine Tropper; klog benytted han
Det ham forønskte Tref. Det hede Beeg,
Udgydt ham til Fordærv, han skikked os
Tifold fordærvelig med Kraft tilbage;
Og saa stod Porten snart i lyse Luer.
I deres Midte raste Striden nu;
Dog Vore, kiæmpende med Død og Flammer
Laae under; Fienden trængte ind. Jeg ilte
Ved første Budskab did; for silde kun!
Thi glædedrukken jubled mig imøde
De falske Borgeres løsbrudte Sværm,
Der svang med vilde Skrig de stiaalne Øxer.
Saa indenfor, som udenfra betrængt,
Betog en panisk Skræk vor hele Hær.
Forgieves var' nu Bønner, Trudsler, Magt!
Alt flygtede; kun jeg forblev besindig,
Og for at redde Dig, de mange Brave,
Drog, med den hele Hob fast sammentrængt,
Jeg hurtig ud af den modsatte Port,
Hvor Fiendens Modstand veeg for vore Vaaben!

Ezzelin.

De mange Brave? Riddinger tilsammen!

Ansidisio.

Saaledes kom jeg her! Vel har Du mistet
For kort Tid Padua, dog har Du end
En Hær tilbage, som kun brænder efter,
At slette ud ved tapper Gienerobring
Den korte Skam; en ofte prøvet Hær,
Som uden mig var plat tilintetgiort:
Jeg holdt tilsammen, hvad end var at holde.

Ezzelin stirrer med vilde Blikke taus hen for sig, og klemmer Vaabenet konvulsivisk i sine Hænder, efter en Pause vedbliver Ansidisio.

Taus staaer Du, vred! Jeg ærer denne Vrede!
Et saa uhyre Tab maae trænge sig
Uhyre dybt i Hiertet. Dog nu bringer
Det vrede Øieblik dig større Sorger:
Det gielder meer end Padua — Dig selv!
Al dine Hæres Kraft er nu fornoden!

han tier et Øieblik, men vedbliver da Ezzelin staaer som før, uden Bevægelse.

Vaagn, Ezzelin! thi ei forsømmer Azzo
At fore flux de seierdrukne Skarer
Imod et større Maal, imod Dig selv!
Palavicino har ei heller glemt
At Du ei deelte Brescias Herredømme
Med ham, hvormed han smigred sig heel dumt,
Da I foreente drog bag disse Mure.
Hævngierrig drager han nu fra Verona
Med vældig Hærmagt. Borso da Overa
Hvis fiendske Hu gior Kleverbladet fuldt,
Bevæger fra Cremona sig mod Norden,
For hurtig at forene sig med Begge!
Med dem er Paven selv indgaaet i Forbund,
Og bandlyst har han alt din selvgraae Isse!
Et Korstog kalde de den egne Crætte,
For, som det hedder, de haardttrykte Steder,
At skiænke Frihed fra Tyrannens Vold!
Italien henstrommer under Korset,
Fra Brescias Taarne vil Du see det snart!

Ezzelin

der sig selv ubevidst i sit stille Raserie har bøiet det Jernvaaben, han holder i Haanden ganske krumt, kommer til sig selv, bemærker det, og siger med Hæftighed:

Det haarde Jern maae bugne for min Vrede!
Let kunde jeg saa knuse Eder alle!

Han hugger Jernvaabnet saa hæftig imod Bordet, at dette fyrter sammen; han sætter Foden derpaa.

Dødsens er den, som med en Lyd blot nævner
Stad Padua, for atter den er min!

efter en lille Pause.

Nu har jeg Luft igien og aander frit!

til Ansidisio, efter en Pause.

Og jeg har alt bestemt, hvad jeg vil giøre.

4.

De Forrige. Ginicelli.

Ginicelli.

Hvad I befalte, er fuldbyrdet, Herre!

Ezzelin.

En nye Forretning bier Dig! Hvormange
Af Paduas Indbyggere opholde
Sig nu for Tiden her i Bresçia?

Giniçelli.

Halvhundrede omtrent med Børn og Qvinder,
Saavel af Adel, som af Borgerstand!

Ezzelin.

Ei flere? Lad dem lægges strax i Lænker!
Hvad Padua har født er mig forhadt,
Nu skal de bøde for, hvad det forbrød!

Giniçelli.

Min Herre! Fængslerne er' alle fulde.

Ezzelin.

Saa lad dem da henrettes.

Ansidisio.

End et Ord
Tilstæd mig, Herre! Underveis jeg stødte
Paa en halvvoxen Knøs, som jeg lod gribe
I det han vilde smutte mig forbi,

Ezzelin

der sig selv ubevidst i sit stille Raserie har bøiet det Jernvaaben, han holder i Haanden ganske krumt, kommer til sig selv, bemærker det, og siger med Hæftighed:

Det haarde Jern maae bugne for min Vrede!
Let kunde jeg saa knuse Eder alle!

Han hugger Jernvaabnet saa hæftig imod Bordet, at dette fyrter sammen; han sætter Foden derpaa.

Dødsens er den, som med en Lyd blot nævner
Stad Padua, før atter den er min!

efter en lille Pause.

Nu har jeg Luft igien og aander frit!

til Ansidisio, efter en Pause.

Og jeg har alt bestemt, hvad jeg vil gjøre.

4.

De Forrige. Ginicelli.

Ginicelli.

Hvad I befalte, er fuldbyrdet, Herre!

Ansidisio.

Maal Dig kun ei med mig i Snildhed, Skielm!
Mit Die trænger i Samvittigheden;
Din er ei reen! Din Rødmen og din Stammen
Har røbet Dig! Lad ham kun giennemsøges,
Lad ham afklædes Traad for Traad, og holder
Han snedig skiult de hemmelige Ränker
I Hiertets Dyb, spænd ham paa Pinebænken
Til de i Smertens Skrig undflyer hans Mund.

Ezzelin.

Saa skee dét!

Giniçelli

vrider sine Hænder.

Gud!

Ansidisio.

Bekiend før strax din Brøde!

Gaddo

i den hæftigste Angst, næsten grædefærdig.

Jeg intet har forbrudt, at tilstaae intet!
Jeg i det høieste ikkun har taugt!

Hvis J, min Herre! byder, maae jeg tale.
Men jeg er denne Mand ei Regnskab skyldig.

Ezzelin.

Nu! jeg befaler det.

Gaddo sukker.

Saa maae jeg da!
Min naadige Herre! Faa er' kun tilovers
Af Eders Lienere Det vilde Folk
Opsprængte, lig en Biergstrøm, Slottets Porte;
Rovlyst og Mord bred alle Dørre sønder.
Hver, som bar Eders Arelbaand og Farve
Blev hugget ned; jeg søgte ræd at undflye,
Men jeg blev grebet i den aabne Port,
Og tusind Mordervaaben saae jeg blinke!
Fast følte jeg dem alt. Da i det samme
En fiendtlig Ungersvend, en statlig Ridder
Sig styrted modig blandt de dragne Sværd.
Han med sit blotte Ord afvæbned Mængden,
Og drog mig med sig.

Ginicelli afsides.

Ham belønne Gud!

Gaddo.

Frie sank jeg for hans Fod, gav ham det Løfte,
Taknemmelig at ville giøre alt,
Hvad han forlangte, selv det Sværeste,
Betale, om det gialdt, min Gield med Livet!
Da saae han tankefuld og tvivlsom paa mig!
Du bærer, raabte han jo Fyrstens Farve?
Jeg sagde ja, da spurgte han mig venlig
Med mild og sagte Stemme — Gud i Himlen!
Og Du forraader ham, Elendige!

Ansidioso.

Seer I?

Ginicelli sagte.

Han er fortabt!

Ezzelin.

Nu, Nu, bliv ved!

Gaddo.

Om Eders skionne Slægtning jeg vel kiendte?
Jeg nikkede; Nuvel! vedblev han hæftig,
Du har betalt din Gield, hvis troe og lønlig
Du bringer mig et Brev i hendes Haand!
Han skrev, jeg tog det, lovede og iilte —

Ezzelin.

Giv Brevet hid!

Gaddo

tager det ud af sin Staalhue, fortvivlet.

Maae saa jeg holde Ord!

Ezzelin

betragter ham skarp og glubsk i det han tager Brevet.

Du vilde troe besørge dette Brev?

Gaddo.

Jeg maatte vel! Jeg skylder ham jo Livet.

Ezzelin.

Fra Fiendehaand det kommer, giemmer Svig!

Gaddo.

O! sikkert ei! Det er til Eders Slægtning,
Er Svig derunder, dølger hun det ikke!

Ezzelin

Hvor fiint den unge Skielm alt veed at snoe sig.

han bryder Brevet, træder nogle Skridt frem foran de andre, og læser det med dæmpet Stemme.

"Omkring Dig, Du min Guddom! Himmelflammen
"For mig i Livets Nat! med jerntungt Fied,
"Den vilde Krigslarm trækker blodig sammen!
"Vær tryg! Gaaer alt omkring Dig op i Flammen
"For Dig dog vaager trofast Kierlighed!"
Ei underskrevet!

træder efter nogen Betænkning hen for Gaddo.

Siig kiendte Du, min Gaddo!
Hiin Ungersvend!

Gaddo.

Jeg saae for første Gang
Hans Aasyn der, jeg hørte ei ham nævne,

Dog Præget i hans aabne ædle Miner,
Og den forbauste Mængdes Ærefrygt
Forkynder nok hans høie Adelsblod.

Ezzelin.

Du kiender ham da uden Tvivl igien?

Gaddo.

Det vil jeg meene!

Ezzelin

nærmer sig ham hæftig, men betvinger sig.

Vent derude Gaddo!

til Giuicelli, som gaaer.

Gaae! hent mig Angiolina!

til Ansidisio.

Podesta!

Erkiend, at jeg saadan end kalder Dig!
Vi bryde op; jeg vil, skal møde ham
Den overmodig stolte Azzo, førend
Han venter det, paa ny vil jeg mig maale
Med mine Nærmestes forvorpne Morder!
Jeg skal vel standse ham! Det være din Sag,
Min Ansidisio! med din forlobne

Høistpriste Hær, paa Veien til Verona
At standse mig den mindre stærke Fiende,
Men stands mig ogsaa ham! Det gielder Livet,
Hvis engang til Du bliver slaaet af — Skiæbnen.

Ansidisio.

Da lad mig blede under Bødlens Sværd!

gaaer.

Ezzelin

betragter Brevet noie.

Blot en forelsket Ungersvends Advarsel;
Thi intet lønligt aander denne Skrivt!
Hun kommer.

truende.

Hvis hun kiender ham! kun vaersom!

6.

Ezzelin. Angiolina. Ginicelli

i Baggrunden.

Angiolina.

Med Gud! Hr. Farbror! I har ladt mig kalde!

Ezzelin.

Ja! kiære Søskendbarn! nu nærm Dig driſtig!
Hvi ſlaaer ſaa blye Du Øiet altid ned?
Jeg har Dig nødig, rettere din Haands,
Din lette Pens høitpriſte Træk; nu ſeer jeg
Først hvor min Spot var grundløs, dengang alle
Mit Hofs berømte Kunſtnere beundred
Den Kunſt, hvormed din Skrivermeſters Flid
Beriged Dig; den Kunſt, ſom jeg kun drømte
Den Lærde tienlig, bliver mig nu nyttig!
En Fiende, der opdaget, hvor jeg mindſt
Formoded' det, ſkal den nu fange mig
I egen Snare. Min Haand er for ſtiv
Til at henkradſe Elſkovs Træk; thi ſæt Dig
Og ſkriv, mit Sødſkendbarn!

Angiolina.

Hvordan? min Herre!
Jeg —

Ezzelin

Skrive ſkalſt du, ſom jeg ſiger til!

heftig, da hun tøver.

Nu, skeer det?

Angiolina

sætter sig.

Jeg adlyder Eder, Farbror!

Ezzelin siger til.

"Jeg ahner Eder i den døde Skrivt,
"Dog skal min Skytsaand blive mig usynlig?
"Hen til sit Stamme-Slot Onara sender
"Endnu i Dag min Farbror mig —

Angiolina

holder forbauset op.

Hvorledes?

Ezzelin.

Nu skriv Du kun, skriv!

Angiolina.

I mit eget Navn,
Jeg til en Fremmed? Himlen veed til hvilken?
I seer mig høist forbauset?

Ezzelin

opfarende.

Bleg, forfærdet?

Angiolina

fatter sig.

Kan jeg vel andet? Eders stærke Haand
Er vant kun til at sønderhugge Knuder,
Og ubevidst ved blot Berøring river
Den vore Sæders fine Væv itu;
At skrive saadan til en Ungersvend
Forbyder Qvindekiønnets Lov og Skikke!

Ezzelin hæftig.

Jeg vil det; det er Sæder, Lov og Skik!
Opir mig ikke! Saaeft Du nogensinde
Mig give efter for en fremmed Villie,
Naar min først havde fattet en Beslutning!

Angiolina skriver, efter en Pause bliver han ved.

Har Du, hvad jeg har tilsagt?

Angiolina

skrivende.

Strax, min Farbror!

Ezzelin sigende til.

"I Dag min Farbror mig; der overlade
"Mig ganske selv, heel frie og uden Speider
"Forraades ikke trofast Kierlighed!"

Angiolina seer forbauset paa ham, han bliver ved.

Dit Navn behøver ei at staae derunder.

Angiolina

reiser sig og nærmer sig til ham.

Alt sige disse Ord foruden Navn!
Hvad græsseligt udgrunder nu din Sicel,
Da du paa Spil din Slægtnings Rygte sætter.

kaster sig for hans Fødder.

Skaan mig, min Farbroer! for saa fort en Skiændsel!
O! jeg kan ei fuldende disse Linier!

Ezzelin.

Ha! nu er det mig klart, jeg er forraadt!
Den skionne Maske skiuler nedrig Svig:
En Slange har jeg ved min Barm opklækket!

viser hen paa det sønderslaaede Bord.

Kast Øiet did; der ligger sønderknuset
Et Mesterstykke af en sielden Meisel!
Der fandtes slige tvende kun i Verden!
Forgiæves monn' nu hiint sin Lige søge;
Uddød med Mesteren er denne Kunst og evig,
Beklages saadant Tab! Det ligger knuset
Opofret for en fremmed Harm, og Du —
Ja, sandelig! skiøn, yndig er min Frænke!
Dit Smil er jo en himmelsk Naadegave,
Af mine Fiender selv est Du tilbedet!
Og dog har ei Naturen af sit Fyldhorn
Udøsmmet al dets Tryllemagt paa Dig,
End blomstre skiønne Qvinder rundt i Mængde,
Og uerstattelig est Du ei Verden!
Drom derfor ei, at haane mig ustraffet,
Før Du veed af det har min Vrede ramt Dig!

han hæver hende op, og skyder hende hen mod Bordet.

Adlyd mig flux, hvis ingen nedrig Attraae
Bevæger Hiertet skyldigt i din Barm,

Skriv til den Ubekiendte uden Frygt,
At jeg ei nødes til at troe, Du skiælver
For en Bekiendt!

hun skriver tauS, efter en Pause bliver han ved.

Flye mig det, est Du færdig!

hun reiser sig og flyer ham det skiælvende; han betragter hende skarp.

Hvor bleeg! Det er jo kun et lystigt Spøg;
Dog bringer vist det navneløse Blad,
Skiønt navneløst besvaret, mig i Buret
En kiælen Fugl! Det lyster mig at kiende,
Hvo der saa kiærlig sørger for min Slægt!
Thi Søskendbarn! Du kiender, skiøndt til Dig,
Vel neppe denne Haandskrivt?

han flyer hende Brevet, i det han skarpt betragter hende; hun farer sammen, og staaer bedøvet.

Ha! Du blegner!
Du kiender den; det skalst Du faae betalt!

Angiolina

søger at sætte sig.

Jeg kiender — ja! Jeg troer at kiende den.

Ezzelin forundret.

Det siger Du mig? Vel! Hvo skrev de Linier?

Angiolina.

Hvis ei jeg feiler — Scipio da Este

Ezzelin.

Min værste Fiendes skiæggeløse Søn?

Ha! sast ei tænkelig er slig en Diærvhed!

Angiolina.

Min Farbror! Jeg har intet at fordølge!

Alt engang for har Han tilskrevet mig,

Ei heller lod eg Ham da ubesvaret!

Ezzelin.

Saa! Og med Roe tilstaaer Du det? Lad høre!

Angiolina.

Da Eders Feide med Azzo da Este

Omsider — ak! skiønt kun for føie Tid,

Ved Keiserens Anseelse blev bilagt;

Og, saasom I hinandens Aasyn skyede,

Hans Søn blev sendt for at besegle Freden,
Saae vi for første Gang hinanden; siden
Ved Carnevallet til Verona nok engang
Ved Eders Tafel. Føie Tid derefter
Anholdt Han i et Brev om Kierlighed,
Og om min Haand. Jeg sendte det tilbage,
Det første som jeg nogensinde modtog
Som og det sidste, og erklærte Ham:
At J min Farbror, J, min Herre og Fader,
Som tidlig kuared mig til Brud for Eders
Alt længst hengangne Søn, at J kun havde
Ret over Eders Slægtnings Haand, at aldrig
Jeg modtog mere noget Brev, et Ord,
Et Elskovstegn, hvortil J ei gav Minde.
Ved Himlens Bistand er mit Løvte ubrudt;
Thi dette Blad seer jeg ved Eders Gunst!
Fra Eders Fiendes Haand modtog jeg intet.

Ezzelin

siger tvungen, men venlig og let.

Maaskee lod saa paanye en Fred sig slutte!
Staaer Han Dig an?

Angiolina.

Mig anstaaer ingen Fiende!
De velbekiendte Træk gav mig min Fatning
Paanye, og lettede mit Forsvar.

Ezzelin.

Det Svar gav Dig din gode Engel ind!

Angiolina.

Nu kiender I Ham jo, giv mig tilbage
Da dette Blad, som krænker kun mit rene
Pletløse Navn og alle Qvindeskikke.

Ezzelin.

Ha! drømmer Du? Hvo staaer mig inde for
At ei Du skuffer mig, at ei Du nævnte
Vor Fiende for at skiule mig din Elsker!
Først naar Han kommer er jeg overtydet,
Og sandrue, bliver da dit Ord stadsæstet.

Angiolina.

Og kommer Han nu ei?

Ezzelin.

Saa har Du løiet!

Angiolina.

Og jeg maae bøde for vor Fiendes Diærvhed!

bestemt.

Det Blad vil neppe lokke Ham, min Farbror!

Ezzelin.

Hvi saa?

Angiolina.

Vil Han vel løbe blindt i Snaren?

Bag Mure vove sig, hvor ei jeg er?

efter et Øieblikks Betænkning, rask.

Ja! det gaaer an! Opfyld, hvad Brevet lover,

Send mig derhen! Lad Ham faae mig i Tale!

Hvert Glimt af Haab skal jeg berøve Ham,

Skal vise mig, mig selv og Eder værdig!

Saa kan mit gode Navn dog ei antastes,

Og hvad jeg skrev, tør jeg vedkiende mig!

Ezzelin.

Du har ei Ret! Saa er Han os sikker,

med stigende Hestighed.

Og aldrig skal Han meer undslippe mig;

End værre Stikker søger jo hans Fader

At kaste mig om Halsen; bandt Hans Lænker
Først Ezzelin, da var min Time kommet —
han møder Angiolinas Blik, og bryder rask af.
Jh nu! saa slemt vil jeg ei fare med Ham!

Angiolina rolig.

Gior som J vil, naar Eders Slægtnings Ære
Kun ikke stilles blot for Verdens Dom;
Naar Rygtet kun ei nævner mig, som den,
Der lumsk har stilt den Tillidsfulde Snarer!
Jeg seer Ham der for sidste Gang, og vender
Ydmyg tilbage Eders Villie lydig!
hun lægger Hænderne forsikkrende paa sit Bryst.

Ezzelin.

Jeg sender Dig derhen; lav Dig til Reisen.
Vel har Du ei slukt min Mistanke reent,
Imidlertid — dog først:
til Giniceli.
Kald Gaddo ind!
til Angiolina.
Giv Brevet Selv nu til det Bud, Han sendte,

Med faae Ord kun.

han flyer hende Brevet, som han imedens har forseglet.

7.

De Forrige. Gaddo vinket af Ginicelli.

Angiolina

henvendt mod Ezzelin.

Jeg gaaer, min Farbror!

Dog skiælver Hiertet ængstlig, Kinden blegner!

betydende og rask til Gaddo, i det hun flyer ham Brevet.

Giv Ham, som sendte Dig, det Svar fra mig!

gaaer.

Ezzelin til Gaddo.

Nu kan Du giøre godt, hvad Du forbrødst!

Forglem ei, af hvis Haand Du modtogst Brevet;

Dog mig Du nævner ei med mindste Lyd,

Mig har Du ikke talt med! Skynd Dig, Gaddo!

Bær klogt Dig ad, og kom mig snart tilbage,

Din Faders Liv staaer inde mig derfor.

Giniçelli.

Kom snart igien.

i det han rækker ham Haanden, sagte.

Kom aldrig meer, min Gaddo!

Gaddo forbauset, sagte.

Hvordan?

gaaer.

Giniçelli ængstlig.

Hvad skal hans Skiæbne blive? Herre!

Ezzelin.

Han er halv Dreng endnu, har mere syndet
Af Uforstand end Ondskab; naar Han kommer
Saa lad Ham stille, uden Piinsler, døe!

Giniçelli

slaaer forbauset Hænderne sammen.

Herre! Han er min Søn!

Ezzelin.

Nu! Vær fornuftig!
Jeg kan ei andet! Vilde, sendt af Fienden
Han lumsk ei snige sig ind i mit Slot?
Hengiven er Han jo min Fiende! Har jeg
Benaadet nogentid Forræderie?

Forsigtighed, Exemplet selv jo byder
Hans Død. Du skalst ledsage Angiolina;
Troe Hende gior jeg, dog behøves Opsigt.
Hun kiender kun det halve af min Plan,
Du skalst udføre mig den anden Halvdeel:
Bevæbnede jeg sender lønlig forud;
Og flux, naar Scipio har hørt sin Affeed
Af Pigens Mund, da griber mig Ham hurtig,
Og fører Ham i Lænker hid. Jeg længes
Ret efter sligt et Gidsel, der kan skrække
Mig Pavens Ban, og hemme i sit Løb
Den seierstolte Fader, til min Hævntørst
Jeg slukke tør i Blod! Gior mig det godt.

Giniceli for hans Fødder.

Lad mig for Eders Fød besværge Eder,
Ved disse sølvgraae Haar, min lange Troeskab!
O, Herre! Skiænk mig Drengens unge Liv!

Ezzelin.

Jeg skaante ei min egen Stammes Blod!
Min egen Slægts pestfyldte Lemmer sleed jeg
Rask fra mit Hierte, og dog vover Du

Feig at opirre mig med Bøn og Klynken?
Giv Dig tilfreds: Du lever jo endnu!

vender om, i det han gaaer.

Forglem mig ikke Paduenserne.

Giuicelli.

Jeg lever — ja! for at fortvivle! Maatte
Din Blodtørst jeg, selv grum, saalænge nære
Til efter mit Blod med Du strakte Tungen?
Jeg har fortient det! Nu som Skiæl det falder
Fra Øiet! Ak! med hvide Knokler peger
En blodig Kreds af Dødninger med Latter
Paa Gaddos Hierte! Hvor er Trøst for mig?
Gud staaer mig ei i Nøden bi! En Skare
Af blege Skygger træde mellem os;
I deres hæse Skrig om Hævn forgaaer,
Den svage Lyd af mine seene Bønner!
Og atter kaldes jeg til Mord! Hvo stiller
Den usle Gubbe nu ved Siælens Byrde?
Jeg kan ei bede — kan ei heller myrde!

gaaer fortvivlet.

Andet Optog.

En Skovegn med Bakker, i Baggrunden det deels forfaldne, deels i Ruiner liggende Slot Onara. Foran er Landeveien, skilt fra Slottet og dets tilhørende Indhegning ved en tildeels ganske nedstyrtet Muur. Paa den ene Side er mellem Klipper en smal Indgang til en Hule; over Træerne og Klipperne bliver man Taget og Spiret af et Capel vaer; overalt en yppig, dog mere nordlig italiensk Vegetation, Pinnier, Olietræer, Ranker og Blomster.

I.

Angiolina

kommer hurtig ud fra Aabningen af den nedstyrtede Muur.

Det lykkedes! Jeg bliver ikke savnet;
Thi alle speide grisk det fierne Slag!
Mildt Gud begunstiger min rene Hensigt!
Tak Dig, Forstillelse! Du, Pigens blede
Beklemte Hiertes trygge Skiold! Let hyllet

Ind i dit Rosenflor med Smildhed svinger
Den haardt betrængte Moe sit lette Spyd,
Og eneste — en uforfærdet List,
Imod de vilde Mænds tvangbyrtne Ondskab!
Her maae Han jo forbi! Lad Ham nu komme!
Hvis Han dog kommer! Fægter Han kun ikke
I Slaget hist nu ved sin Faders Side!
Ak! nys da jeg hist inde bæved, var det
Min Trost, mit Haab, mit bange Hiertes Anker,
At Krigens raske Farer monne holde
Ham borte fra den større, som her lurer!
Nu bæver jeg for hine, ønsker modig
Og omt Ham hid — da jeg kan redde Ham!
Ak! aldrig har jeg talt med Ham allene,
Den skionne, søde, elskte Ungersvend!
Han veed ei, at mit Hierte slaaer for Ham!
Ei, at min Siel Ham følger i det Fierne!
Men Han skal vide det! Skiænk Du mig, Gud!
Kun denne Gunst! Lad Ham kun engang favne
Sin Elskte først! Lad mig blot engang nyde
Din Himmels Lykke, kort men reen, saa gribe

Med al sin Magt mig Ezzelinos Hævn!
Da er hans Fængsters mørke Nat mig lys,
Og i hans tunge Lænker er jeg salig!

seer sig utaalmodig om.

Han kommer ei endnu! Ha! mueligt bringer
En mere sildig Stund os begge Døden!
Angst, utaalmodig slaaer mit Bryst!

farer sammen.

Det rasler!

seer ud til Siden med Frygtsomhed.

Gud! Det er Ham! — Hvor er' J, mine Ønsker!
Ak! Skræk forsteener mig jo alle Lemmer!

2.

Angiolina staaer som forsteener. Scipio da Este.

Scipio

kommer hurtig ind, bliver hende vaer, studser og synker for hendes Fødder.

Hvordan, Madonna! J! O, søde Lykke!
Du smiler saliggiørende til mig!

Angiolina

forvirret og forlegen.

Ak! Eder er det, Scipio da Este!

Scipio.

Mig er det, ja! Hvad? I forfærdes, blegner!
Staaer jeg uventet da for Eder? Donna!

Angiolina

seer sig hurtig og ængstlig om.

Hvad vil I her? Flye, flye Ulykkelige!

Scipio.

I sporger, medens glad, for Eders Fodder,
Min dybe Tak et værdigt Ord ei finder!

Angiolina.

Lettroende! Maae Eders Kierlighed,
Saa blind da være, at det døde Blad
Formaaer i Fiendens Garn at lokke Eder?

Scipio

springer op.

Madonna! Hvad? Jeg kiendte Eders Haandskrivt;
De rene Træk jeg kunde aldrig glemme!

Angiolina.

Ja! Linier af min Pen, min Haandskrivt er det
Som I har læst, det nægter jeg vel ikke;
Dog taler vel den blye, den bange Jomfrues
Pletløse Siel, et Hiertes Kierlighed,
Og Troskab værdig, taler den deri?
Har nogentid et Ord, et Blik forraadt
Hvad dybt mit Hierte skiuler, da saa ringe,
I agter mig, at troe, jeg kunde møde
Den Omhu frækt, som omt I bær' for mig?
Hvo gav Jer Ret til slig Miskiendelse?
Hvor var vel Jer Skarpsindighed, som ikke
Strax aned i de grumt paanødte Linier,
Min haarde Farbrors List?

Scipio.

O! Lad Ham seire!
Hans Bødler gribe mig for Eders Øine!
Fra alle mine Himle har I styrtet
Mig med eet Ord! I elsker mig da ikke?

Angiolina

Var jeg vel ellers her? Min Scipio!

Vor Tid er kort, maaskee den næste Time
Alt skiller os for evig! Og en hellig,
Skion Time vil jeg nyde ved min Vens
Trofaste Bryst!

Scipio

udbreder sine Arme.

O! tør jeg troe min Lykke!
Min Angiolina!

Angiolina

synker til hans Bryst.

Evig, evig Din!
Min elskte Scipio! Ak! Os forbinder,
Ei glad en let bevinget Elskovs Gud;
Mig fører Dødens Angst i dine Arme!
Nys, da jeg saae i Aanden Dig fortabt,
Da hæved sig først i mit knuste Hierte
Al Kierlighedens Almagt, som dog længe
Mig ubevidst laae skiult deri; den gav mig
Kraft, til med List at møde Lumskheds Svig;
Mod, til at dølge kiækt sin Magt i Hiertet!
Jeg bad, besvor min Bøddel selv, at sende

Mig hid, for at afvise stolt hans Fiende!
O! vredes ei, min Scipio! jeg nævnte
Endog dit Navn, jeg skuffede din Tillid,
For at erholde den forønskte Gunst!
Thi saadan kun jeg kunde vise Dig,
At hvis end Pigen tvungen maae forraade
Sit Hiertes Ven, hun deler troe hans Skiæbne!
Kun saadan kunde ubeplettet af
Mistankens Gift, heel reent mit Billed træde
Hen for Dig i din Død! Saadan jeg kunde
Selv døe med Dig!

Scipio.

O! hvilken himmelsk Lykke,
Blev mig til Deel imod din Bødels Villie!

Angiolina.

Ja vel en himmelsk, uforventet Lykke!
Ak! havde først din Fod betraadt hiin Tærskel,
Den fandt ei Veien ud igien, og os
Foreente Ezzelinos Hævn i Døden;
Thi der, som her, jeg førte samme Sprog!

Flye derfor, Elskte! før det er for sildig;
For Dig og vaaged trofast Kierlighed!

Scipio.

Vær uden Frygt, Du, Livets søde Engel!
Vort Buds Forvirring giorde mig opmærksom:
En tapper Skare følger til mit Forsvar!
For Ezzelins Fraværelse at nytte,
Unddrog min Fader den det hede Slag,
At her en større Seir jeg kunde vinde!

Angiolina.

Din Fader? Scipio!

Scipio.

Veed, at jeg elsker!
Han seer i Dig ei Ezzelinos Slægtning,
Hans Ægtefælles Broderdatter kun,
Sin Ungdoms Vens, Grev Bonifazi Datter,
Og omt velsigner han vor Kierlighed!
Kom, lad os hurtig ile i hans Arme!

standser, forbauser.

Hvordan? Du bæver, viger bleg tilbage?

Angiolina.

Har da min Ven saa ganske misforstaaet mig?
Alt, hvad jeg raader for, hengav jeg Dig,
Min Siel, mit Hierte, mine Lankers Dromme!
Men kun min Farbror raader for min Haand;
Alt Haab om Lykke noder mig mit Løfte
Til at fraſige mig —

Scipio

ſlaaer Hænderne ſammen, høiſt forbauſet.

Hvordan? Nei! Nei!

Angiolina.

Jeg kiender Ezzelins jernfaſte Villie;
Hvad har Naturen, ſom bevæger ham?
Ei Sands for Skionhed næres i hans Hierte;
Det kiendte aldrig Elſkovs omme Drivt;
Og har en Taare ſittret i hans Øie,
Da var det kun Forbittrelſens; hans Anſigts
Alvorlighed formilder intet Smiil,
Men Verden bøyer ved hans Skoggerlatter;
Paa denne Klippe ſtrander jordiſk Kraft!

Scipio.

Dog tøver Du? Gud har for din Skyld giort
Alt et Mirakel: Lykkelig undkommet
Staaer fri Du her ved et forønsket Maal!
Derinde venter Dig Umueligheden;
Og dog betænker Du Dig, vakler end?

Angiolina.

Jeg vakler ei! Jeg veed, hvorhen jeg maae,
O! vredes ei, min ædle Scipio!
Jeg tilstaaer gierne, det er ei af Dyd!
Men Ezzelin, det veed Du, holder Ord!
Han brød ei sit, hvor tit han end er skuffet,
Han troer paa mig, har Tillid til min Troeskab,
Den er det eeneste, han ei forhaaner!
Hvis jeg nu og bedrog ham? Scipio!
Lad ham paa menneskeligt Værd ei reent fortvivle,
At Menneskeligheden ei aldeles
Fortvivle maae om ham! Her maae jeg blive!

Scipio.

Umueligt! Aldrig lader jeg Dig fare;
Jeg vil afvinge Ezzelin din Haand!

Angiolina.

Haab aldrig det!

en Tummel udenfor.

Gud frels os! Hvilken Larm?

Scipio.

Vær uden Frygt; nær er os mine Folk!

3.

De Forrige. Ezzelin. strax efter en Deel af Scipios Soldater.

Ezzelin

styrter ind med draget Sværd, hans venstre Arm ubetydelig saaret, han seer sig vildt omkring.

Angiolina forfærdet.

O, Gud!

Ezzelin

griber hendes Haand.

Du her? Afsted! Nu gielder det!

Jeg er forfulgt af Azzos Folk; de komme!

Jeg er aleene, de er' henved hundred!

Scipio drager sit Sværd.

Ha, Ezzelin!

Angiolina bønlig.

Red ham!

Scipio.

Du vil det?

Angiolina med Fatning.

Hurtig

Herind, min Faderor!

hun fører ham hurtig ind i Hulen og stiller sig for Indgangen.

Scipio.

O! hvad gior Du af mig?

Endeel Soldater styrte ind.

Første Soldat.

Herhen! herher!

Scipio.

stiller sig i Veien for dem.

Hvad vil I?

Første Soldat.

Ezzelino!

Fra alle Sider var han fast omringet;

Hist ligger i sit Blod hans hele Følge,

Dog han undkom til Hest; vi naaede ham,
Rask sprang han af, og smuttede ind i Krattet;
I disse Buske horte vi ham rasle.

Scipio.

Jeg er allene her med denne Donna!
Her er han ei, og var Han ogsaa her —
Jeg forer Eder med mig til mit Forsvar,
Ei for at stille Eder lumsk i Baghold!
Hvis Ezzelin er her, er Slaget ude,
Thi kun i Marken dræber jeg min Fiende!
Drag flux herfra, og venter mig i Skoven
Trehundred Skridt fra Slottets Muur, ei mindre
Og ikke meer!

Soldaten.

Tillad, min unge Herre!
Et Landsested, og — Krigen er til Ende!

Scipio.

I Krigen treffe det; viis der dit Mod,
Ei her! Adlyder!

Soldaterne gaae.

Nu min Angiolina!
Nu tor jeg fordre af hans Haand min Tak!

Angiolina

tyster med Hovedet.

Haab ei, at finde Giengield i hans Bryst!

Scipio

træder raft hen til Hulen.

Kom frit kun ud, min Herre! I er reddet!

Ezzelin

træder ud; han har svøbt sit Skiærf om Armen, og betragter dem med et mørkt Blik.

Ha! Eder er det! Scipio! Nu fatter
Jeg alt: Svig lured ved min egen Borg
I Baghold lumsk, mens aabenlyst jeg fægted!

Scipio.

At det var ikke Svig har I erfaret;
Thi uden mig var Flygtningen jo grebet!

Ezzelin.

Jeg Flygtning? Hvo der siger det, han lyver!
Til Ende Kampen er, dog uafgiort;
I Tab, som Vinding lige, drog vi begge

Med Orden os tilbage, Min er Seiren,
Thi jeg har hemmet Eders Seiersløb!
Nu staae de Ilende; imens min Slægtning —

afbryder sig, hurtig til Angiolina med Betydning.

Hvi blevst Du ikke, som jeg burde ventet
I Borgen?

Angiolina

ligeledes med Betydning.

Ud drev mig mit Hiertes Angst,
Det fierne Slag — til Eders Lykke, Farbror!
Thi dette Tref I skylder Eders Redning.

Scipio.

Jeg elsker Eders Frænke, Ezzelin!
Kom hid blot for at see, at vinde hende;
Drag med en væbnet Hob, som Klogskab bød.
Ak! Eders Faderret formaaede mere
End Kierlighedens Suk, dens varme Bønner!
Hun afslog hver! Da kom I hid; I vare
I min Magt begge nys! Jeg opgav villig
Den sikkre Vinding dog, fordi den bandtes
Til Tabet af min Fiendes Liv og Frihed,

Kiækt stolende paa hans usikre Hoimod!
Giv mig til Løn nu Eders Slægtnings Haand;
Af Eder begge har jeg vel fortient den!

Ezzelin.

Min Slægtnings Haand til Scipio da Este?
Den Fiendes Søn, som stial mit Padua?
Ved hvem min Viv, min spæde Søn jeg tabte
I hine Mure, som af Flammen levnet
End vidne om hans Rovlysts vilde Rasen?

Scipio.

Nei, Rovlyst drev ham ei: i aaben Feide
Laae han med Eder! Eders Slot indtog han
Fordi forhen I havde taget Este!
O! denne gamle Tvist er længst forliigt!

Ezzelin.

Saa, mener I? Kan saadant vel forliges?

heftig.

Lad os alleene! Hist er mine Folk!
Det er min Tak, at frie I gaaer herfra!

Scipio.

Det er da altsaa Ezzelinos Hoimod!

Nu, saa er Seiren min: jeg er den første!

Efter en Pause træder han nærmere hen til ham.

Jeg beder Eder, hør paa mig med Godhed!
Har jeg mod Eder handlet som en Fiende?
O, sig det selv! I tier! Vredes ikke,
At jeg erindrer Eder om vor Stilling!
Den nye Krig, som ei er uden Fare
For Eder, kan I ende! De Forbundne
Kan ved et kierligt Ord I stille ad:
Thi hvad formaae vel alle Eders Fiender,
Forener Eske sig med Ezzelin?
O! kald mig Eders Søn! Det skal jeg være,
Og sønlig Lydighed jeg lover Eder!

Ezzelin haanlig.

Du mig? Ha! Hvad erindrer Du mig om?

Scipio med Varme.

Jeg lover det! I er en gammel Mand!
En Ring af Byer har I underkuuget
Med sielden Kraft; dybt knæle hele Lande
For Eders Navn! Men I, I staaer alene:
Dog trænger Alderdom til Kierlighed!

Prøv det med os; I vil ei angre det!
Vi vil oprigtig, barnlig elske Eder,
Hvis Eders Bryst kan rumme Kierlighed?

Ezzelin.

Meer stærke Følelser kan mit Bryst rumme!
Har Du med stillet Vrede mættet Hierter?
Med Hævnens scene, dobbeltsøde Vellyst?
Den skal jeg nyde!

Scipio.

Herre! Lad det fare!
Betving med Kraft saa fiendske Lidenskaber!
Udfør ikkun en skiøn, Dig værdig Handling,
Og for din Fod beundrende nedknæler
Italien!

Ezzelin.

Du giver gode Raad,
Og kan ei selv den Lidenskab betvinge
Som til min Fod fornedrer Dig! Dog Roret
Kun boier sig, urokkelig staaer Egen!

Scipio.

Opgive kan jeg ei min Kierlighed,

Den søde Jslæt i min Skiœbnes Væv!
Før lukke Himlen sig for mig! O! staae
J Høimod ei tilbage, Ezzelin!

Ezzelin.

Jndlad Dig ei med mig i Væddestrid,
J Høimod turde let jeg overgaae Dig!
Du drømmer! Estes stolte Søn adlyde
Sin Fiende Ezzelin paa sønlig Viis?
Jeg kunde fast forsøge det! Dog Nei!
Det gaaer ei an! Min Slœgtning vil jo ikke!
Skal jeg vel tvinge hende? Nei! forgiœves!
Hvert Glimt af Haab har Hun berøvet Eder?

Angiolina.

Hvert Glimt af Haab har jeg berøvet Ham!
Forkastet har jeg Eders Fiende, Farbror!
Dog tør jeg hade den, som redded Eder?
Med min Haand kan J raade, som J vil!

Ezzelin

som neppe kan betvinge sig.

Saa Sødskendbarn! saa hurtig est Du lydig!
Nu! Du skal blive hans! Ved Jupiter!

I er' hinanden værd, I Elskovssyge!

Angiolina.

Alt er nu ude!

Scipio forbauset.

Ezzelin! I vil?

Ezzelin.

Vær da min Søn! Jeg giver Dig, min Frænke!
Dog Lydighed jeg fordrer nu af Dig!
For intet kaarer jeg Dig ei dertil.

Man hører i Nærheden Capelklokkerne ringe.

Scipio.

Hvad fordrer I? Siig frem, hvad maae jeg giøre?

Ezzelin.

Dig vise Ezzelinos Tillid værd!
Du skalst erfare det; dog at Du seer,
At ingen Svig jeg nærer lumsk i Baghold,
Vil Prøver nu paa den Høimodighed
Som Du betvivler, strax jeg give Eder!
Ved Skovkapellet ringes jo til Messe,
Der er en Præst nu! Kom til Brudeskamlen!
Til eders Lykkes Maal jeg fører Eder!

Angiolina.

Hr. Farbror!

Ezzelin.

Tie og lyd!

Scipio forbauset.

Hvordan! Saa hurtigt?

Ezzelin hæftig.

Nu eller aldrig! Lydighed Du svorst jo?

Scipio.

Reent er mit Bryst! Gud! vend det til det Gode!

han griber Angiolinas Haand og gaaer, Ezzelin vil følge, men mødes af

4.

De Forrige. Guido

en ung omtrent tyveaarig Eneboer, skjøn men bleg; han har alt under foregaaende Scene ladet sig see paa Klipperne, hvor han har samlet Urter, hvilke han nu holder i Haanden. Han nærmer sig Ezzelin.

Nys saae jeg Eder bløde, Herre! Urter
Har i en Skynding jeg til Eder samlet;
Lad mig med deres Safter kiøle Saaret!

Ezzelin

standser, betragter ham vist, efter et kort Ophold.

Ah! nu gienkiender jeg Dig først. Jeg kommer
Ret strax tilbage! Vent kun paa mig her!

gaaer.

Guido seer efter ham.

Langt bedre var det, om hans tykke Blod
Forsonende heedt ud af Saaret strømmed,
Og giorde Sindet fromt og tæmmed det!
Det er nu engang saa: naar jeg seer Blod,
Maae strax jeg stille det! Dog denne gang
Gik han at stifte Held! Nu vil jeg binde
En Urtekost til dette skionne Par!

han gaaer omkring og plukker Blomster.

See her staae Roser, Caprifolier,
Violer, Gelsominer; dog kun faae
Af saa bedøvende duftstærke Blomster!
Og pynte de i Myrtens dunkle Grønt,
Langt bedre saa! — Endnu en Myrte!

plukker den og studser.

Hvad?

Forunderligt! Mit alt for flygtige Die
Forvexler let Cypressens unge Spirer
Med Myrtens Grønt! Heel sært! Hvad skal vel
Sorgens
Og Gravens dunkle Qvist i Elskovskrandsen,
Som jeg vil bringe dem? Ak ja! Mig selv
Kan den betyde! Nu! Lad den kun blive!

5.

Guido. Ezzelin.

Ezzelin

halv for sig selv i det han træder ind.

De staae for Altret; lange Munkebønner
Og Elskovslovter gidder jeg ei høre!
Forbind mig nu det lette Saar, min Guido!
Saa er dit Navn jo? Jeg har seet Dig før!

han sætter sig ved Kilden; Guido, som har lagt Blomsterne fra sig paa et Klippestykke og igjen taget sine Urter, dyppe disse i Kilden, løser Armbindet og forbinder ham under følgende.

Guido.

Ja, Herre! da I træt af Jagten slumred

Forgangen Høst i Haven hist, da sneeg jeg
Mig Eder nær, forvoven, giennem Vagten,
For ret at see den høie Ezzelin!

Ezzelin.

Nu! Har jeg ikke skuffed din Forventning?

Guido.

Jeg saae paa Eder længe, taus og rørt!
Trygt slumred I, og ingen hæslig Drøm
Forstyrred Eders Alders, Eders Ansigts
Ærværdighed. Den fast Almægtige
Laae der, et stille Barn, og jeg forelskte
Mig dybt betragtende i Eders Træk;
Den buehvalte Pandes Alvor, Læbens
Lettrukne Smil drog mægtig mig hen til sig.
Da slog medeet I Eders Øine op,
Og brændende foer deres Lyn i Hiertet!
Ræd gyste jeg tilbage, vilde flye;
Men Eders Stemme kaldte mig! I spurgte
Om hvem jeg var, og nikked naadig til mig!

Ezzelin.

Er Dig mit Blik for skarpt? Du kiælne Knøs!

Heel svag seer Du mig ud! Tag Mod kun til Dig!
Sligt Levnet gior Dig sygelig!

Guido.

Nei, Herre!
Jeg ligner kun min Moder: Hun var bleg!

Ezzelin.

Du har og lagt Dig efter Qvindekunster;
Thi sandelig, heel ofte var jeg saaret,
Dog følte aldrig før jeg Lægens Haand
Saa let; Nu, Du behager mig! Bliv hos mig!
Jeg skiænker Dig et Sværd, gior Dig til Mand!

Guido.

For Jernet er jeg frygtsom, høie Herre!
Det vækker brændende Begiær i Brystet,
Og svaler det tit med sin skarpe Jis!
For mig, som best, Forborgenhed sig sommer,
Og taus at øve godt ud i det Smaae!
Jeg har alt hiulpet mange, lindret Smerte,
Og læget Saar med mine ædle Urter,
Min lette Haand! See, det er nu mit Kald!

I Verden vil jeg ei, jeg kiender den;
Der Markens Blomster, Luftens lette Fugle
Og Skovens Dyr, de tamme som de vilde,
Gaae listig om i Menneskefigurer;
Men Maskerne er' ikke godt at skiælne!
Lad ei, hvad dybt i Brystet slumrer, vaagne!
Det Blod som slaaer i det er ikke godt!
Thi kioles maae det under aaben Himmel,
Med Grønt og Rodder allenstund fortyndes;
Liig de Anachoreters fromme Sekt
Jeg nyder eene Jordens lette Frugter;
Mit Hierte slaaer blot her tilfreds og let!
Jeg elsker kun den eensomme Natur,
Den hvide Lillie, og — min blege Moder!

seer andagtsfuld til Himlen, efter et Ophold.

Min Eensomhed har Gud og riigt velsignet;
Thi alting lykkes, hvad min Haand berører:
Den stiller Blod, og læger dybe Saar;
Selv Eders smerter sikkert ikke mere?
O! lad mig blive her! Her er mit Hiem!

Ezzelin.

Du taler sandt! Jeg vilde vel som Læge
Beholde Dig om mig. Nu! Bliv saalænge
Indtil jeg kalder Dig! Dog vil jeg sporge
Dig først til Raads. Jeg lider paa din Taushed
Og sikkre Kunst!

i det han vaersom seer sig omkring.

Saa vid: I lang Tid alt
Jeg føler mig ei vel! En Smerte sidder

han lægger Guidos Haand under sin venstre Arm.

Og svulmer i en Knude her, og hindrer
Mig Armens frie Sving, ja selv besværer
Mit Aandedrag! Tror Du den bringer Fare?

Guido.

Tilstaaet frit ud, min Herre! Ja, jeg troer det!
Kun Hast og Færdighed kan hielpe Eder!
Dog rækker ei min Kunst saa langt! Min Haand
Veed ei at føre trygt det skarpe Staal,
Som rask maae rive ud det Ondes Rødder;
Den sitrer naar den nødes til at saare,
Og er kun sikker, naar den stiller Blod!

I Klostret Reparata i Firenza
Hvor jeg opdroges, en Saarlæge boer
I Sligt erfaren; Han kan hielpe Eder!
Skik efter ham!

Ezzelin.

Godt! Jeg vil giøre saa!
Dog med dit Liv staaer Du mig inde for,
At Ingen mærker, hvad jeg har betroet Dig!
Thi Undersaat og Fiende vilde juble,
Og overalt det frække Oprør hæve
Sit Slangehoved, hvis der kun blev anet,
At noget gives, som jeg frygter for.
De komme! Stille!

Guido

iler hen til Klippen, hvor han har lagt sine Blomster, og bliver der under følgende Scene, altid bag ved de andre, hvor han, medens han binder Blomsterne sammen, tager stum Andeel i Alt.

Nu til mine Blomster!

6.

De Forrige. Scipio. Angiolina, siden Ginicelli med Vagt.

Scipio træder ind med Angiolina ved Haanden, begge frygtsomme, dog med Fatning.

Ezzelin

træder rask imellem dem, og tager dem i Haanden.

Saa er' I uopløsligt nu forbunden!
Pagt-Edens Vellyst har I sværmerisk nydt,
Og min Modbydelighed jeg beseiret,
Selv opfyldt Eders Ønske! Gaaer saaledes
Det lige op?

Scipio.

O, Meer! Og evig gløder
Ved denne elskte Barm, mit Hiertes Tak!

han vil omfavne hende.

Ezzelin

holder ham rask tilbage.

Holdt! Det er end for tidligt, til at nyde!
Til Væddekamp har Du udædsket mig,

Endnu er Seiren min! Nu kommer Raden,
Til Dig, min Scipio! Hun er din Huustroe!
Min Sons, min Eneſtes beſtemte Brud
Har med hans Morders Søn jeg fromt foreenet,
Mig ſelv til Trods i Elſkovs Bon mig feiet;
Saa giv nu Du igien mig Hævnens Vellyſt!
Thi i mit Hiertes Dyb er det beſluttet:
Ei ſkalſt din Elſkovs Ægteſtryd Du ſmage,
Ei ſkalſt det elſkte Aasyn meer Du ſee,
Før, være det ſig nu ved Liſt, ved Vold,
Mig ligemeget, hid Du bringer mig
Din egen Fader Azzo i min Magt,
At jeg ſaaledes kan forfare med ham,
Som Hævnen i mit Bryſt tilſiger det,

Angiolina ſkiuler ſit Ansigt; Scipio staaer som forſtenet.

Da eſt Du forſt min Søn, min Ømhed værdig,
Og ſønlig Lydighed har Du da viiſt mig;
Da vil ſom Fader jeg velſigne Eder!

Scipio med Afſkye.

Umenneſke!

Guido

lader Blomsterne falde, mod Himmelen.

O! Herre! Luk Dit Øre!

Angiolina til Scipio.

Lev vel! Vi see hinanden aldrig mere!

med Mod til Ezzelin.

I spiller alt for høit, for grusomt, Farbror!

Med Menneskер!

Ezzelin.

Fordi det ere slige

Som spille selv! Mit Øie skusses ikke!

Du elsker ham! Vel! Estes Ægtefælle

Skal tifold bede for min Frænkes Svig!

træder hen til Scipio.

Du staaer forsagt og raadvild, Ungersvend!

Anspore maae jeg vel din Villie; hør da:

Heel gierne sukker jo den omme Elskov!

Saa sukke hist i Taarnet da din Huustroe,

I Fængslets Slange-Mulm hun vente Dig!

Skynd Dig derfor, at hendes Brudgoms Toven

Ei lærer hendes Blod paa nye at hade

Al Estes Ogleslægt! Gaae, skynd Dig, Knos!
Hent Raad nu i dit elskovskielne Hierte!

Scipio.

Hvad Raad? Jeg har et Sværd, og Du kan døe!
Taalmodighed og Kraft nedbryder Mure.

Ezzelin.

Hvis det ved Vold end skulde lykkes Dig,
Tilintetgior jeg brat det Baand, jeg knytted!
Dog haab det ikke; mine Folk er troe!
Fra nu af hænger over dette Hoved
Det skarpe Sværd; og vove Eders Skarer
At nærme fiendtligt sig kun Murens Rand,
Da falder det! Vogt, Ungersvend! Dig selv,
Thi sniger Du Dig hid, om end alene
Da seer Du, grebet, Solens Lys ei meer!

til Angiolina.

Beed Ham, at snart Han ynkes over Dig,
Thi uddød er for Dig mit Hiertes Medynk!

Giniceli

nærmer sig, med Vagt.

Jeg kommer paa dit Bud!

Ezzelin.

Man lægge Hende

I haarde Baand! Kast Hende dybt i Taarnet,

Indtil jeg noiere bestemmer alt!

Angiolina

træder hen til Scipio.

Forsag ei for din Brud, min Scipio!

Hav Tillid til min Siel: i Død og Lænker,

Midt under alle Ezzelinos Piinsler,

Er den, som Guld i Ilden, uforandret!

Scipio

vil omfavne hende.

Min elskte Brud!

Ezzelin.

Afsted! Nu er det nok!

træder rask mellem dem, og vinker hende, at begive sig bort; selv triner han med sammenslyngede Arme hen for Scipio og betragter ham vist.

Guido

nærmer sig Angiolina i det hun vil gaae

og rækker hende Cypressen; hun standser et Øieblik.

De Blomster, som jeg havde plukket Eder,
Sank mig af Hænde; dog beholdt i Haanden
Jeg ubevidst, midt i min dybe Gysen,
Cypressens unge Qvist! Tag den, min Donna!
Og vift friemodig den fit Jordstov af!
Ak! Selv fra Sorgens Plante, skiønt bedækket
Af graaeligt Støv, sig skiller ikke Haabets
Grøntdunkle Skiær; læg den ved Eders Hierte!

Angiolina

Jeg takker Dig; dog har for os Du Taarer,

hun viser paa Scipio.

Gyd dem da svalende i hine Luer!

gaaer med Vagten.

Ezzelin

der uafladelig har betragtet Scipio, lægger sin Haand paa hans Skulder.

Den Lydighed, Du loved, vil nok vaagne!
Ah! Hævnens første Frugt jeg smager alt!
Den gamle Eeg har boiet sig, saa maae vel

Og Roret snart bequemme sig dertil.

gaaer rask.

Scipio staaer som forstenet, med sit Blik stivt paa Jorden. Guido betragter ham længe rort, endelig gaaer han rask hen til ham og omfavner ham ømt.

Guido.

Fortvivl kun ei!

Scipio

farer i Veiret.

Hvo est Du?

Guido.

Eders Ven!

Scipio.

Du kiender mig da?

Guido.

Nei! Men Eders ædle
Sorgfulde Aasyn, Eders haarde Skiæbne
Gior mig dertil; Fat Mod! Jeg hielper Eder!

Scipio hurtig.

Du, Du? Hvormed? Siig hvilke Midler har Du?

Gaddo forbauset.

Jeg? — O, tilgiv det Ord, som undslap mig;
Tillid til Gud gav mig det flux i Munden.
Jeg hielper Eder med ret varme Bønner!

Scipio

seer længe paa ham, derpaa trykker han hans Haand.

Med Bønner. Nei, Nei! Blod kan ene hielpe!
Her er end Liv og Kraft; Beed for de Døde!
iler ud.

Guido seer efter ham.

Hvad har jeg nu oplevet? Det er Verden!
Dybt gierer Vreden vildt og heedt i Barmen!
Flye Menneskene, Guido! Flye, forinden
Dit Sind, din Medynk, dine onde Lyster
I denne Malstrøm kaster Dig! Min Moder!
Du Hellige, som kun mit indre Øie
Seer i min Drøm! O, kald mig bort fra Jorden!
Hvis ei, saa sval med dine blege Straaler
Mit hede Bryst!

Ginicelli

kommer hurtig og ængstlig tilbage.

Min Guido! Fromme Knos!

Forlad den vrantne Gubbes gamle Haardhed;
Hav Medynk med ham i hans Hiertes Nød!
Jil efter ham, som nys forlod Dig! Jeg
Tør det ei selv! O, iil, anraab, besværg ham,
At han beholder fast min Søn hos sig;
Nu nys har Ezzelino atter svoret
Ham Døden til, og under tusind Piinsler!

gaaer hurtig.

Guido.

Jeg gaaer! Reent uden Værd er dog ei Livet:
Der er paanye et Redningsord mig givet!

gaaer.

Tredie Optog.

Azzo da Estes Leir. Dennes Telt; aaben i Baggrunden viser det Udsigten over en munter smilende Egn, belyst af den nedgaaende Soel. Ligefor Teltet staaer Azzos rødmalede Carrocio.

I.

Azzo uden Harnisk. Borso. Palavicino begge i fuld Rustning.

Palavicino.

Saa skilles efter kort Samtale vi
Ikkun med halvnaaet Formaal, som det synes;
Ei med de glade Sind, hvormed vi kom!
Hvordan? Grev Azzo! Ven og Vaabenbroder!
Hvordan skal vi forklare os slig Gaade?
For ei at spilde Tid, vi skikke Jilbud
Til vore Leire slux, at vore Tropper
Kan drage snart til de bestemte Poster;
Dog alt er stille her! Basunen samler
End ei de Troe omkring den røde Stridsvogn!

Borso.

Min Azzo! gamle Ven! Mistanke kan ei
Slaae sine Rødder lønlig i mit Bryst!
Umueligt! Ja! Jeg saae jo selv, hvor Taaret
Randt paa din Kind, ved Synet af din Vens
Giordans di Bonzi ødelagde Pallads
I Padua; stod hos, da man fortalte,
Hvorledes denne paa Tyrannens Bud
Begav sig i hans Borg med Tillid, medens
Den Stork, som alt i mange Somre havde
Sin Rede paa Palladsets Tag, fløi bort,
Og bygged ved hans Naboes Skorsteen sig
En nye med Klageskrig! Den næste Morgen
Saae Huset heelt i Flammer, og din Ven
Laae Hovedløs! Da Du fornamst det Budskab,
Svorst ogsaa Du hans Mordet Hævn!

Palavicino.

Nu tøver I med Hævnen, Markgrev Azzo!
Den Azzo, der med Taareblik betragted
De mere end trehundred Fanger, alle

Af høieſt Adel, ſkyldfrie, unge Mødre,
Selv ſpæde Børn, og kraſtesløſe Gubber,
Som da for første Gang Tyrannens Fængsler
Gav tvungen Dagens elſkte Lys igien!
Den Azzo, som beſiælt af hellig Iver
Befoel, at mure Torricello til,
Igiennem hvilken, tredive Aar tilbage
Alt Ezzelino holdt sit Seiers Indtog,
Og der, med eet paa denne Portes Bue
Lettrykket Kys, indvied til sit Blodaag
Den arme Stad. Saa lang en Jammers Sukke
Gienlyde der endnu; dog Azzos Taarer
Er' alt bortviſket! Ja! Hvad ei er troeligt,
Fortæller man, at Ezzelin har lonlig
Forenet med sin Slægtning Eſtes Søn!

Azzo.

Dog er det sandt; men veed I ogsaa Priſen?
Han fordrer kun hans Faders Liv derfor;
Og indtil da forſmægter Hun i Lænker!

Borſo.

Umueligt!

Palavicino.

Uhørt! Og I kan end tøve,
Da Jil dog frem for alting spaaer os Lykke?

Borso.

Siig os, min Ven! hvad tænker Du at giøre?

Azzo.

Mens mindst I ane det, har jeg alt handlet;
Mit Hoved har endnu ei slaaet mig Feil!

Borso.

Hvis kun din Snildhed ikke skuffer Dig;
Vor Magt, min Azzo! skuffer sikkert ikke!

Palavicino.

For at forstærke sig, har Ezzelino
Paa ny kaldt Ansidisio til sig,
Og leiret sig for Brescia. Saa staaer Han
Omringet fast fra trende Sider, hvis
Kun vore Hobe langsom fremad drage.
Den fierde Side kan I lukke ham;
Lad ei unyttet denne Nat forsvinde!

Azzo.

I denne Nat fremrykker ei min Hær!

Palavicino.

Hvorfor?

Borso.

Lad blot Italiens Redning være
Dets Hævn og Din.

Azzo.

Vel! Hør mig, mine Venner!
Min gode Borso! Grev Palavicino!
Jeg har kun denne Søn; min gamle Stamme
Forgaaer med Ham, i Ham mit Haab kun blomstrer;
Mit Hiertes Omsorg har Han aldrig skuffet;
Mit største Held i Livet er hans Tillid!
For faae Minuter siden laae han bleg,
Fortvivlet for min Fod, anraabte mig
Om Frist kun til i Morgen; thi Tyrannen
Har svoret dyrt, at hvis en fiendtlig Skare
Sig trænger nær det Taarn, som indeslutter
Hans Brud, da rammer Sværdet hendes Hierte.
Paa hendes Liv beroer min elskte Sons
Og mit, vi maae først redde hende!

Borso.

Seer Du

Deri, min Ven! ei Ezzelinos List?
Han ønsked saadan Frist, dengang han trued,
Men han opfylder ei slig Eed.

Azzo.

Da kiender

Du lidet ham; saavel i Ondt som Godt
Han holder Ord, om selv hans Liv det kosted!
Dog er jeg uden Frygt! Thi vid: min Søn
Har vundet en af Ezzelinos Huusfolk,
Hvis Fader efter Himlens vise Raad
Er Fangevogter hos den unge Donna.
Nu sniger denne Knøs, med Guld betynget,
Hen ad en lønlig, sikker Snigvei sig
Til Faderen, for at befrie hende.
Saafremt det lykkes, thi alt tør jeg haabe! —

Borso.

Ja! hvis det lykkes —

Palavicino.

Hvis nu ei det lykkes?

Hvis Nat og Dag forspildes ubenyttet —
O! skal Italiens Frihed, og vor Skiæbne
Da hænge af din Søns fromtkielne Elskov?

Azzo.

Naar Morgen gryer, saa ingen Loven meer;
Det sværger jeg!

peger paa sin Pande.

Her modnes sikkert noget;
Saa — eller saa! Nu! Lever vel saalænge!
Ryk' frem! Jeg følger henad Daggrye efter!
Naar Solen lyser, skal de blanke Spidser
Af mine Landser ikke savnes i
Den Ring af Jern, som Fienden rundt omslynger!

Palavicino.

Nu vi vil vente da, fordi vi maae!
Kun ingen Loven meer! Høitidelig
Besværge vi Tyrannens Død da sammen!

Borso.

Vi har alt svoret den; kun din Eed mangler!

Azzo.

Saa vist vi sees i Morgen, er da svoret:

Ei Ezzelinos Slægt skal herske mere
Om jeg end selv skal synke i dens Fald!

Palavicino.

Lev vel!

gaaer.

Borso

rækker ham Haanden.

Snart sees vi da igien, Ven Azzo!

gaaer.

Teltet lukkes i Baggrunden, det mørknes.

Azzo seer efter dem.

Italiens Friehed, Ven Palavicino!
Er den dit Alvor? Føle vi dog begge
Hvorlidet disse Folk kan taale Friehed!
Nu! Vi vil see! Hvi er dog Ezzelins
Stokblinde Egensind ei til at boie?
Hm! deelte han sit Herredom med Este?
Indsatte Ham til Arving? Dog hvert Anslag
Hvor klogt end, strander mod hans Klippelune.

efter en Pause.

En Snare stille mig? Ha! Ezzelino!

Jeg gad betale Dig med samme Mynt!
Havde dog ei den blode Ungersvend
Saa ubesindigt skaanet ham! Sandt nok!
Hoimodighed er Huset Este egen,
Og aldrig har paa underfundig Viis
Min Slægt forraadt selv ei sin værste Fiende,
Som stoled paa dens Aedelmod! Hm! Sildig
Først viger Blodets Drift for Mandens Klogskab!
Mig var han sikkert ei saa let undsluppet,
Og aldrig kommer meer slig Leilighed!

2.

Azzo. Monzi træder ind.

Azzo.

Er alt besørget? Monzi! Budet borte?
Hvad gior min Søn? Lad see, min vakre Monzi!
At Du ret sørger for den arme Knos!
Slip mig Ham ei af Syne?

Monzi.

Gode Gud!
Han er mig alt af Syne! Selv Han drog jo
Med Gaddo bort, og dennes Følgesvende!

Azzo høist forskrækket.

Hvordan?

Monzi.

Hils Du, saa sagde Han, min Fader!
Selv maae Han føle, at jeg ei kan blive.
Det gjelder jo min Brud, Ham selv i mig!
Jeg qvæles, døer for Angst, hvis feig jeg venter,
Naar Hun er reddet, seer jeg Ham igien!

Azzo.

Hvor ubetænksomt! Hvor ukierligt, Søn!
Har jeg fortient at saa Du ængster mig?
Algode Gud! Hvis Han nu bliver fanget?
Jeg føler alt det Fængsels Grue om Hiertet,
Som truer Ham, og Ak! i Ham mit Liv!
Ja! Han har Ret! Naar Kierligheden vinker,
Og endnu meer, naar Farer truer den,
Da maae vel Legemet med Sielen følge!
Mig brænder Foden og, jeg maae afsted!

vil gaae.

Monzi,

Hvorhen? min Herre!

Azzo.

Efter Ham, til Ham,
At ei Han i vor Fiendes Hænder falder!
Sog af de Tappreste en lille Skare,
Mig hurtig ud! Du est en Brescianer?

Monzi.

Og kiender alle Stier, hvert et Smuthul!
Lad mig anføre Troppen! Giennem Strømme
Og Kratvei, af Tyrannens Leiesvende
Ukiendt, jeg fører den! Som gode Aander
Skal vi usynlig svæve om jer' Son!

Azzo.

Brav, brav! Min Monzi! kom!

Monzi.

I bliver dog?
Lad ei, min Herre! Hæren uden Fører!

Azzo.

Den har jo Høvidsmænd! Hvad skal jeg her?
Min Siel er hos den Ubetænksomme!
O! Det gaaer mig som ham! Her dræber Angst

mig,

Men gierne redder jeg ham med mit Liv!
Dog vil jeg tage mig en simpel Rustning;
Thi følger Herren rask sit Hiertes Drivt,
Maae han for Folket skiule, hvad han vover!

han gaaer rask, fulgt af Monzi i et Sideteelt.

3.

Skoven ved Onara.

Stærk Maaneskin paa den ene Side og i Baggrunden af Theatret, hvori man skielner klart det forfaldne Slot fra en anden Kant.

Scipio bundet til et Træe. Guido i Begreb med at løse ham. Træet staaer ganske i Skyggen.

Guido.

Taalmodighed! Snart er hver Strikke opløst!
Hvo er J vel? Ak, Gud! Min unge Herre!
J hvilken Tilstand maae jeg finde Eder?

Scipio.

i det de gaae frem.

Og Hvo er Du? Du himmelsendte Engel!
Du kiender mig?

Guido.

Ja! Jeg er Broder Guido,
Som loved Eder tillidsfuld min Hielp!

Scipio.

Ja, sandelig! Dig er det, fromme Væsen!
Saa har jeg dog endnu et trofast Hierte,
Hvorved jeg kan udaande al den Harme,
Som martrer mig, med mit fortabte Liv!

Guido.

Fat Eder, Herre! tas ei saa affindigt!
Hvad er der hændet?

Scipio.

For at redde Hende,
Sneeg jeg mig stille hid med tappre Svende;
Dog blev trods al vor Smildhed vi anfaldet
Med eet af Fiender eller Rovere;
Kun Gaddo vaabenlos, og let til Fods
Undlob; de tvende Tappre dræbtes
Snart ved min Side; mens angreben bagfra
Jeg selv blev overmandet, bortslæbt, plyndret!
Dog neppe fandt de Usle Guld hos mig,

Før Splid opstod iblandt dem; nogle vilde
Strax dræbe mig, dog fleer var derimod;
Da bandt de, under Strid og vilde Eder,
Mig til hiint Træe, drog hen at holde Raad
I Skovens Dyb, og Du fandt mig allene!

Guido.

Tak Gud, som frelste —

Scipio.

Til Fortvivlelse!

Guido.

Det Onde vender Herren til det Gode!
Maaskee har Han alt giort det, og forladt
Staaer Du ei her, det siger mig mit Hierte!

Scipio.

Jeg er ved Dit! Men ak! en daarlig Troster
Er Medynk uden Hielp! Naar Morgen gryer,
Er Hun fortabt, thi da opbryder Hæren,
Og Ezzelino holder Ord! O! Havde
Jeg Dig, mit gode Sværd! Det er kun lidet
Som mangler mig! Ak! Det er alting, siden

Jeg har det ei! Jeg er nu arm, min Guido!
Som Du, og hielpeløs — brat ifler Liden!

Guido

der har staaet eftertænksom, hurtig.

Jeg gaaer til Giniceli! Lad mig raade!

Scipio.

Nei! Nei! Ei Du, min Guido! Du skalst holde
Dit fromme Liv langt borte fra, usmittet
Af denne Jords forvorpne falske Magter!
Selv gik jeg did, dog mueligt jeg behøver
At bane mig med Blod en Vei til Hende!
Jeg kan ei redde hende uden Sværd,
Kan ikke uden Vaaben møde Faren!
Min Haand er lam, min Siel er heel forsagt,
Mig mangler reent min Liltroe til mig selv,
Jeg er et frygtsom Barn foruden Vaaben!
Et Sværd, et Sværd, saa vil jeg trodse Helved!

han synker ude af sig selv ned for Guidos Fødder.

Forskaf mig eet, saa skiænker Du mig Livet!
Med Lak omslynger Scipio din Fod!

Guido heist forbauset.

Et Sværd!

Scipio.

Du staaer forbauset, dybt i Tanker!
Jeg vidste det! Det har Du ei, min Guido!
Din fromme Haand kun svinger Palmegrenen,
Og i mit Intet synker jeg paa nye!

Guido rask.

Jeg kan ei lyve! Jo! Jeg har et Sværd!

Scipio.

omfavner ham heftig.

Nu har Du reddet mig! Giv mig det hurtig!
Du tøver, kom!

Guido staaer ubevægelig i dybe Tanker.

Hvi staaer Du som forstenet?
Du vender Dig med Gysen bort!

Guido.

Fordi
Det falder mig saa svært at sige Nei!

Scipio.

Hvad? Dette Sværd —

Guido.

Tør jeg ei give fra mig!

Scipio.

Du tør det ei?

Guido.

O, jo! Jeg tør det vel;

Men gjør jeg det, da koster det mig meget!

Scipio.

Forklar?

Guido.

Nu vel! I har min hele Tillid!

Fra gammel Tid tilhører dette Sværd
Mit Huus, dog gaaer det Sagn i Arv dermed
At engang bliver det dens Slægts Fordærv,
Som eier det: thi hvis det ikke holdes
For alle dulgt, uvirksom i sin Skede
I tryg Bevaring, farer, engang blottet,
Til Hævn for gammel, længst udøvet Udaad,
Det, søgende en Balg, med blodig Smerte
Dybt i sin Eiers Bryst—
han gyser.
O, Gud!

Scipio forfærdet.

Du blegner!

Guido.

Frygt ei! Barnagtig er jeg undertiden —
Mig syntes, at jeg følte det i Hiertet!

Scipio

griber hans Haand.

Hvo est Du? Ven!

Guido.

Et menneskeligt Væsen!
Meer veed jeg ei! Gud kiender Navnet Guido;
Det er mig nok! Jeg er mig kun bevidst,
At jeg nedstammer fra en malmhaard Slægt,
Forskiellige Naturers svage Spire!
Dog føler jeg min Moders Aand i mig.
Ak! Kun jeg kiender hende, som min Fader
Den anden nemlig, som opholdt mit Liv,
Med milde Træk har stillet hende for mig,
Saavel som mine Fædres haarde Sind,
Og, strængt advarende, hiint gamle Sagn!

Derfor opdrog min dunkle Barndoms Vogter
Mig for den stille Virksomhed, som herster
I Skovens lustige, bladtækte Hvælving;
Hvor ikke Jorden i sin vilde Malstrom
Formaaer at drage det forladte Skud,
Og give det til Priis for Hævnens Magter!
Lit drog den Fromme bort, lod mig aleene,
Vel for at vænne mig til Ensomheden,
Og kom saa snart, saa atter seent tilbage,
Indtil vor Fader hisset kaldte ham,
Som jeg formoder; thi nu er han blevet
I lang Tid ude; og jeg er heel ene,
Foruden Ven, og Leder i min Ungdom!
Nu veed Du, Du, den Eneste, som eier
Min Tillid, hvi en Gysen foer igiennem
Det Dodelige hos mig ved din Fordring.
Forlang ei Sværdet! Jeg kan ikke modstaae
Din Bøn, jeg føler det! Jeg er en Plante,
Som snarlig brækket i din stærke Haand,
Indstændig beder Dig: forskaan mig!

Scipio heist bevæget.

Guido!

Jeg er dit Skiold i hver en muelig Fare!
Du, blide Væsen! har forlængst alt vundet
Mit Hierte! Kanst Du frygte for din Ven?

Guido.

Jeg frygter ei for Dig, men kun for Sværdet!
Og laae det end bedækt af tunge Stene,
I Jordens Skiød, dog rode Hævnens Aander
Det travlt og fiendtlig frem, og veed at twinge
Det Ven som Fiende paa, indtil det kommer
I den til Drab engang bestemte Haand!

Scipio.

Betroe mig det! Jeg flyer Dig det tilbage,
Saasnart jeg faaer min Brud i Sikkerhed,
Jeg selv; hvis ei, den Troeste jeg kiender,
Det sværger jeg! Ei i en fremmed Haand
Skal Pantet paa dit omme Venskab komme!

Guido.

Kan Du flye mig ublottet det tilbage?

Engang udtrukket staaer det ei i din Magt,
Og ei i min, at forebygge Følgen!

Scipio.

Lad ei din frie Siel, dit sunde Væsen
Saa modløs hænge ved et Eventyr,
Som lukker kold dit Hierte for min Frelse!

Guido overrasket.

Hvad siger Du? Din Frelse! Fy dog tænker
Det slemme Blod paa sig! Nei, haarde Guido!

træder rask hen til Scipio, og seer ham venlig i Øiet.

Du har mig jo dog ret af Hiertet kiær?

Scipio.

Jeg elsker varmt din Siel! Du rene Væsen!
Et bedre Liv fremblomstrer i din Nærhed.

Guido.

Hvis ret Du har mig kiær, tør jeg jo intet
Afslaae min Ven! Nu vel! Skee da Guds Villie!
Ja! Du skalst faae det! Tag det kun, mit Liv!
Min Moder vinker mig jo op til Hiemmet!

Scipio.

Nei! Hen til Os! Hist, i vort Hiem paa Jorden,
Som Du forskionner, skalst Du hos din Ven
Først glædes ved den Lykke, Du har skabt os!
Min Guido! Drag med mig, og med min Hustrue!

Guido

ryster paa Hovedet.

Jeg elsker Eder fiernt som nær, og — hisset!
Mit Hierte tændes alt for let i Flammer;
Kun i den svale Skov kan det slaae reent
Til i den svale Jord det mildt opløses!
Kom! Tag mit Sværd, og før det uforfærdet!
Jeg venter roelig her, hvad foreslaaer:
Den døer jo godt, som Kierlighed gi'r Døden!

Scipio

omfavner ham.

Den gad jeg seet, som Du kanst faae til Fiende!

de gaae med Armene slynget om hinandens Skuldre.

4.

Chechino. Pietro. Carlluccio. Pasqvale og Flere af Ezzelins Soldater komme fra den modsatte Side ind.

Chechino.

See her er Stedet! Nu! Vi er' da enig,
Og bringe ham som Fange ind!

Alle.

Ja! Ja!

Chechino

i det han med de øvrige nærme sig Træet.

Saa kom!

forbauset.

Hvor er han bleven af? For Satan!

Pasqvale glad.

Ha! Fuglen er alt borte!

Pietro.

Og de hundred
Guldgylden med!

Alle.

Flux efter ham! Afsted!

Pasqvale standser dem.

Holdt! Lad ham løbe kun!

Chechino.

Ja! ja! Vi skulle

Strax bragt ham op!

Pasqvale.

Ifald vi ikke havde

Strax plyndret ham! Tak Gud, at han er borte,

Thi blev han opbragt nu, maaskee han bragte

Os selv i Galgen op!

Alle.

Ja! ja — vel mueligt!

Carluccio.

Men havde strax I dræbt ham, som jeg raadte,

Og siden raadslaaet, havde vi nu kunnet

Bragt død ham op, og Pengene var' vore!

Pasqvale.

Veest Du for vist da om han er den Rette?

Ei! Plyndring la'er jeg gielde, det er Krigsbrug,

Men Rovere kun myrde! Lad ham løbe!

Ranzon har han jo givet! Billigheden

Selv fordrer det! Hør kun: at giøre Bytte
Indbringer meer, end som Opbringerlønnen.
Vi plyndre alle, som vi kan faae fat paa;
Og har de meer end den udsatte Priis,
Lad dem saa løse sig dermed; hvis ikke
Saa bringe vi dem op!

Alle.

Ja! Ja! Det giør vi!

Carluccio.

Nei, Nei! Vi dræbe dem! Blod maae jeg have!
Taus er den Døde; trygt kan vi da sove!

Pasqvale.

Vi bringe levende dem op!

Carluccio.

Nei, død!

Pietro.

Alt som det bringer os den største Fordeel!

Chechino.

Begynd nu ei, som nys I slap, at brøle!
Men følg mit Raad: den Første, som vi fange,
Ham dræbe vi, og bringe saa ham op;

Saa kan vi bedst erfare om og Prisen
Betales for de Døde!

Alle.

Ja! Det vil vi!

Carlluccio.

Det vil vi, kom end Ezzelino selv!
Han kan sig mindst beklage, viser han
Dog selv, at man for Guld kan give Døden.

Pasqvale.

Ham selv har jeg ei seet!

Pietro.

Jeg ikke heller!
Men Han skal bære steds en gylden Kiæde!

Carlluccio.

Hm! Saadan Lykke naaer ei os! En Broder
Har Han mig dræbt! Nu! Han er alt langt bort!

Pasqvale.

Du fraader jo!

Carlluccio.

Naar Blod og Guld forblandes
I mine Tanker, svulme alle Aarer;

Et Menneske da ei, en Tiger er jeg!
Ja, komme hvo som vil, jeg sværger Eder,
Jeg gior det bedre! Ingen skal undslippe!

Chechino.

St! Stille! Rasler det ei hist i Krattet?

Pietro.

Til Lykke! I Beredskab! Stille, stille
Vil vi belure Rovet hist i Skyggen!

Carlluccino.

Kom! St!

de drage sig bag Buskene.

5.

Ezzelin i fuld Rustning. Afrikaneren Gormo hans Stiernetyder og Nekromant, af sort Ansigtsfarve.

Gormo standser Ezzelin.

Min naadige Herre! Stands her lidet,
Tillad mig her et Spørgsmaal, hvor vor Isse
Bestraales frit og klart fra alle Stierner.
Hvad vil I her? Fra Brescia maatte jeg
Nys følge Eder hid til Eders Slot,
Hvor alt er roeligt, Bruden stærkt bevogtet;

Og nu, her paa Tilbageveien lader
I Følget ride forud, drager lonlig
Mig ind i Skoven ene, kun med Eder!
Langt borte er ei Fare! Jeg har tit nok
Forkyndet Eder det! Een er' I undgaaet
Med Moie kun; hist lyser Fiendens Vagtild!

Ezzelin.

Vær uden Frygt min Gormo! Jeg har udtalt
Et Ord, som mægtigt, meer end tusind Landsers
Foreente Magt, vel holder Fienden roelig.
Og selv for Enkelte er' her vi sikkre;
Thi rundt i Skoven holde Mine Vagt!
Kom trøstig kun! Vi ere snart ved Maalet!
Den unge Eeneboer maae Du kiende;
Han har at nævne mig Dens Navn, som Du
Skal søge i Firenza. Gierne saae jeg
Og at Du stilled hans Nativitet;
Om denne er mig gunstig gad jeg vide!
Thi ingen Læge har saa uden Smerte
Forbundet mig et Saar! Særdeles hover

Mig denne Knos! Kom lad os ikke tove!

gaaer imod Baggrunden.

Gormo

for sig, i det han langsom følger.

Jeg vil dog holde mig forsigtig bagved.

følger.

6.

Alle de forrige Soldater. Ezzelin. Gormo. strax efter Azzo med endeel Bevæbnede blandt dem Monzi; saasnart Ezzelin bliver angrebet, flyer Gormo raus ud af den Side til, hvor de kom ind.

Pasquale.

Hid med dit Guld!

Carluccio

angriber ham.

Hvad Guld! Til Helved med ham!

Ezzelin

som hurtig har draget sit Sværd.

Hvad! Rovere? Ha! I er mine Krigsfolk!
Holdt, er' I rasende? Kiend Eders Herre!

Chechino

og nogle Soldater vige forskrækket tilbage.

For Satan! Hvad?

Carluccio

under ideligt Angreb.

Nu ingen Tøven, Karle!

La'r I jer skræmme! Stød ham ned, I Hunde!

Han eller vi! Nu er ei Tid at angre!

Pietro.

Slaae til, slaae til! Guld skinner om hans Hals.

Ezzelin

forsvarende sig.

Til Hielp! Til Hielp! Her skeer et Niddingsmord!

Azzo

styrter ind fulgt af Bevæbnede; han er i en simpel Rustning.

Her hen! End er det Tid!

han giennemborer Carluccio; endnu et Par Soldater falde. Ezzelin har stillet sig med Ryggen mod et Træe, hans Sværd er brækket, han selv styrtet i Knæ.

Soldater.

Vi ere dødsens!

de, som ikke ere faldne, flye.

Azzo

griber Ezzelins Haand og hielper ham op.

Siig est Du den, jeg søger? Est Du saaret?

Ezzelin.

Det var ei Børneleeg!

Azzo

i det han fører ham frem af Skyggen.

Ham er det ikke!

Det være hvem det vil! Jeg er dog kommet

Ret til beleilig Tid! Vel! Ræk mig Haanden!

I er nu reddet, frie! Nyd da fornøiet

Det nys gienvundne Liv.

Ezzelin

lænet paa hans Arm.

Uhørte Skiændsel!

Lad først mig fatte mig! Af Harm jeg qvæles!

Azzo.

Støt Eder paa min Arm! I sittrer hæftig!

Ezzelin opbragt.

Tie! hvem er I?

Azzo

slipper ham forbauset, og siger med dæmpet Stemme.

Ha! Ezzelin!

Ezzelin.

Det er jeg!

I tier!

griber ængstlig hans Haand ogsaa med dæmpet Røst.

Er I ei af mine Krigsfolk?

Ved Jupiter! saa svar?

Azzo med dæmpet Stemme

En tapper Skares

Anfører er jeg under Azzo's Fane!

Ezzelin forfærdet.

Ha, Død og Helved!

Azzo afsides.

Timen er nu kommet.

høit til sine Folk.

Træk Eder sammen! Kald den anden Halvdeel!

De øvrige Bevæbnede vise sig strax efter bagved.

Ezzelin

griber hurtig og angstlig hans Haand, lavt.

Ha! hvilken Diævel driver Jer?

Azzo.

Min Pligt!

Ezzelin.

Som Mand? Da er jeg tryg! Thi den hvem

Skiæbnen

Gav Eder, kiækt fra Mordersværd at redde,

Vil I dog neppe, paa hans egen Grund,

Nu, saa paa Tyvevis, stort bedre ikke

End hiin, paanye i nye Ulykke føre?

Azzo.

Saa! Mener I?

Ezzelin.

I Ære holder Manden

Sit Ord, gav han det end raskt, ubesindigt;

Og Ordet: frie, har I jo udtalt! Ikke

For nogen Priis faaer I det meer tilbage!

Fuldfør da Eders Værk og lad mig gaae!

Azzo.

Jeg tænker paa, hvad Azzo vilde giøre,
Var Han i mit Sted!

Ezzelin.

Nei! følg Eders Hierte!
Jeg troer ei paa den stolte Estes Hoimod!
Den naaer ei længer end hans Pobels Roes,
Og reen fra Siælen strømmer den Ham ikke!
Han er for dybt fornærmet! Nei, umueligt!
Han ponser gridsk kun paa min Undergang!
Og ærlig tilstaaet, Ven! hvis Han var faldet
I mine Hænder, ved mit Liv! da redded'
Ham ingen Forbøn, ei al Jordens Skatte,
Ei Gud! Mit Ord formaaede det alene!
Det gielder nu om lige jeg kan agte
Een med mig selv.

Azzo sagte.

Det gaaer mig, som min Søn!

Ezzelin.

I tier! Hurtig! Hør: giv Folket Orlov,

Og bliv hos mig! Vær efter mig den Næste,
Jeg kan jo ikke nok belønne Eder!

Azzo.

Ha! er det Tillid det til Mandens Ære?
Troe mig: Jeg er ei slettere end I!
For ingen Priis forlader jeg min Fane!
Gi'r jeg og Eder frie, staaer jeg mod Eder
Dog i den første Træfning Azzo flyer!

Ezzelin.

I handler som en Mand, det vidste jeg,
Og sværger: bliver I endog min Fange,
Skal intet Fængsel holde min Befrier,
Formaaer ei Rigdom og ei Verdens Skatte
At lænke ham taknemlig til min Side!

Azzo sagte.

Jeg faaer et Indfald! Vel, Han være frie!

heit.

Der gaaer et Sagn, at I forstaaer saa kunstigt
At føie Eders Ord, at disse skiule
En dobbelt Meening tit; ei heller kiender
I mig, det veed jeg; til en bedre Time

Fortier jeg mit Navn! Siig, hvorpaa vil I
Gienkiende den, som dobbelt redded Eder?

Ezzelin
tager en Ring af Fingeren.

Tag denne Ring! Jeg sværger uden Falskhed
Og Dobbelsands: Den, som mig bringer denne,
Vil jeg i Ære og i Frihed holde,
Hvad enten frie Han kommer eller tvungen;
Frit gaae Han ud og ind, hvor jeg har hiemme!
Hvad Skiæbne end jeg vorder undergiven
Vil jeg dens Gaver ærlig dele med Ham!

rækker ham Ringen.

Er I tilfreds dermed?

Azzo tager den.

Drag bort med Gud!

Monzi nærmer sig hurtig.

Fra denne Side komme Fakler hid!

Ezzelin lavt til Azzo.

Ha! det er mine Folk, som søge mig!
Hvad nys er skeet, maae blive skiult; Jeg iler!
Lev vel! jeg gaaer til Brescia!

gaaer hurtig.

Azzo seer efter ham.

Lev vel!

gaaer rask nogle Skridt frem, med levende Glæde.

Saa kommer mig det blinde Tref tilgode,
Nu gielder det, at finde snart min Søn!
Og skeer det ei, Jhnu! vi har dog Seiren!
Min Hær længst venter mig, og mine Venner,

vender sig til sine Folk.

Du, Monzi!] træk mig Skaren hurtig sammen!
Opsøg min Søn forsigtig! Kom mig Taarnet
Dog ei for nær; og har Du fundet Ham,
Byd Ham i mit Navn strax at vende om.
Han skal kun roelig vente mig i Leiren:
Jeg bringer Ham sin Brud! Har Du forstaaet mig?
Dog søg mig først ti brave Krigsmænd ud,
De skal blot til Bedækning tiene mig,
Jeg gaaer til Bresria!

gaaer rask hen mod sine Folk.

Monzi

slaaer forbauset Hænderne sammen.

Hvordan, min Herre!

Fierde Optog.

Ezzelins Værelse i Slottet til Breseia. Tidlig om Morgenen, paa Bordet brænder endnu en Lampe.

I.

Ezzelin. Gormo i Reiseklæder. Føreren for Livvagten ved Indgangen.

Ezzelin

henvendt mod Føreren.

Forlænge har jeg seet igiennem Fingre
Med deres Vildhed, kiender deres Udaad.
Afloses skal de alle, fængsles, doe!
Affagt er Dommen over dem tilsammen!
Hvad nogle vove, har de alle Deel i.

Føreren gaaer; han træder frem og bliver Gormo vaer.

Ha, Gormo! jeg har ventet Dig med Længsel!
Hvad bringer Du? Kan Du og forudsige
Hvad snart vil skee? Siig mig: staaer Knosens Navn,

Hos hvem i Nat Besøget blev forhindret,
I gunstigt Forhold til mit Himmeltegn?

Gormo.

Mit Øie har vel ei seet Eders Yndling,
Dog er jeg blevet vaer, at Han kan føre
Jer Lykke til, saa fremt kun Eders Stierner
Ei hindre det, der truende rundt om sig
Vil sikkert bringe Ham, nær Eder Uheld!

Ezzelin.

Ham Uheld kun, men mig Han bringer Lykke!
Saa lader jeg ham hente; thi fornoden
Kan vel hans Kunst mig blive. Solen vinker
Mig til et Vovestykke. Saaest Du ikke
Udfaldet paa min Skiæbne skrevet hisset?

Gormo.

Kun med et stille Sind, et roligt Hierte
Formaaer det klare Blik med Held at trænge
Til Himlens Lys, og mine Lemmer bæved
End fra i Nat af Skræk! Da jeg begyndte
Det alvorsfulde Værk foer mig en Gysen
Igiennem Brystet, og en Taage lagde

Sig for mit Øie! Heel forvirret dreied'
Sig alle Himlens Lys!

Ezzelin.

Nu! Mod er ikke
Just din Sag, Ven! Du lodst mig smukt i Stikken
Og flygtede!

Gormo.

Ja! For at hente Folget!
Hvad kunde vaabenløs jeg giøre bedre?
Dog har jeg Eder kraftig tient! I veed jo
At Eders kloge Afrikaner kan
Sin Jones dunkle Kunst! Hvad Stierne-Skriften
Ei vilde ud med, har min Haand i Kredsen
Med Regelsens og med Pintaklens Kraft
Aftvunget Jordens Magter! Viid da, Herre!
Hvert Sted, hvis Navn med samme Lyd mon' endes
Som Eders Stammes, truer svart med Fare!
Derfor hav stedse Navnet da Romano
For Eders Sind!

Ezzelin.

O! Det staaer altid for mig.

Jeg troer Dig, thi dit Ord har tit jeg fandet!
De tvende Farer har jeg lagt tilbage,
Med din Advarsel trodser jeg den Tredie.
Frie føler Sielen sig, og jeg tor bygge
Fast paa mit Mod; men dybt i Brystet ulmer,
Jeg har betroet Dig det, med sikkre Mærker
Den Gift, hvorfor jeg bæver! Troe mig, Gormo!
En hidsig Sygdom melder sig i Kroppen;
Jeg trænger til den duelige Læge!

Gormo.

Jeg er alt færdig!

Ezzelin sudser.

Ja! i Reiseklæder,
Som jeg nu seer!

Gormo hurtig.

Min Omsorg for Dig, Herre!
Lod mig ei Roe!

Ezzelin forundret.

Vi veed endnu ei Navnet!

Gormo.

Behoves ei! I Klostret Reparata

Han findes jo! Hans underfulde Kunst,
Vil, samt min Flid, snart bringe mig paa Sporet.

det er imedens begyndt at blive lysere.

Ezzelin

grundende, efter et lidet Ophold.

Reis da med Gud, og kom mig snart igien!

han træder rask hen til Bordet, blæser Lampen
ud og bliver staaende tankefuld derved.

Gormo afsides.

Saa blæses og hans Klogskabslampe ud;
Thi mig seer Han ei meer! Hans Stierner flammed
Med uvist blodigt Skin; det lette Sand
Løb ud i eet, mens jeg punktteerte; Bølger
Opstod deri, som i et stormrørt Hav!
Naar Døden nærmer sig er Kunsten ude.

høit.

Lev vel, min Herre! Glem ei min Advarsel!

gaaer langsom.

Ezzelin gior Mine til at kalde ham tilbage,
men

2.

Ezzelin. Føreren for Livvagten kommer hurtig ind.

Føreren.

Fra Fiendens Leir sig nærmer en Herold,
Ledsaget af bevæbnet Folk, med Jil!
Portvagtens Hovidsmand har viist dem hid!

Ezzelin.

Af Faae ledsaget lad Herolden komme,
Og med de Øvrige hold vaagent Øie.

Føreren gaaer.

Viist nok fra Azzo! Nu jeg gad dog høre,
Hvad Forslag Han har listig klækket ud!

3.

Ezzelin. En Herold. To Bevæbnede. imellem disse Markgrev Azzo, med nedslaaet Visir og uden Sværd, dog i sin egen Rustning.

Herolden

leverer Ezzelin et Sværd, og peger paa Azzo.

En Mand med samt hans Sværd, jeg bringer Eder!
Selv maae den Fangne føre Ordet for sig!

Azzo

løser roelig Hielmen af og lægger den paa Bordet.

Ezzelin forbauset.

Hvad? Markgrev Azzo!

Azzo.

I har nævnt mit Navn!

Jeg kommer for af Eders Vold at løse
Min Svigerdatter ud, og overgiver
Mig heelt i Eders Haand, at I kan skalte
Saa frit med mig, som Eders Hierte ønsker!

Ezzelin

glad og hurtig.

Saa har den kiælne Knøs dog holdt sit Ord!

han betænker sig et Øieblik, med skarp Blik bliver han ved.

Frivillig kommer I jo, som det synes!
I er en listig Mand, Grev Azzo! dog forregner
I Eder svært i mig, saafremt I mener
At slig dumdristig og tvetydig Hoimod
Skal smelte, som et Qvindebryst, mit Hierte!
Vel har jeg ventet Eder, dog ei saadan!

I Lænker, sønderknust, med vilde Eder
Mod Eders Søn, med sammenklemte Tænder
For Raserie, jeg havde tænkt mig Eder!
Og I staaer roelig, vover uden Lænker
At træde for mig! Saadelig, min Azzo!
Det er ei klogt betænkt, at I saa synes
At ville med slig Hofmod nægte mig
At mætte mine Blik paa Eders Ovaler;
Thi saadan vækker I kun Hævnens Flammer
Tifoldig i mit Bryst, og brat udslukker
Den Medynks Gnist, I ellers kunde vække;
Dog mægter jeg at tæmme Eders Stolthed!

nærmer sig Døren og raaber hurtig.

Bring Lænker hid; hold Fængslet i Beredskab,
Til jeg faaer udtænkt den fortiente Dødsstraf!

Azzo roelig.

Paa Eders Medynk har jeg aldrig regnet,
Og veed jeg: Død hos Ezzelin er Skaansel!
Giør med mig, hvad I vil! Jeg er jo kommet
Desaarsag hid; dog Eders Ret begynder
Først over mig, naar Brudens Baand er løst!

Forglem ei det; indtil det Øieblik,
Tor jeg, som kom frivillig, giøre Paastand
Paa Giæstfriheds ældgamle Pligt; langt bedre,
Stod Ezzelin som Fange i min Sal,
Modtog jeg Ham! Selv ei mod mine Fiender
Forglemmer jeg de gode gamle Skikke!

Ezzelin.

Ved Jupiter! ei heller Ezzelin!
Hav Tak fordi I huske mig derpaa!

vender sig til Vagten.

Man bringe os to Bægre ædel Viin!
Det fryder mig dog, at I kan erfare,
Grev Azzo! hvilke Skatte, jeg besidder!
Thi hist i Fængslets Dyb de anes ikke!
Styrk Eder da til alt, hvad foreslaaer,
I den Livbalsoms sidste Lædskedrik,
Som jeg til Velkomst selv nu rækker Eder!

en Tiener har imidlertid bragt to Bægere Viin. Ezzelin tager det eene, og vinker Tieneren, at byde Azzo det andet. Azzo tager det, og seer nølende og betænkelig derpaa. Ezzelin, som dette gior opmærksom, bliver ved.

Nu? Hvorfor nøler I? I troer dog ikke
At jeg har kastet lumsk Forgivt i Vinen?
Min Haand har aldrig havt med Gift at giøre;
Med skarpen Øxen hævner Manden sig!
Troe mig, I slipper ei saa let derfra!
Kom! Lad os bytte, hvis endnu I tvivler!

Azzo

lader Ringen ubemærkt falde i Bægret, og bytter.

Det ønsked' jeg! I tømmer dog vel Bægret?

Ezzelin

som han drikker.

Vel giør jeg det til Ære for slig Fangst!

mærker Ringen, tager den ud og forfærdes.

Ha! Hvad er det? Hvo spilte mig den Streg?

Azzo.

Gienkiend din Ring, og den, som bringer den!

Ezzelin

yderst forbauset.

Ha! Eder var det Azzo? Er det mueligt?

Azzo.

Den Azzo, paa hvis Hoimod Du ei troer,

Fordi den strømmer ei reen fra hans Siel,
Som grydsk kun ponser paa din Undergang,
Den Azzo var det!

Ezzelin

med indædt Raserie.

Ja! Paa den Du ponser!
Hvorfor har Du ei heller dræbt mig strax?

Azzo.

Halvt kan jeg intet giøre! Du varst reddet
Af denne Haand, og den formaaede ikke
At fængsle den, som nys den skiænkte Livet!
Og bandst Du mig raskt med mit eget Ord,
Som nu jeg Dig! Giv frie min Svigerdatter,
At Hun kan følge mig, som Du har lovet,
Thi frit gaaer i dit Huus jeg ud og ind!

Ezzelin.

Vel, det skal skee!

han vender sig, en Soldat har under det foregaaende nærmet sig, med de befalte Lænker; han river ham disse af Haanden og slænger dem langt bort, derpaa skyder han ham hastig bort.

Strax skynde sig et Tilbud,
Til Slot Onara, bringe flux mig hid
Min Slægtning, uden Lænker, frie! Det iler,
Forløs mig snart fra det forhadte Aasyn!

vask til Azzo.

Hvi førte Eders Søn ei Eder hid?

Azzo.

Sin Faders Slutter skulde Han ei være!
Jeg kom som Fange, Eders Villies Slave—
Jeg gav mit Sværd for at udløse Bruden!
Opfyldt er Pagten jo, paa Maaden kommer
Det ikke an!

Ezzelin knytter Næverne.

Kun ei saa glad hofmodig,
At jeg ei gior, hvad siden jeg vil angre!

Azzo.

Stil Eders Vrede! Hør et roeligt Ord:
Hvi nærer I et saa ubændigt Fiendskab?
Langt anderledes dag end Skumlerflokken
Afmalte os, staaer Estes Slægt for Eder!
I skylder Sønnen engang Eders Frihed,

Og derpaa Faderen, mod hvem I søgte
At bringe selv Naturen til at rase;
Dog endte Eders Fangenskab al Strid!
Vel er' vi Eders Fiender, men vi eie
Et menneskeligt, et forsonligt Hierte!
Vi ønske Fred, men Ingens Undergang!

Ezzelin.

Udgyd den skionne Ordstrøm ei forgiæves!
Forbittrer mig ei Skiæbnens Ondskab meer.
Mig, som min Fiende haaner, Verden spotter!

Azzo.

Min Mund er ærlig, uden Spot og Falskhed!
Og Eder, Ezzelin! som fast omsnoet
Fra hver en Kant, jeg blot ei Oeden svoer,
Tilbyder jeg end — Fred! End meer: Jeg lover
Ved mine ubetvungne Troppers Magt,
Mit Navns Anseelse, selv at bevæge
Vor Forbunds Hær til snar Tilbagetog,
Hvis I vil være — billig! Lad det smelte
Det gamle Had i vore Børns foreente

Troe Kierlighed! Lad dem til Brudegave
Beholde Padua! Giv dem det villig:
Vi kan jo fælles styre Begges Villie
Til engang al vor Magt de fælleds arve!

Ezzelin hæftig.

Saasnart jeg vil, jeg tager hiint tilbage!
Ha! Vilst du rive Hiertet af mit Bryst?
efter Ophold, roligere, uden at see paa ham.
Du lægger mig i gyldne Lænker, Azzo!
Dog er det Lænker! — Jeg vil ei i Lænker!

Azzo.

Kald det ei saa, som kun er Eders Frelse!
Selv maae I føle: Jeg ei skuffer Eder!
Lad mig erindre Eder om vor Ungdom,
Da —

Ezzelin hæftig.

Tie, tael I ei om forgangne Tider,
Nei! Nei! Nu har I selv fordærvet alt!
Kan jeg forsonlig række Haanden til
Min Vivs, min elskte Sons forhadte Morder,
Som lod de spæde, blodbestænkte Lemmer

Fortæres i den Helvedild, hvormed
Han tændte mine Fædres Slot i Flammer!

Azzo.

Troer I paa selvopfundne Eventyr?

Ezzelin.

Hvad? Eventyr! Det veed I bedre, Azzo!

Azzo.

Vel veed jeg det, og kiender Eders List
Jeg grant deri, for ved saa fæl en Udaad,
Saa fort en Legn, at giøre mig forhadt!

Ezzelin.

Hvad troer I vel om mig? Er det ei saa?

Azzo.

Da treffe mig den vrede Himmels Lyn!
Vel indtog, drevet af Giengieldelsens
Dybtfølte Net, med Storm jeg Eders Slot!
Det var min Hensigt, jeg tilstaaer det villig,
At snappe op min Fiendes Børn og Huustroe!
Gud vilde anderledes. Eders unge Viv
Laae under for sin Skræk. Jeg fandt i hende
Et Liig, som jeg lod føre hen til næste Kloster!

Men Eders Søn undkom med samt sin Vogter,
Forklædt i Krigens Tummel, ubemærket,
Ad ubekiendte Veie; da først tændte
Jeg skuffet, glødende af Ungdoms Vrede
Borgen i Flammer! Og det veed I ikke?

Ezzelin.

Har jeg da drømt? I har ei myrdet ham?
Han undkom? Hvad? Er mueligt end i Live?
Nei! Aldrig! dog — jeg er saa tit bedraget!
Hvo veed? Fiendsk var jo selv hans Moder sindet
Mod mig? og hende mine Folk hengivne?
Fra den undflyede Vogter kom sligt Budskab
Til mig ved Rygtet! Meer end diævelsk Svig!
Er jeg ved Dig, Minutio! da barnløs?

Azzo forundret.

Minutio?

Ezzelin.

Ja! Saa heed Drengens Vogter?
Hvad? Azzo! I forbauses?

Azzo.

Uden Aarsag

Maaskee! Tilfælleds er eet Navn for Flere!
Mig minder dette om et Optrin nyelig
I Padua!

Ezzelin.

Fortæl mig det!

Azzo.

Ja gierne,
Hvis I tilgiver, at jeg Ting berører
Hvorom det ei er Eder kiert at mindes!
Jeg lod i Staden alle Fængsler aabne,
Og skiænkte Skyggerne i disses Grave
Paa nye til deres længselfulde Slægt.
Blandt dem befandt en Olding sig, hvis Væsen
Hvis Solvhaar, og hvis roelig blide Aasyn
Indgiod Ærbødighed! Som fleer, jeg spurgte
Ham om sit Navn; men taus, men blind endnu
For Frieheds Held Han frygtløs stod! Han troede
Man førte ham til Døden! Dog omsider
Udbrød han: Ringe er min Brøde; ei jeg kunde
Afholde mig fra Taarer, ved en Vens
Henrettelse; af megen mere Vægt
Er dog mit Navn! O! som Musik det vilde

Sødt klinge i Tyrannens Øre! Men den Fryd
Skal han ei nyde! Derfor har jeg roelig,
Taalmodig udholdt Fængslets Mulm, og vil
Fortie det til Gravens! Nu til Døden
I føre mig! Kom frem med eders Pinsler!
Men aldrig høre I mit sande Navn!
Da styrted Taarer riigt fra Mængdens Øine
Af tusind glade Stemmer gienlød Luften:
Til Helved med Tyrannen! Vi er' frie!
Og grædende, som vakt af tunge Drømme
Stod Gubben mild med Ben og Smiil, og sagde,
Da atter om sit Navn jeg spurgte ham:
Minutio da Lori, Paduenser!

Ezzelin.

Ja! det er ham! Han lever? I mit Fængsel
Holdt han sig op? Tilstæd mig en Begiering:
Leveer Ham ud!

Azzo.

Hvad fordrer I? Frie er han,
Og hellig er mig hans forløste Liv!

Ezzelin.

Jeg beder Eder! Det er første Gang
At Ezzelin fornedrer sig til Bønner.
Det gielder om min Søn, mit Alt — tilstæd det
Saasandt som i Hans Blod I ei er skyldig?

Azzo.

Vel! Hvis I lover mig, hvad Mandens Brøde
End er, om end Han taler eller tier,
Dog ei at krumme Ham et Haar, at lade
Ham gaae, frie som Han kom, saa skal Han komme?

Ezzelin.

Tungt er det Løvte, som I fordrer af mig?
Velan, det skee!

Azzo.

Snart skal I see ham; bedst
Frikiender Han mig for saa nedrigt Mord!
Lad Eder da bevæge til at slutte
Min Ezzelin! den Pagt, jeg foreslog!

Ezzelin.

Aldrig i Evighed! Jeg takker Skiæbnen.

At J, mens det var Tid, ved Eders Ord
Selv holdt mig nys tilbage. O! J raser!
Min Søn kan leve, og jeg skulde giøre
Ham arveløs!

Azzo.

Veed J da, om Han lever?

Ezzelin.

Selv gav J mig det Haab! Nu! Lad saa være!
Er Han end død, det kan dog aldrig skee!
Jeg var bedøvet, lammet! Vær tilfreds med
At for et Øieblik min Ligefremhed
Grundløb paa Eders Snuehed! Plag mig ikke!

Azzo

seer ham skarpt i Øiet.

Hvordan! Den Følelse, J skylder Livet,
Den, som gav Eder Eone til at gaae
I Rette med mig, holder J for Snuehed?

Ezzelin.

Nu plag mig ikke! Kan J ikke høre!

halv afsides.

Jeg staaer her som en Dreng! Han triumferer,
Og jeg maae taale disse Øgler om mig!

4.

De Forrige. Føreren for Livvagten. En ung Soldat. Flere Soldater af Vagten ere under det sidstsagte komne ind; man mærker en Bevægelse mellem dem, som tiltager; endelig da Ezzelin bliver opmærksom og vender sig, træder Føreren frem, de Øvrige trække sig tilbage.

Føreren forvirret.

Min Herre! Her—

Ezzelin.

Nu!

Føreren.

Budet fra Onara!

Ezzelin.

Tilbage! Hvad? Umueligt! Lad Ham komme!

Føreren

peger paa den unge Soldat.

Langt var Han ikke redet, for Han mødtes

Af denne Svend! Det Ærind' Denne bringer,
Tilkommer Ham, selv at berette Eder.

Ezzelin.

Nu!

Soldaten

træder frem og knæler.

Naadige Herre! Kun med Møie er jeg
Undgaaet at hugges ned! Lad mig ei bøde
Med Livet for det Onde, som jeg bringer!

Ezzelin.

Nu! Tael med Mod! Det værste er alt hændt
mig!

Soldaten.

Da I forlod i Nat Onara, fik jeg
Vagt ved den unge Donnas Dør med Flere!
Kort efter ankom, som jeg siden hørte
Den unge Gaddo, Ginicellis Søn.
Vi tænkte ei paa Ondt, selv dengang ikke
Da Han tog ind den halve Vagt! Kort, Herre!
I Ledtog stod med Scipio da Este
De begge to; bortført er Eders Slægtning

Og hugget ned enhver, som greb til Værge;
Kun Flugten redded mig! O! hævn ei, Herre!
Paa mig den Brøde, som min Mund beretter.

Ezzelin

kaster opremt en Pung til ham.

Tag det til Løn; thi slemt er ei dit Budskab.
Det er ei altid Ondt, som bærer Skinnet.

Soldaten tager Pungen og skynder sig bort.

Mit Hierte har Du givet Luft igien!

vender sig mod Azzo.

Bortført af Scipio? Saa er fra Løvtet
Jeg atter løst! Nu selv jeg sønderriver
Det Baand, som binder dem; og hvor jeg træffer
Hiin Ransmand, hvor den kielne Fugl, som lokked
Ham i sit Garn, de ere dødsens begge!
Fra nu af er mit Formaal kun, at hævne
Det frække Rov! En sønlig Lydighed
Han loved mig, og brød sit Løvte! — Azzo!
Og I har skuffet mig, thi ikke kom I
Som Fange i mit Huus, hidsendt fra ham!

Begiv nu Eder bort, thi intet har jeg
At skaffe med Bedragere!

Azzo.

Min Meening
Var god! Tænk Ezzelin paa Eders Stilling!
Saafremt jeg gaaer, maae Eders Fald jeg sværge,
Og hvad end skeer, I har ei Udvei mere!

Ezzelin.

Saa ilt og sværg! Her spilder I kun Tiden!
Nøl ei, thi alle mine Aarer svulme!

Azzo.

Velan! Dog har jeg tvende Ting først nødig:
Til Eder gaaer man sikker giennem Hæren;
Ei ganske saa, naar man forlader Eder!
Giv mig et Leidebrev, dernæst mit Sværd!

Ezzelin.

Nei! Eders Sværd er mit; thi Markgrev Azzo
Forbliver nu med dobbet Ret min Fange!
Et evigt Tegn, det være paa hans Trældom,
Mens Manden selv gaaer ved mit Løvte frie!

Til denne vil jeg skikke Leidebrevet!

gaaer med Sværdet, fulgt af Vagten som var i Salen.

5.

Azzo eene med sine Folk.

Azzo.

Han vil det saa, vel, ingen Skaansel mere!
Den nytter ei! Jeg kommer, mine Venner!
Med villig Haand jeg sværger nu Hans Fald!

en af hans Folk træder hurtig hen til ham, og giver sig tilkiende.

Monzi.

Et Ord, min Herre!

Azzo forbauset.

Monzi! Er det mueligt!
Du her! Siig: bringer fra min Son Du Budskab?

Monzi.

Først efter fuldbragt Daad, traf jeg ham, Herre!
Da han erfoer, I drog til Brescia,
Blev han forfærdet, sendte flux mig efter
For at indhente Eder, dog for silde!

I var alt giennem Porten, da jeg kom;
Dog vidste jeg, som indsød Brescianer,
At smutte ind, og sneeg mig rask behændig
Blandt Eders Folk, for snildt at kunne bringe
Et Brev, samt dette Sværd i Eders Haand.

han giver ham Brevet og viser ham Sværdet, som han har under Kappen.

Azzo.

Hvad! Og et Sværd? Det kommer ret tilpas
Da mit jeg har forspilt. Vel! Flye mig det.

han tager Sværdet, som han beholder i Haanden, medens han aabner Brevet; læser:

"Vend hurtig om, min Fader! Hun er reddet!
"Vi sees, saasnart som jeg faaer bragt min Huustroe
"I Sikkerhed; en anden, mig høist vigtig
"Forretning overdrager jeg til Dig!
"Du maae forbi Onara! Bring, min Fader!
"Skovbroder Guido der sit Sværd tilbage!
"Til ingen Ringere tor jeg betroe
"Det Ærinde! O! sig den skionne Knøs

"At Gud var med mig, det blev ikke blottet!
"Betroe det ei til andre, hør Du, Fader!"
Jeg vil, min Søn! opfylde hvad Du ønsker!
Dog ligger nu fra mine Venners Leire
Onara alt forlangt; did maae jeg først!
Og kommer mig et godt Sværd ret beleiligt.
Saa lad da komme Faderen tilgode
Hvad Sønnen ei behøved! Jeg vil giemme
Det trofast til Hans Ven; det skal ei komme
Ud af min sikkre Haand.

han binder det ved sin Side.

9.

De Forrige. Ezzelin med sin Vagt.

strax efter Ansidisio, han træder rask ind, men standser ved Synet af Azzo, og bliver staaende rolig ved en Side, til han er borte.

Ezzelin
mork. men roeligere.
Jeg bringer Eder
Selv Leidebrevet, for endnu engang
At minde Eder paa Minutio!

Hvor grændseløst mit Had end er, Grev Azzo!
Saa holder jeg dog Eders Ord i Ære!

Azzo.

Jeg sender ham, hvor I end er, til Eder!

Ezzelin.

End eet! Ifald vi skulde stode sammen
Paa Stridens Mark, — jeg beder Eder, Azzo
Undgaae mig da, paa det jeg ei skal bryde
I Kampens Heede, hvad jeg nu med Blodet
Dog mere koldt, fast ei formaaer at holde!

Azzo.

Heel modsat er til Eder min Begiæring!
Naar Fienden stormer vildt i Eders Spor
Og tusind Landser grisk kun søge Eder,
Vend Eder trostig da mod mine Tropper,
Thi Eders Liv kan I hos mig kun frelse!

gaaer rask med sine Folk.

Ezzelin

seer forbittret efter ham.

Ha! Toilesløse, dybt forvorpne Hofmod!
Nu, Gudskelov! jeg føler Luften renset!

Tak være Dig, Min Lykkes Stierne! Du,
Kun Du udrevst mig af den tredie Fare,
Den skiændselfuldeste, og ei jeg selv!
O, Nei! Blind vikled jeg kun mere dybt
Mig ind i Fiendens snueopstilte Garn;
Du sønderrevst det ved hans egen Søn!
Giv mig nu og, at jeg kan tilfuld hævne
Paa denne mig, saasom hans Faders Liv
Er blevet mig en Helligdom! Tør ikke
Det skarpe Staal berøre det, saa lad det
I Angst fortæres for hans Søn, henvisne
Ved dennes Qvaler, hvis Du naadig skiænker
Den Vellyst mig, at ei de Flygtede
Undgaae min Hævn, min hvileløse Forfølgen!

Ansidisio

træder rask hen til ham.

Min Ezzelin! saafremt min Aand Dig kiender,
Har Du og mistet Padua ved mig —
Jeg giver Dig derfor tifold Erstatning!

Ezzelin.

Hvad? Veed Du om min Søn er end i Live?

Ansidisio.

Nei! men jeg bringer Dig din Fiendes Søn,
Din Slægtning end i Dag i dine Hænder!

Ezzelin.

Hvad siger Du?

Ansidisio.

Just nu blev mig berettet,
At i det faste Slot Soncino, hvilket
Med samt sin Bye ved Addas Bredder ligger,
De ind har kastet sig. Vel er det fast,
Umueligt at indtage; men dog hielper
Os nokſom dennegang det blinde Tref!
Jeg er opdraget sammesteds, og veed,
Hvad den beruste Scipio ei aner,
At der fra Slottets Kjælder-Hvælving gaaer
En underjordisk Gang, ei kiendt af mange,
Som har sin Udgang ved det nære Kloster
Bag Skoven. Jeg paatager mig, min Herre!
Før Scipio paa nye ved Krigens Udbrud
Forlader Slottet og sin Viv, i Hast
Med kappre Folk at gribe de Forhadte,

Og bringe dem for Eders Fødder bundne.

Ezzelin.

Er langt derhen?

Ansidisio.

Snart skal det være fuldført!

Ezzelin.

Afsted! Jeg selv vil være Togets Fører!

Ansidisio.

For Himlens Skyld, min Herre! Heist fornødent
Er I personlig nu i Eders Hær!
Fra trende Sider er' vi snart omringet;
Vor Stilling kræver Eders skarpe Tilsyn!
Lad mig for Eders Hævn alene handle,
Men vaag I selv for Eders Fremtids Skiæbne,
For Eders Livs, for Eders Landes Frelse.

Ezzelin.

uden at have hørt paa ham.

En udsøgt Hob af Stridsmænd, et Par hundred
Omtrent, skal følge os; den hele Hær
Skal langsom drage efter til Bedækning!
I aaben Mark vil jeg angribe Fienden,

Naar Hævnen først har hærdet Sielens Kræfter!

Anfidisio.

Lad mig advare Eder! I vor Stilling
Er sligt et Bovestykke alt for farligt;
Hiinsides Floden ligger Slot Soncino!
Nær Bredden streifer Fienden alt! Hvis Azzo
Nu rykker frem, saa —

Ezzelin.

Hørst Du ei, jeg vil det!
Hvad er min Hær, min hele Magt, mit Liv,
Mit Herredomme? Brystet kan ei nyde
Det Held de skiænke, naar det dybt maae qvæles
Af Hævnens Tørst. Jeg vil! Giv Tegn til Opbrud!

Anfidisio

med Tegn paa Utilfredshed.

Jeg maae adlyde.

gaaer.

Ezzelin

til Foreren for Livvagten.

Hør: til Slot Onara
Afgaae et Jilbud hurtig; hen til Hæren

Det bringe strax den unge Broder Guido!
Hvorhen jeg drager skal Han være om mig;
Thi jeg har Tillid til hans lette Haand
Og hans Nærværelse mig bringer Lykke!

Føreren gaaer; Basuner og andre Krigsinstrumenter lade sig høre udenfor.

Og nu afsted! I de Forhadtes Blod
Først drikke Ezzelin sig Kraft og Mod!
Jeg kiender mig! Da Fiendens Sværm mig viger!
Og lever Du, min Søn! da skal min Slægt
Haandthæve stolt sin Glands, sin gamle Vægt,
Naar jeg Dig kroner med Italiens Riger!

gaaer.

Femte Optog.

Slottet Soncino.

En stor skummel Sal sammesteds; i Baggrunden tre lange smalle Vinduer med Udsigt over Byen, Egnen og Floden, mellem disse ere anbragte Indgange i Taarnene. Paa hver Side en Dør, hvoraf den ene er den almindelige Indgang.

I.

Ansidisio staaer dybsindig med sammenslyngede Arme i Forgrunden. Ezzelin gaaer travelt op og ned, og uddeler Befalinger til nogle Høvidsmænd. Betjenterne bærer adskilligt Husgeraad ind. Ezzelin har lagt eller er i Begreb med at lægge sine Vaaben af, som Dækket gaaer op; Han er i en magelig Husdragt, omkring ham staaer nogle Høvidsmænd.

Ezzelin.

Forramler Porten fast! Flux alle Vagter
Paa deres Post; paa Murene skal Kiedler

Med Beeg staae i Beredskab; Sørg for det!
Jeg kommer selv for at see alting efter.

Høvidsmændene gaae, han seer med Tilfredshed paa Betienterne.

Saa er det ret! Jeg bliver her i Salen!

en Løibænk, overtrukket med et hvidt Lagen, bæres ind.

Sæt denne Løibænk hist.

de sætte den bag ved Ansidisio, som derved farer i Veiret.

Ansidisio farer sammen.

Jeg troer, I rase,
Den seer jo ud som opredt for et Liig!

Opsynsmand.

Det gamle Overtræk var heelt i Stykker;
Det er dog reenligt saa!

Betienterne gaae.

Ezzelin.

Jeg ændser ikke
Slig Overtroe, men sover lige roelig;
Jeg staaer ved Maalet! Snart er alt fuldbragt;

Saa kan jeg lægge mig ret trygt til Hvile!
Væk mig kun ei, thi jeg vil længe sove.

Opsynsmanden gaaer; man hører Klokker ringe.

Til Middag ringer Klokken i Soncino;
Vi skyndte os! Nu Ansidisio!
Saa stille end?

Ansidisio.

Og I saa vel tilmode?

Ezzelin.

Nu hvorfor ei? Jeg har opnaaet min Hensigt!
I Fængslets Dyb forsmægte de Forelskte,
Dog adskilt, enkelt, ventende sin Straf!
Nu raser Azzo! Helved Qvaler føler
Den bange Fader, samler alle Skatte,
Som Jorden har, opbyder alle Kræfter
For at loskiøbe dem, befrie dem lumsk!
Forgiæves dog! De er' i mine Hænder,
Den hele Jord, selv Gud ei frelser dem!

Ansidisio.

Om deres Fængsel taler I! I Sandhed!
Paa vort var det langt klogere at tænke!

Jeg kunde fast forbande mig, som gav
Den Tanke Eder først, at drage hid.
Al Fiendens Hær brød op i samme Time!
Hiinsides Floden staaer endnu dog vor;
Og vi er' skilt derfra, som jeg saae forud
Ved Azzos Jilmarsch. Han har alt naaet Broen,
Og vi er' reent afskaaren; dog, I tænker
Paa intet uden Eders blinde Hævn!

Ezzelin.

Er Slottet ikke fast, og vel befæstet?

Ansidisio.

O jo! med Storm det tages ei; vi kan
I Mag forhungre inden disse Mure.

Ezzelin.

Jeg fører Eder, og ei førstegang!
Vi bryde giennem.

Ansidisio.

Hvis ei Azzo stod der,
Han — Krigens Siel! vor Fiendes Hierte! eene
Opveier Han en Hær. Just Han maae holde
Os Veien spærret! Faderhiertets Rasen

Opægger end hans Mod, og hærder Armen;
Den heele Hær oplues ved hans Vrede,
Thi alle dele Hovidsmandens Qvaler;
Fortvivlet ere vi, dog de ei mindre!

Ezzelin.

Jeg har beseiret Azzo! Sønderknuset
Er Fiendens Hierte! Sønnens Skiæbne presser
Nu Blod ud af de taareløse Øine!
For dette Blods Skyld aander end hans Søn!
Nu maae det lykkes os at bryde giennem;
Trods Diævlen selv, vi trænge over Broen!
Jeg her er ubekiendt, hvad kaldes den?

Ansidisio.

Man kalder den Cassano-Broen, Herre!

Ezzelin forfærdet.

Hvad siger Du? Hvad? Tael!

Ansidisio.

Cassano-Broen.

Ezzelin

sønderknust, med dæmpet Stemme.

Mit Slægts-Navn ender sig i samme Lyd!

efter et Ophold.

Den underjord'ske Gang er os jo aaben!

Anſidiſio.

Ved Enden af den ſtaaer Palavicino;

Der blive vi nedhugget Mand for Mand.

Ezzelin.

Jeg frygter, Du har Ret!

han ſtaaer i dybe Tanker, derpaa ſtamper han i Gulvet.

Og ingen Udvei?

Anſidiſio.

En Udvei veed jeg dog, og den er ſikker!

Ezzelin.

Nævn mig den da!

Anſidiſio.

Det kan ei feile, Azzo

Gior, vover alt til Frelſe for ſin Søn!

Lok I Ham hid paa en og anden Maade;

For Eeiren ſtaaer jeg inde, hvis Han er

Død eller levende i vore Hænder.

Ezzelin.

Frit gaaer Han ind og ud hvor jeg har hiemme!
Mig helligt er hans Liv — Det gaaer ei an!

Ansidisio.

Det saae jeg forud; dog jeg veed en anden,
Og følger I mit Raad kun, er' vi reddet!

Ezzelin.

Lad høre!

Ansidisio.

Vel forskandset staaer vor Hær
Hiinsides Floden; gaae vi over Broen
Kan i en Timestid vi række den,
Saafremt vi skynde os. Tilladelsen
Dertil kan vi dog med de Fangnes Friehed
Kun kiøbe os; En Priis, vel dyr for Begge!

Ezzelin.

Hvordan? Umueligt! Nei!

Ansidisio.

Hør mig taalmodig!
Jeg vil ei røve dem fra Eders Hævn.
Den skal I faae! Sit Minde giver Azzo

Det seer jeg forud, trods de Andres Murren.
Selv bringe vi Ham de Forelskte, ile
Dog uden Ophold til den faste Leir
Rask, før den Lædskedrik, som fuld af Medynk
Vi før vor Afgang række vore Fanger,
Det mindste Spor kan yttre af sin Givt.

Ezzelin hæftig.

Sin Givt! Hvordan? Givt har jeg altid afskyet!
Jeg vil ei feig tilsnige mig min Hævn,
Og alt for mild gior vi dem saa jo Døden!
Umueligt! Nei!

Ansidisio.

Nu! Uret har i Sandhed
Dog ei det gamle Ord, at naar engang
Den Mægtige forlades af den Lykke,
Som længe slaviskt var ham undergiven,
Da trodser han paa sine egne Kræfter;
Og blind, istedet for paanye at søge
Dens Gunst med Smildheds Vaaben, styrter han,
Af Overmod og Lidenskab henrevet,

Sig i Fordærvelsens bundløse Dyb!
I staaer ved Randen, Herre! Følg mit Raad!

Ezzelin.

Hvis jeg og vilde — hvortil nytter det?
Jeg har ei Givt, og Ingen, som er om mig!

Ansidisio.

Jeg fører hos mig, hvad der er os tienligt.

Ezzelin

viger forbauset tilbage.

Du har Forgivt? Fra mine Øine! Bort!
Forvovne! Du tør træde for mit Aasyn!
Du veed jo dog ret godt, at den er dødsends
Som bærer i mit Huus Forgivt hos sig.

Ansidisio.

Herre! tilgiv! Jeg havde denne Vane
I Padua; og nys, i Flugtens Hastværk,
Forglemte jeg at lægge den tilside.

seer forundret paa Ezzelin.

Hvi kan det Ord blot saadan bringe Eder
I Oprør, Herre? I har skiftet Farve!

Ezzelin

betragter ham længe tvivlsom.

Velan! Jeg vover at betroe Dig det:
Engang for mange Aar, endnu i mine
Forældres Levetid, og mine Brødres,
Just som vort Huus stod i sin største Ære,
Faldt det min Moder ind, der ved sin Alders
Ærværdighed, som ved vor Vældes Afglands
Nød Verdens Agtelse, at ville vide
Hvad Skiæbne forestod i Tidens Løb
Vor gamle Slægt. Hun tog derfor sin Tilflugt
Til Astrologens Kunst; dog, mørkt og svangert
Med blodig Skræk, lød Svaret: Eders Vælde,
Med Blod erhvervet, skal forgaae i Blod!
Det Sværd, hvorved sig Eders Fædre svunge
Til Fyrsterang, skal selv igiennembore
Den ødelagde Stammes sidste Skud!
Af Skræk min Moder døde; hende fulgte
Min Fader, mine Brødre, alle, efter.
I Tidens Løb jeg misted Viv og Søn,
Det gamle Sværd hist i mit Slots Ruiner;

Og ene stod jeg, tvivlende tilbage.
Da stødte engang og for mange Aar,
Mens jeg sad tryg i Padua, jeg paa
En prøvet Nekromant, som havde spaaet
Endeel af mine Venner, blot af Linier
I deres Hænder, mange sære Ting,
Som alle vare underfuldt opfyldte!
Jeg rakte Ham min Haand og hen, og spurgte
Ham: om jeg fandt engang min Død i Krigen?
Dog smilende, og med Bestemthed gav han
Til Svar mig: Gaae kun trøstig i hvert Kamp,
Dig kan et Sværd vel saare, dog ei dræbe!
Det Spyd, Du blegner for, det hedder Gift! —
Og fik de vanskeligste Saar jeg læget,
Og ingen Frygt nedslaaer mit Mod i Kampen;
Men aldrig har jeg taalt, Gift kom mig nær,
Og lidet kun behager mig dit Forslag!

Ansidisio.

Det Skadeligste er' vi Herre over,
Naar kun vi kiende det! Lad I mig raade!
I har det Haab, at Eders Søn end lever:

Gior da for hans Skyld, hvad I kiækt forsmaaede
For Eders egen! Thi paa denne Maade
Er vi for godt Kiøb reddet!

Ezzelin.

Ei for godt Kiøb!
Dog — lad det skee!

Ansidisio.

Saa ifer jeg at lave
Os det Fornødne! Jeg vil tilberede
En Drik, hvis lønlig stærke Aander drage
Den Dristigtnydende heel sagte under;
Og langsomt, uformærkt, men skarpt, fortære
Hans Livstraad, indtil Dødens Gysen river
Hans Siel umeldet med sig; den skal vinke
Vel langsomt, men desmere sikkert! Jilbud
Vil jeg afsende strax; thi vi maae skynde
Jo før jo heller os fra denne Fælde!

gaaer hurtig.

Ezzelin,

som heeletiden har staaet i dybe Tanker.

Min Søn! — Hm! Azzo veed dog hvoc jeg er,

Hvorfor mon da Minutio ei kommer?
O! Skulde virkelig endnu Han leve?
Da maae jeg vel og tænke paa vor Fremtid,
At ei jeg selv skal voldsom ødelægge
Den Foraars Spire, i hvis modne Sommer
Min Vælde med fornyet Glands skal straale!
Ja, lever han?

holder inde og seer sig mismodig om.

Hvo svarer mig derpaa?
Mit Hierte tier, Aander tale ikke
Til mig, og ingen Anelse formaaer
At trænge giennem dette Legems sunde Masse.
Man siger jo, at gode Hunde mærke,
Naar nogen Fare truer deres Herre,
Og søge at advare ham ved Hylen!
Selv Sagnet om Giordans di Bonzi Stork
Beviser, at Umælende besidde
En indre Evne, som reent mangler mig!
Omkring mig og i mig er alting stumt;
Det værste kan uventet hænde mig
Et Gormo borte! Dette veed jeg kun

At Ansidisios Forehavende
Er mig modbydeligt; dog maae han raade,
Ja! for min Sons Skyld! Thi langt heller vilde
Jeg gaae til Grunde med de dybt Forhadte,
Naar kun min Hævns sødtstilte Vellyst maatte
Ledsage mine sidste Suk! Og denne
Skal dog undgaae mig nu!

efter nogen Eftertanke, ryster han paa Hovedet.

En egen Ting
Er dog en Faders Følelse, i Sandhed!

2.

Ezzelin. Ansidisio hurtig, strax efter Forreren med nogle af Livvagten; Ansidisio sætter Gifthægeret paa Bordet.

Ansidisio.

Alt er nu færdig, Herre! Hurtig! Azzo
Har forekommet os.

Ezzelin.

Hvordan? Han vover?

Ansidisio med Vægt.

Ja! ja! Han vover det! En Ryttер ankom

Forud fra Byens Port med denne Melding.
Beraabende sig stolt paa Leidebrevet,
Og paa sin Ret, i Eders Navn forlangte
Han at indlades; lidet er hans Følge!

Ezzelin.

Det gaaer for vidt! Velan! Saa tael Du med Ham,
Jeg kan det ei! Afslut Du denne Handel
Nu, som Du vilst!

Forereren
med nogle af Vagten, træder hurtig ind.

Grev Azzo stiger af!

Ezzelin.

Faae snart Ham bort!
lytter.
Han kommer alt! Afveien
Jeg tør ei dræbe Ham, derfor kan ikke
Jeg heller taale hans Nærværelse.
iler hurtig ind i Sideværelset.

Ansidisio for sig.

Afslut Du denne Handel, som Du vilst!

Det kan jeg tage i en anden Meening!
Hvad Han ei veed, tilregnes jo ei Ham.
Som jeg troer best, kan jeg jo handle for Ham!
Hor Karle! — Ha, for silde! Gior, som jeg!

3.

De Forrige. Azzo. strax efter Ezzelin.

Azzo

i egen Rustning; hurtig, dog med et forsigtigt Blik.

Er Eders Herre her?

Ansidisio.

Hvad vilst Du Ham?

Vi er' her, og din Død —

han drager rask sit Sværd og anfalder Azzo; de andre nogle Øieblikke sildigere.

Azzo

raaber i det han hurtig trækker, og sætter sig til Modværge.

Ha! Hvad er det?

Saa holder Ezzelin sit Ord? Forræder!

Ezzelin

styrter ubevæbnet ind og river sine Folk med Magt bort fra Azzo, i det han raaber.

Vil I beskiæmme mig, I Rasende?

i det han løfter Armene i Veiret, bliver han truf-fet under den venstre af Azzos Sværd, som er hen-vendt mod Ansidisio; alt dette maae være et Øie-bliks Værk. Ved Allarmen styrter flere af Vag-ten ind.

Ha! Jeg er saaret!

Azzo

lader Sværdet synke.

Hvad?

Ansidisio

vil paa nye ansalde.

Saa skal —

Ezzelin med Kraft.

Jeg siger:

Tilbage?

Ansidisio.

Du forsvarer selv din Morder?

Ezzelin.

Tor jeg Ham lade myrdes, naar jeg veed det!
Bort!

svag og smerteligt i det han griber til Saaret, hvorved det bliver tydelig, at det er under den venstre Arm.

Ha! Det er min Død! Med saadan Pine
Har intet Sværd endnu brændt mig i Kiødet!

han læner sig paa Ansidisios Arm, som med de andres Hielp leder ham hen paa Løibænken.

Azzo.

En Læge! Hurtig! Har I ingen Læge?

Ansidisio til Vagten.

Hent Broder Guido! Søg ham overalt!
Paa gammel Vis opholder han sig vel
I Hauger eller Hospitaler; hent Ham!

Nogle gaae, andre søge imedens med Lærred, som er ved Haanden at stille Blodet; Azzo nærmer sig ham, medlidende.

Ezzelin

betragter ham med et skummelt Blik.

I kommer eene, ei Minutio?

Azzo.

Saasnart Han er indtruffet i min Leir,
Han bringes strax herhid.

Ezzelin.

Hvad vil I mig?

Azzo.

I spørger! Siig mig: Lever mine Born?
Jeg kiender Eder: tilgiv dette Spørgsmaal!

Ansidisio.

De leve —

Ezzelin.

Ja! Men snart!

Ansidisio

træder hurtig mellem ham og Azzo, som taknemmelig rækker Hænderne mod Himmelen og synes at bede.

Tving Eder, Herre!
Tænk Eders Søn! Husk Guido bringer Frelse!

Ezzelin.

Jeg troer det ei! Her brænder det for voldsomt!

med Haanden paa Saaret.

Ansidisio

træder hen for Azzo.

Vil I udløse Eders Børn, saa lader
Os drage til vor Hær hiinsides Floden, alle!

Azzo.

I fordrer meget! Krigen er tilende.
Tør jeg tillade, at paanye den raser?

Ansidisio.

Det faaer I vel, vil I de Fangnes Frelse!
Vel! I skal see dem, frie og uden Lænker,
Saa kan I vælge selv! Det staaer til Eder
Om levende, hvad eller død I faaer dem.

træder hen til Ezzelin, lavt.

Jeg henter dem; Taalmodighed, min Herre!
Tid vundet kun: jeg grunder nu paa noget!

vender sig mod Vagten.

Stig ned i Taarnene, og løser Begge!

afsides for sig.

Jeg stiger op ad, for at speide rundt om,
Thi nu er Øieblikket til at handle.

gaaer hurtig.

Azzo i Tanker.

Meget forlangt, dog ei uventet! Hævnen
Opgiver Han ei for en ringe Priis!

betragter Ezzelin, som yttrer Tegn til Smerte.

Hvor mørk Han hviler der! Naar jeg betænker
At for sin Fiendes Skyld Han bløder, smelter
Mit Had; og meere let end Han formoder
Mit Hierte foier sig deri!

træder nærmere hen til Ezzelin.

I lider!
Jeg kunde bande dette Soærd, som rammer
Imod sin Herres Villie.

Ezzelin.

Jeg har bandet
Det alt! Vi er' nu qvit! Dog siig mig: Azzo!
Af hvilke Vaaben I betiener Eder?
Thi Eders trængte som med skarpe Flammer
Mig giennem Kiødet, med uvante Smerter!
Det er ei af naturligt Jern!

Azzo

rækker ham det, roeligt.

Betragt det!

Ezzelin

hæftig til Vagten, som trænger sig nærmere om ham.

Bort! Jeg vil intet menneskelig Aasyn
See for mit Blik

mere fattet til Azzo.

Ei heller Eders! Salen
Er stor nok jo!

Azzo

i det han gaaer hen i Baggrunden til Vinduet hvor han bliver.

Ulykkelige!

Ezzelin

kaster et vredt Blik efter ham, og reiser sig.

Medynk?
Den er for tidlig! Og det maae jeg taale!

han dreier sit Blik langsomt ned paa Sværdet, og beseer det.

Et dygtigt Sværd! Der sidder Rust derpaa!
Fra gammel Tid maae slig en Smerte stamme!
Hvi fører Azzo et saa gammelt Vaaben?
Maaskee af Overtroe! Ja! ja, saa er det!

han beseer det noiere, forfærdet.

Hvad seer jeg? Skuffer mig mit Øie ikke?
Jeg kiender dette Greb! Mit eget Sværd!
I Gruset af mit Slot stial Han mig det!
Veed Han hiint Sagn? Og jeg kan endnu drage
I Tvivl, at Han har dræbt min Søn! Det var
Et Eventyr kun med Minutio,
Som er endnu ei her! Saadan Han vilde
Berige sine Børn! Saa nedrig blev jeg
Bedraget! Moder! Moder! Sandhed var det
Som blev Dig spaaet! Ja! Ja! Og Han skal leve
Skal triumfere den forvorpne Morder,
Som jeg dog hader tifold meer end Sønnen!
Nei! Nei! det skal Han ei!

han holder pludselig inde og falder i Tanker.

Han har mit Ord
Reent, uden Doppelsands!

grunder paa nye, farer paa engang op med Glæde.

O! Hvilken Tanke!
I hævnende, solvklare Stierner! Eder
Den kommer fra! Mit eget Ord forpligter
Mig selv dertil. Jeg svor jo: Hvilken Skiønne

Jeg end blev undergiven, vilde jeg
Dele med Ham dens Gaver! Vel! det skee!
grundende.
Dog, paa hvad Maade, at Han brat ei synker,
At selv Han skue maae sin Stammes Fald!
han seer sig langsom om.
Der staaer jo Givt! Den kommer ret tilpas.
Saa har ei heller Negromanten leiet;
Meer hurtig virker den, end Sværdets Skaar!
Hvad er mig nogle Øieblikke mindre
Naar ret jeg nyder dem kun, som jeg har?
Vel, ikke nolt! Jeg vil paatage Selv
Mig Faderen! Min Ansidisio
Besørge Børnene!
vender sig rask.
Et Ord, Grev Azzo!
Azzo gaaer hurtig frem.
Hvad ønsker I?
Ezzelin.
Jeg har nu overveiet
Heelt meget i mit Sind! Min Time vinker,

Jeg føler det, og aldrig sees vi mere!
Saa lad os da saaledes skilles ad,
Som Skiæbnen forhen bragte os tilsammen:
Da tomte vi med Mod det ædle Bæger,
Deel nu med mig den sidste Lædskedrik!

Azzo.

Ret gierne!

Ezzelin.

Vel! saaræk mig den! Jeg drikker
Dig til!

Azzo.

Den styrke Dig!

Ezzelin seer paa ham vist.

Med Guds Hielp! Ja!
Jeg haaber det.

han vil drikke, men farer i det samme, let sammen.

Dog, sig mig først oprigtig:
Lever min Søn?

Azzo.

Jeg har oprigtig sagt Dig,
Alt, hvad mig er bekiendt!

Ezzelin bevæget.

Og hvis Han lever —

Hvis Han, naar jeg er død og borte — Azzo!
Siig: kunne Du forglemme i min Sen,
Hans Faders Had? Siig mig: vilst Du da lade
Ham i Besiddelse af sine Lande,
Sin Værdighed? Vilst Du i Ære holde
Din Fiendes Afkom, at den ei gaaer under?

en Pause, hvori Azzo ytrer Forlegenhed, barsk.

Du tier!

Azzo.

Er jeg vel Italiens Hersker?
Har ikke alt dets Fyrster, som jeg selv —
Du tvangst mig jo dertil, min Ezzelino!
Besvoret dyrt din Vældes Undergang!

Ezzelin.

Nok! Lad Ham sørge for sit eget Vel da;
Ei meer derom! Nu vil jeg drikke, Azzo!
Af dette Bæger Glemsomhed med Dig!

sagte.

Saa gior jeg for hans Frelse nu det sidste!

drikker rask.

Azzo

nærmer sig ham bevæget.

Hvad menneskeligt er skal jeg ei glemme!

O! kunne denne Stund jeg lette Dig!

Ezzelin

rækker ham Bægeret.

Saafremt Du mener det, tom Bægret ud!

Azzo.

Det vil jeg!

tømmer det.

Ha! det var en kraftig Drik?

Har den og styrket Dig?

Ezzelin.

haanlig, bliver stagende lænet paa Sværdet.

Jeg føler mig

Nu bedre!

4.

De Forrige. Scipio og Angiolina kommer hver fra sit Taarn med Vagt. De stirre ved at see hinanden, og synke i hinandens Arme endnu i Baggrunden.

Angiolina.

Scipio!

Scipio.

Du lever?

Azzo

iler hen og slutter dem i sine Arme.

Mine

Høitelskte Børn!

Scipio.

O! tør jeg troe mit Øie!

Du her? da ere vi og frelste, frie!

O! kom, min Hustrue! til hans Faderhierte!

Azzo

omfavner Angiolina.

Min Datter! O, Du bæver jo! Fat Mod!

I ere ved mit Hierte, for mit Øie!

Jeg lader Eder ikke fare meer!

i det han fører dem frem.

Dog end er Himlen ikke uden Skyer:

peger paa Ezzelin.

Hist ligger faaret—

Angiolina

iler forfærdet hen til ham.

Hellige Forløser!

Ezzelin.

Bort! Jeg har intet meer med Dig at skaffe!

Scipio.

Skal denne Bøddels Aasyn end vi skue?

O! Bort, min Fader! fra hans Aandes Pest!

Azzo.

Betving Dig, Søn! Forbittre ei hans Tilstand

Vid: jeg har saaret ham!

5.

De Forrige. Guido med Urter, samt de af Vagten, som har hentet ham.

Guido

iler hen til Ezzelin.

Først nu jeg hører

Hvad som er skeet, og iler hid forfærdet!

O! Lad mig undersøge Saaret! Mueligt

Er det ei nær saa slemt, som I befrygte.

Ezzelin.

Lad mig i Ro! Det er jo dog forgiæves!

Azzo.

Tilstæd ham det!

Guido.

Tillad!

Ezzelin.

Nu! for mig gierne!

Vildt brænder Saaret! Mægte dine Urter,
At kiole gammel Rusts forborgne Edder!

Guido.

O! deres Kraft har ei endnu slaaet feil!

Han nærmer sig Ezzelin, og undersøger dennes Saar; dog saa omringet af de Omkringstaaende, at Forretningen selv bliver unddraget Tilskuernes Øine. Angiolina staaer stille, hensunken i sig selv, mellem denne Gruppe og Væggen. Paa den anden Side, længere derfra, Scipio og Azzo lænet paa hinandens Skuldre.

Scipio

griber efter en Pause, med et smerteligt Udtryk, til sit Hierte.

Azzo.

Hvad feiler Dig?

Scipio.

Jeg veed det ei, min Fader!
Hvad bryder jeg mig om Tyrannens Liv,
Og dog bespænder sælsom Angst mit Hierte!

Guido

retter sig op; i det Alle vige tilbage, hæver han Øinene andægtig mod Himmelen, og synker paa Knæe tæt foran Ezzelin, med ophævede Hænder.

O! hvilket Underværk! Algode Gud!

Alle.

Hvad nu?

Ezzelin reiser sig.

Hvad er det?

Guido.

Takker, takker Herren!
Thi Eders Liv er frelst! Heelt sælsomt truffet
Er J, min Herre! af en ædel Arm.
O! ganske sikkert i en værdig Fægtning,
Som Gud belønner ved et Underværk!

Thi denne Svulst, som trued Eders Dage,
Har Sværdet trængt saa lykkeligt igjennem,
At intet slebent Staal, selv i den største
Erfarne Læges Haand, med større Kunst
Formaaede det! Nu Dødens lumske Fare
Er afvendt heel ved det afmaalte Stik,
Fornyet blomstrer Eders Liv af Saaret!
Held mig, som Eder er et Livsens Bud!

Ezzelin

som under disse Ord er blegnet, og hvis Raserie idelig er steget, støder Sværdet, som han bestandig har holdt i Haanden hurtig i Guidos Bryst.

Et Dødens Bud er Du nu tifold mig!
Du skalst ei skrige meer, Du blege Natravn!
Saa tag Din Løn, en alt for ringe Straf
For den, som knuste Ezzelinos Hierte!

han synker mat tilbage.

Guido.

Ak, Gud! det traf!

han griber mekanisk efter Sværdet, som han beholder i Haanden.

Scipio

griber Guido, i det han synker, og drager ham i det samme vask bort fra Ezzelin.

Min Guido! Ha, Tyran!

Maae i din visne Alders sidste Time
Din Ildharm knække vildt saa reen en Lillie,
Just som den gjød sin bedste Duft om Dig!

Ezzelin.

Fordi Han loi, thi jeg maae døe; dog eene
Skal jeg ei stige ned i Charons Baad!

Scipio til Guido.

Jeg var kun slet dit Skiold! O, lad det fare
Det blodige Sværd!

Guido

hvis Blik beständig hviler derpaa.

Nei! det tilhører mig!

Scipio forfærdet.

Hellige Gud! dit Sværd?

Guido.

Vær ei bedrøvet!

Det er ei din Skyld, vidste jeg jo dog
Saadan jeg skulde kun faae det tilbage!

Ezzelin

som ved den Dødstilhed, der herster i Salen har bemærket hvert Ord, hæftig.

Hvad! Hvad? Hans Sværd? Saa slipper mig!
Jeg vil det!

6.

De Forrige. Føreren for Livvagten. Minutio, en Olding, høist simpelt klædt, med et ærværdigt Udseende.

Føreren.

Jeg bringer Eder her Minutio!

Ezzelin.

Hvor er han? Ja! Ham er det! taal Forræder!
Lever min Søn? Snart, snart! Hvor er han?

Minutio

som ved at see Guido, gyser sammen, peger paa ham.

Der!

Ezzelin med et Skrig.

Almægtige! Og jeg har myrdet ham!

Minutio

træder hen til Guido tager ham i sine Arme, i det han knæler, saa at Guido hviler halv opret paa hans Knæe, og kysser ham omt.

Ak, nu begynder først dit Liv, min Guido!

Guido

slaaer Øinene op paa ham, slynger sine Arme om hans Hals; de falde atter tilbage; han ligger som død i hans Arme.

Ezzelin til Minutio.

Hvi kom'st Du ikke før? Forræder!

Minutio.

Var

Jeg kommet før, saa havde Du dog ikke
Afvunget mig, hvad i min Barm laae skiult;
Thi kun hans Død har aabnet mine Læber!
Hans Moders Ønske, at unddrage ham
Hans Faders smittende, pestfyldte Favntag,
Fornam jeg tidlig alt! Vi maatte flygte!

Af Nød holdt jeg ham længe skiult, derefter
Af Valg! Ved hver, af Dig udøvet, Udaad
Svoer jeg den Eed: at holde Sønnens Klare,
Pletløse Siel reen fra sin Faders Skyld!
Og var jeg ikke kastet i dit Fængsel,
Du havde aldrig mødt hans rene Blik.
Derfor anklag ei mig, for et saa rædsomt
Dig værdigt Mord! Din egen Skiæbne drev Dig
Til at udgyde Blodet af dit Blod!
Den rene Aand, som evig er Dig fremmed
Vender nu hiem, med Længsel til sin Moder!

Ezzelin, som mat er sunket tilbage, vil forbitret hæve sig, og er i Begreb med, understøttet af de Omstaaende, at flytte Foden hen mod ham, da Scipio træder rask og truende mellem ham og Guido.

7.

De Forrige. Ansidisio tedsaget af en Deel Bevæbnede, som efterhaanden fylde hele Baggrunden.

Ansidisio

iler hurtig hen til Ezzelin.

Jeg tøved længe, dog til Held for Eder!

Op! Op, min Herre! Ned med Eders Fiender!
Vi ere reddet! Høit fra Taarnet gav jeg
Den fierne Hær et lykkeligt Signal!
Den overraskede og kasted Fienden,
Hvis Forer mangled, Broen har vi taget,
Og Veien er os aaben nu! Afsted!

Ezzelin

forfærdet, slaaer Hænderne for sit Ansigt.

For seent! for seent! Her, hvor jeg vilde sove,
Modtage mig den sidste Søvn! Et Offer
Er for din Klogskab Faderen og

peger paa Guido.

Sønnen!
Jeg vidste vel, at Givt, saa nær mig, maatte
Blive mig til Fordærv, dog har jeg deelt den
Med Azzo hist! Ha! fast for tidlig bukker
Han under for en strøbelig Natur!
Vær snar, min Ansidisio! at hurtig
Al Estes Slægt kan mig berede Veien!

Lad døende mig nyde Livet heelt,

han synker mat tilbage.

Ansidisio

gyser forbauset tilbage.

Ha!

Scipio

som fortvivlet er styrtet hen til sin Fader.

Givt! Min Fader! hører Du: Forgivt?

Azzo

som under Minutios foregaaende Tale har sat sig paa en Stol, mat.

Jeg har alt mærket det, og er nu fattet;
Haab ingen Redning! Ei der findes Midler
Mod den Forgivt, som Ezzelino rækker!
Tænk paa Dig selv, kun Du er min Bekymring!

Ansidisio

farer op af sin dybe Forbittrelse, og stamper vild i Gulvet.

Nu, hævnet skalst Du blive! Fængsler Dem!

i det Vagten vil nærme sig, griber Scipio rask

Guidos Sværd, Ansidisio iler til Ezzelin og favner ham med Vildhed.

Scipio.

Tilbage! See herhid, Italiens Sønner!
See Eders blege Troldmands Dødningsveed,
Og giver Hadet Luft i Eders Hierter!

Ansidisio hos Ezzelin.

Stop Munden ham!

Ezzelin

svag, med Anstrængelse.

Jeg lever, — sønderslider —
Min Søn! — Ha!

stamper i Gulvet.

Tungen selv er troløs!

han synker mat tilbage. Ansidisio staaer forlegen og raadvild; Krigerne trække sig langsom fra den Side hvor Ezzelin ligger, over til den anden, saa at Angiolina bliver ganske eene hos ham, og Ansidisio nogle Skridt bagved hende.

Scipio med Afskye.

Der see I selv! Op! Op, befriede Folk?

Skal han i Døden seire, nu I kaldes
Til Frihed høit af Scipio da Este?

Alle.

Bort med Tyrannen! Held! Held da Este!

Scipio

hurtig og bestemt, peger paa Ansidisio.

Saa fængsler hiin Forræder! Før ham bort.

Ansidisio

med Fatning, i det han bliver grebet, dog først af Azzos Folk, som tildigere ere trængt ind.

Dræb mig, nu gidder jeg ei heller leve!

bliver bortført.

Krigere

i det de langsom drage ud.

Han dør, Han dør! Held Scipio da Este!

Scipio.

Saa brækker jeg Dig, helvedsendte Sværd!
At med det Huus, som altid Du var lydig
Til Udaad, Du og skalst forgaae. Ondt har Du

Jo stiftet nok!

i det han vil brække det, springer det i Stykker.

Hvordan? Som Glas det springer
Brat i min Haand. Ha! Selv Metallet føler
Dybt i sit Malmbryst, at det nu har fuldbragt
Det gyseligste af dets Helvedværker!

Han kaster Grebet for Ezzelins Fødder, i det han rask træder hen for ham.

Nu, Ezzelin! Nyd nu din Hævn!

iler hen til sin Fader.

Min Fader!
Jeg seirede! Kanst Du nu roelig døe?

Azzo svag.

Held Dig, min Søn! Slut mig i dine Arme,
Paa det min Siel, velsignende, din Læbe
Berørende, kan svæve bort fra Jorden!

Scipio boier sig over ham.

Ezzelin

samler sine sidste Kræfter, hæver sig halv op med knyttede Næver, og i det han vil gribe efter sit sønderbrudte Sværd, styrter han fors over ned paa Gulvet, foran Løibænken.

Forband—

døer.

Minutio

endnu med den døende Guido i sine Arme.

Saadan omkomme hver Tyran,
Som hærjer mildt Guds undersulde Jord!

Scipio

lægger sin Fader langsom tilbage, og gaaer nogle Skridt frem.

Det er forbi! Forbi! Min Angiolina!
Vi staae forladt' i Dødens Huus tilbage.
Hvi dvæler hist Du i din stumme Smerte?
Viig bort fra dette Liigs pestfulde Dunstkreds!

Angiolina

der ved Ezzelins Fald først synes at være vakt af sin lange Bedøvelse.

Jeg staaer paa min Plads, Scipio! hvor jeg
Har fra min Barndom hiemme! Denne Times
Forbandelse har heelt opfyldt mit Bryst!
Ei paa det Jordiske tør meer jeg tænke,

Ei paa vor Kierlighed! Kun den har draget
I en saa rædsom Afgrunds Dyb vor Slægt!

Guido

slaaer pludselig Øinene op, og hæver Hovedet i Veiret, derpaa siger han vel med svag Stemme, dog tydelig og uafbrudt.

Nei ikke den! Af Dødens stille Drømme
Udriver dit forsagte Sind mig mægtig!
Den Aand, som elsker Eder, kan ei svæve
Fra Jorden, før den har forenet Eder!
Næk' Eders Hænder mig!

de knæle, hver paa sin Side af ham, han griber deres Hænder.

Lad Guido selv
Foreene med hans Ven sin Barndoms Brud;
Derfor opholdte Gud min Siel i Flugten!
Thi ei den Kierlighed, I har bevoret
For Alteret, har frembragt disse Rædsler;
Men Had, og Hævnens Gift! Lad disse synke
Med dem til Underverden!

han holder deres Hænder i sin venstre, i det han

med den høire peger paa Cypressen paa Angiolis nas Barm.

Bort med Sorgen!

Den vige fra dit Bryst med den Cypres,
Som jeg paa kort Tid laante Dig! Lad Rødder
Den slaae nu paa min Grav, og plant en Myrte
Hos den, Sindbilledet paa Eders Guido,
Til hans Admindelse! Og nu — Lev vel!
Beed ei for mig, men lader Eders Sukke
Nedad sig vende, med forente Taarer
Forsone der de tvende Skyggers Tvedragt!
Jeg iler opad, at jeg for Guds Throne
Kan tale i min Faders svære Sag!
Der hilser Eders Fader, jeg fra Eder!
Min Hilsen bringe Eder hver en Luftning!
Lev vel! Saa er det sødt at døe! — Ah!

døer.

Minutio.

Amen!

Angiolina.

Affjelet ligger nu den skionne Ham!

N

Minutio.

En salig Engel op til Himlen svæver!

Scipio.

Hans Hierte bliver her: troe Kierlighed!

række Angiolina sin Haand over hans Lig.

Dækket falder langsomt.

Don Juan,

Opera i tvende Optoge.

Personerne.

Commandanten.

Donna Anna.

Don Ottavio.

Don Juan.

Donna Elvira.

Gusman.

Leporello.

Zerline.

Masetto.

Bønder, Bønderpiger, Vagt, Betientere, Musikanter. Chor af Bønder.

Første Optog.

Commandantens Hauge; Døren ud til Veien aaben, endeel af Bygningen sees. Lys Sommernat.

I.

Leporello allene.

Sielden Penge, Prygl desfleer!
Staae om Natten udenfor
Medens Herren inde leer,
Det var hidtil mine Kaar!
Hvorfor selv ei Herre være,
Fanden være Tiener meer!
Viin forstaaer jeg at begiære,
Spore op hver deilig Pige,
Lønlig mig til hende snige!

Jo, Jo! Herre kan jeg være,
Fanden være Tiener meer!
Hvad er det? — Der kommer nogen,
Det er bedst, jeg søger Krogen,
Tyst og stille staaer jeg der!

Han skiuler sig.

2.

Don Juan. Donna Anna. Leporello afsides.

Don Juan kommer ind med hende i sine Arme, dybere fra Haugen af; hun gior forgiæves Modstand.

D. Anna.

Rover! slip! Jeg før mig dræber
End jeg bliver i din Arm!

D. Juan.

Søde Glut! Du saa kun stræber
Mere fast op mod min Barm!

Leporello afsides.

Hun for Retten flux os slæber
Ved slig taabelig Allarm!

D. Anna.

Kommer! Hielper! Mig dog hører!

D. Juan.

Tie, og huſk jeg Værge fører!

D. Anna.

Gud Dig ramme!

D. Juan

omfavner hende fastere.

Frygt min Flamme!

D. Anna

kraftlos, i hans Arme.

Kommer! Iler!

D. Juan

i Begreb med at føre hende bort.

Lykken ſmiler!

D. Anna ſvag.

Ak! til Døden Du mig ſlæber,

river ſig los.

Bort, dens Gift er ved din Barm!

D. Juan

griber hende atter i sine Arme.

Kys skal lukke dine Læber,

Sukke kiølne mildt din Harm!

Leporello.

Os at styrte Hun kun stræber!

Hun i Rettens Vold os slæber,

Ved slig taabelig Allarm!

3.

Commandanten. De Forrige.

Commandanten træder ind med dragen Kaarde.

D. Juan slipper D. Anna. Hun flyer.

Commandant.

Slip hende, Frække!

Træk og forsvar Dig.

D. Juan.

Vil Du mig skrække?

Bort, Gamle! vaer Dig!

Commandant.

Først skal mit Værge
Ungt nok Dig slaae!

D. Juan.

Jeg gaaer mod Vanmagt ei!

Commandant.

Ei skal Du, Nidding!
Hævnen undgaae!

D. Juan.

Nidding? Jeg!

Commandant.

Nidding!

D. Juan.

Jeg!

Modtag da Døden,
Vil Du det saa?

Leporel afsides.

Hielp Gud i Nøden
Mig at bestaae!

De fægte. D. Juan saarer Commandanten. Han synker til Jorden.

Alle paa engang.

Commandant.

Ak! til Bistand! jeg er fældet;
Alt jeg føler Dødens Smerte!
I mit gjennemboerte Hierte
Slukkes Livets sidste Glød!

døer.

D. Juan.

Ha! Saadan Du, svag, forældet,
Ved dit Blod din Asmagt lærte!
Paa dit længe visne Hierte
Ruger nu den matte Død!

Leporello.

Hvilket Uheld! Ak! Jeg gruer,
Pinebænken alt jeg skuer,
Lænker, Sværd og Død mig truer!
Gid jeg var slet ikke fød!

D. Juan halv høit.

Hei, Leporel! Hvor er Du?

Leporello lavt.

Gud i Himlen!

Nævn ei mit Navn! Ak! Jeg er reent betaget
Af Skræk! O! Siig mig om endnu De lever
Eller —

D. Juan.

Kun stille! Det betyder intet!
Vi er' ei Fiendte; kom! Hvor blev af Pigen?

Leporello.

Ak, Herre! veed jeg det? Hun er langt borte;
Gid jeg var det saavel!

D. Juan.

Tie, og følg med mig!
Her er ei meer for os at giøre.

Leporello.

Rigtig!
Men med os, Herre! fandt man vel derpaa!

De see Lys og ile ud af Haugeporten.

4.

Don Ottavio. Donna Anna. Tienere med Fakler; styrter alle hurtig ind.

D. Anna iler forud.

Her, her! Kun hurtig! Ak! Hvor er' de begge?

faaer Øie paa Commandantens Liig.

Min Fader i sit Blod! Bedrager ikke
Mit Syn mig? Død! Død! Død!

kaster sig over ham.

Ø! Lad mig dø!

D. Ottavio

forfærdet.

Ø! blodig Rædsel! Anna! Hør mig, Elskte!

han vil reise hende.

Stir ei saa vildt; her er end Liv og Kræfter!

D. Anna

paa Knæ foran Liget.

Af Dødens Bleghed alt Han er bedækket!
Han hører ei min Røst, seer ei min Jammer!
Det sortner for mit Blik!

D. Ottavio.

Ha! Hielper, hielper!

ved Hielp af Tienere løftes hun op i hans Arme.

O! staaer mig bi! Hør, Anna! Min Veninde!
Saa brat en Skræk kan koste hende Livet!

D. Anna i hans Arme.

Ak!

D. Ottavia.

Hun oplives! Tak, I Himlens Magter!

til Tienerne.

Bortdrager hurtig først vor Smertes Gienstand!
Lader os ene.

Liget bortføres.

Anna! Elskte Brud!
Gyd al din Jammer i mit aabne Bryst!

han vil kysse hende.

D. Anna

støder ham fra sig, med en pludselig opvaagnende Kraft; vild.

Bring mig til Gravens Giemme!
Mit er de Dødes Rige!

Seer I hvor grumt han bløder,
Som mig! ak — Livet gav!

D. Ottavio.

Kiend dog mit Blik, min Stemme!
Fat Dig, Du huldе Pige!
Det Bryst, som Du forstøder
Er troesast til sin Grav!

D. Anna fatter sig.

Min Ven — tilgiv — mit Hierte
Kun føler for sin Smerte.
O! Fader! hvor er Du?

D. Ottavio.

Hist oppe! Men hans Minde
Os fastere forbinde:
Os kalder Hævnen nu!

D. Anna pludselig begeistret.

Vel! Sværg hans elskte Skygge
Da Hævn med hellig Eed!

D. Ottavio.

Jeg sværger —
Min Eed skal Du betrygge,
Vor faste Kierlighed!

Begge.

Vor Pagt Du, Himmel! skue,
Vi paa din Hielp tør bygge!
Kiøl Du vor indre Lue,
Og skiænk os atter Fred!

D. Anna

griber hans Haand.

Kom, paa hans Liig vil vi gientage Eden!

D. Ottavio.

Den har alt naaet hans Aand i Evigheden.

de ile ud.

4.

Gade, ved Husdørene Sæder; endnu en lys Sommernat.

Don Juan. Leporello.

Leporello

frygtsom, standser.

Ak! Herre! St!

lytter.

Nei, der er ingen.

D. Juan.

Kryster!

Leporello.

Skiæld mig ei ud, fordi jeg intet Mod har,
Det kommer ene af, jeg har saamegen
Samvittighed! De har nu ingen, Herre,
Og hver en Ting i Verden har sin Modvægt.
Puh! lad mig puste, og lad os saa løbe!

D. Juan.

som imidlertid har seet sig om, let.

Hvorhen? Jeg troer Du frygter for den Døde!
Han vil ei røbe os.

fortrolig i det han tager hans Haand.

En gunstig Skiæbne
Har standset netop her din matte Fod,
Til et Beviis paa, jeg har Lykken med mig.
Seer Du det Huus?

Leporello.

Det Huus? Nei, tak ſkee Himlen!
Her er for mørkt at ſee og blive ſeete!

D. Juan

holder Pie med Huſet.

Din Angſt har giort Dig blind; jeg ſeer hver Gienſtand,
Som drager mig med umodſtaaelig Vælde.
To Damer —

Leporello.

Damer! Ak! med Blod paa Hiertet
Han tænker end paa ſlige Bagateller!
Nei, det gaaer alt for vidt! To Gange, Herre!
Har jeg nu vovet Liv og Blod for Dem,
Lillad mig nu, at ſige Dem min Mening.

D. Juan.

har nærmet ſig Huſet, og ſeer op til Vinduet.

Tael! Gierne hør' jeg lidt Moral i Tide.

Leporello.

Men lov mig først, De ei vil blive hidſig!
Jeg vil kun ſkildre Dem min egen Lilſtand,

Uskyldig, uerfaren, fast en Dosmer
Kom jeg til Dem, men De har giort mig klygtig,
Har lært mig trodse Gud og Død og Diævel!
Dog, ak!

D. Juan ved Vinduet.

Nu, ak!

Leporello.

Galt er for galt, min Herre!
Dengang vi sneeg os inden Klostrets Mure,
Hvor De med Elskovs Bøn bestormed Donna
Elvire, ak! som neppe paa sin Flugt
Hengav sig tillidsfuld i Deres Arme,
Før atter bort De flygtede fra hende,
Da tænkte jeg —

D. Juan.

Du skal ei tænke.

Leporello.

Herligt!
Slig Ordre kun kan frelse mig fra Fanden!
Derefter gik det taaleligt en Tid,
Thi Hverdags Eventyr jeg vil ei regne!

Men nu! Med en — ja, næsten djævelsk Kiækhed
At snige sig ind i en fornem Hauge,
Som selv tilhører Byens Commandant
Og General! At favne der hans Datter,
Hvis Brudgom er vor meget gode Ven,
Med voldsom Arm, og, da Hun ei vil høre
Den dristige Begiæring, rive Hende
Ud af sit Hiem, og grusom med sit Sværd
Nedstøde en saa høit fornærmet Fader!

D. Juan.

Jeg var forvildet, brændte af en Attraae,
Som rovede mig Overlæg og Fatning.
Det er forbi, og kan ei mere ændres,
Saa lad os ikke tænke meer derpaa.

Leporello.

Godt! Nu om Dem vil jeg slet ikke tale,
For hvad De gior, har De nok Deres Grunde;
Men nogle gives der, som ogsaa føre
Det samme Sprog, fordi de troe, det klæder
At spotte alt, hvad andre holde helligt —

Til saadan een, jeg vilde sige reent ud:
Troer De, min Herre! at fordi De eier
En Hoben Penge, og kan bruge Kaarden,
Og er beskyttet af det Navn, De fører,
At alt er tilladt Dem?

D. Juan

gaaer hurtig imod ham.

Du Skurk!

Leporelo,

viger hurtig til Side.

Jeg mener
Jo ikke Dem! Nei! Gud bevares! troe mig,
Jeg vilde sige — ei til Dem, men til den Anden,
Som Ende kan sligt Levnet aldrig faae!

D. Juan.

Men Ende dog! Derfor vil jeg mig skynde
At nyde Livets Fryd før Enden kommer.
See! Boler ikke Solen med hvert Blomster
Indtil dens Straalers Ild fortærer det
Rundt om den døer, og fødes Elskerinder,
Og ei den agter sine Offres Liig!

Hvi vil Du mere da af mig forlange,
Der selv en Blomst ei evig er som Solen,
Skiønt al dens Ild er samlet i min Barm,
Og huld udspreder sig til hver en Skiønhed!

Leporello.

Ak! tael fornuftig Herre! De kun sværmer.

D. Juan.

Jeg har Philosophie saa godt som nogen,
Og den er fast, og grundet i Naturen.
I evig Krig jo alle Kræfter mødes,
Den største Helt er den, som seirer meest,
Den Lærde kiemper for en Wrestitel,
Og ærgrer bidst med sin Critik ihiel;
Mens andre kiækt erobre Verdens Lande,
Og slagte Menneser for Kroners Guld!
Ja, forsker Handelsmanden gridst ei efter
Den Vises Steen i sine Brødres Sveed,
Og veed at giøre Guld af Næstens Nødtorft!
Nu, til alt sligt jeg føler ingen Attraae,
Derfor jeg giør det ei; min Hu staaer til
At seire over alle Pigers Hierter!

Det er min Kampplads. Spørger Seierherren
Hvormange Offre en Trophæe har koſtet?
Og hvad er' tuſind ſlige mod et Kys,
Som kiøler og opbluſſer Hiertets Flammer?
Og ſlukkes de, — ja da er Spillet ude.
Erobreren, den Lærde, Handelsmanden!
Hvad har de efterladt ſig? Kun et Navn!
Nei! Da kan Elſkov efterlade mere:
Om nogle Offre uforſkyldt end blode,
Saa fødes andre dog til Livets Glæde!
Saa maae det ene paa det andet bøde,
Du i Naturens Spor kun ſeer mig træde,
Dog hvem er det jeg taler til?

Leporello.

En Dosmer,
Som det er alt for høit!

D. Juan

tager ham om Armen.

Forſtaae mig nu da:
To Damer ganſke nyelig ind er flyttet
I dette Huus. Den eene har jeg ſeet kun,

En ung, uskyldig, vever Kammerpige
Det lader til. For den, der er undgaaet mig,
Det er jo billigt Vederlag at hente.

Leporello.

Jo før jo heller! — Det er som sædvanligt!
Men veed De ogsaa om De er velkommen?

D. Juan.

Det er det, som jeg nu vil undersøge,
Thi hidindtil har vore Blik kun talt.

Leporello.

Der kommer nogen!

D. Juan.

Hurtig da tilside.

Leporello.

See, er det hende?

D. Juan.

St! Jeg troer det ikke.

6.

Donna Elvire. Gusman. De Forrige.

Donna Elvire træder ind heftig, fulgt af Gusman, som giver Agt paa, og deler alle hendes Bevægelser.

Gusman.

Det alt er ſilde! Mon hun ei vil ſkiænke
De trætte Lemmer den fornødne Hvile?

D. Elvire

ſom halv i Vildelſe.

Ak, kan mig ingen ſige
Hvor den Troeløſe er,
Som grumt mig monne ſvige
Og dog er mig ſaa kiær?
Rodfæſtet dybt i Bryſtet
Boer end hans Billeds Glød!
Jeg aldrig bliver troſtet
For ved den Falſkes Død.

D. Juan

afsides til Leporello.

St! Stille! Elskovs Rige

Mig vinker hist i Sangen.

D. Elvire.

Jeg aldrig bliver trøstet —

D. Juan.

O, Vee! den stakkels Pige!

D. Elvire.

Ak! før i Gravens Skiød!

D. Juan.

Hvad om min Trøst tog hendes Hierte fangen?

Leporello afsides.

Saa kan Han trøste hundrede af Gangen!

D. Elvire.

Ei før i Gravens Skiød!

Først der al Qval er død!

hun nærmer sig Husene.

D. Juan

træder hen til hende.

Skiønne Donna?

D. Elvire

med et Skrig, kiender ham.

O! Don Juan!

D. Juan.

Hvad seer jeg, Gud! Elvire!

D. Elvire

Troløse! ja! Saa fandt jeg Dig dog, Falske!

hun river en Dolk frem, D. Juan og Gusman falde hende i Armene.

D. Juan.

Elvire! Bedste! Du er uden Samling.

D. Elvire.

Er Du ei Don Juan, min Lykkes Morder,
Som stial min Roe, og med Din Smiger drypped
Gift, dybt i mit da Gud indviede Bryst?
Ham glemte jeg for al din falske Smiger,
Henrevet af den Lue, som Du tændte!
Jeg flyede ham, ak! som Du flyede mig;

Men Dig tilkom det ei min Synd at straffe!

D. Juan.

Elvire! hør mig!

D. Elvire.

Ak! hvad kan Du sige?
For Dig, jeg glemte Alt! Min Stammes Ære,
Min Pagt med Gud, mit Navn, min Dyd, mit Rygte,
Den Agt, jeg nød i Klostrets stille Celler,
Alt gav jeg Dig, en Skiænk af Kierlighed!
Jeg søgte Lye i dine elskte Arme,
Som Lammet i en Stormvind hos sin Moder!
Og du forraadte mig, bortflygted lønlig;
Kold efterlod Du mig, den bange Nonne,
Med Vreden ubekiendt, dens Skik og Sæder,
I tusind Farer for at blive grebet,
Tilbagefort, indmuret, Syndens Straf!
O! Lael! Kan Du undskylde al Din Grumhed?

Gusman.

Ja, tael Don Juan! trøst det arme Offer,
Hvis Hierte kiemper mellem Liv og Død.

I en afsides Vraae, paa Gravens Bredde,
Klædt i et Mandfolks halv forslidte Dragt,
Fandt jeg min gamle Herres elskte Datter.
Et Forsyn vist did ledte mine Fødder!
Hun kiendte mig! O! hvilket rædsomt Giensyn!
Alt Hun opdaged mig! Græd ikke, Donna!

han synker for hendes Fødder.

Vær uden Frygt! — Om han Dem end forraader,
Jeg skal beskytte Dem i selve Graven.

D. Elvire.

O! haarde Skiæbne! Maae en Tieners Troskab
Da værne om dit usle Liv, Elvire!
Mens din troløse Elsker kold Dig spotter?

Leporello afsides.

Hun kan Ham Sandheden dog bedre sige!

D. Juan.

Hvorfor saa bitter, elskede Elvire?
Hør først, hvad der bortrev mig saa uventet,
Som jeg uventet seer Dig her. O! sig mig,
Hvad kan jeg takke for den Lykke, Hulde?

D. Elvire.

O! hvilke Spørsmaal? Har Du ikke smittet
Mit Hierte med en Lue, som er evig,
Som flammer om den Glod, den tændtes ved?
Forgiæves Dig beskylder klart mit Hoved,
Her taler stedse dog en Røst for Dig,
Ak! høiere end Gud, Fornuft,
giver Gusman Haanden.
og Troeskab!
Mit Hierte først maae grusomt overtydes,
Det er mit Maal! Derfor jeg søgte Dig,
I hver en Stad, hver Bye, paa alle Veie,
I Mulm og Nat, i Solens klare Skin!
Jeg frygter ikke meer for at opdages;
Thi er Du falsk, er alt mig ligegyldigt!
Nu har jeg Dig! Tael nu, undskyld din Adfærd.
Guds Brud jeg var, jeg foretrak din Elskov;
Giv med et Ord mig Livet eller Doden!
Alt er Fortvivlelsen traadt nær til mig,
Min bange Siel tør kun til Dig sig vende;

Gud har forladt mig! Ak! har Du det med?

synker til Gusmans Skuldre.

D. Juan forlegen.

Elvire! Bedste! hvor din Tilstand gaaer mig
Til Hierte; — men er Du nu stemt at høre,
At troe mit Ord, Du, som mistænker mig;
Da — næsten kan jeg sige, usandsynlig
Den Aarsag er — som tvang —

fatter sig.

Tael Leporello!
Fortæl Du alt, jeg selv vil intet sige.
Den Dosmer min Elvire ei kan tiltroe
Behændighed og List nok, til at lyve
Uforberedt. Nu tael dog, Leporello!

Leporello forbauset.

Jeg Herre?

D. Juan.

Tael! Men vogt Dig for at lyve.

Leporello afsides.

At sige Sandhed er nok det han mener!

Elvire

med Hovedet paa Gusmans Skulder.

Tael, tael! O! end den Angst, som mig fortærer!

D. Juan

til Leporello, som med Gebærder har betegnet ham sin Forlegenhed.

Nu! Hører Du?

Leporello.

Nu vel! Skal det saa være,
Saa hør mig, Donna! Ak! det er i Sandhed
For stor en Ære, som man mig beviser.
Seer De — det var — gid jeg dog bare vidste
Hvordan jeg skulde ret begynde paa det;
Det traf sig, seer De, som det ofte treffer,
tørrer Sveden af sig, D. Juan lister sig bort.
At før man veed deraf, saa er man borte;
han mærker hans Flugt.
Ja! Han er borte, nu skal intet holde
Mig fra at sige Dem den rene Sandhed!

Gusman

vender sig og savner ham.

Den Nedrige er flygtet!

D. Elvire

farer op fra Gusmans Skuldre, med et Skrig

Don Juan!

Hun bliver svag; Gusman forer hende hen til Bænken; hun nedsynker i dybe Betragtninger under Sangen.

Leporello.

Er en Forræder! Troe ham ikke, Donna!
Det er ei ene Dem Han har forladt;
Jeg vil betroe Dem her den hele Liste
Paa hans Erobringer! Vi holde Bog,
For at bevise ingen Dag gaaer unydt,
Forglem Ham; Han er deres Sorg ei værd!

han tager en Liste frem.

Hvis De, Donna! behager at høre
Denne Liste, som jeg har at føre
Paa de Skiønne, hans Konst monne røre,
Smukke Ting da De skal faae at see!
Først Italien hundred' og tyve!
En Snees Tydske, for ikke at lyve.
Frankrigs Pigebørn rundt om ham flyve;

Men ved Spanien staaer tusind og tre!
Alle lutter søde Piger!
Snart Han synker, snart Han stiger
Blandt Comtesser, Baronesser,
Bønderpiger og Prindsesser;
Ligevægt i Elskovs Riger
Er hans Lov, det kan man see!
Kiælent smelter Han med Blondiner,
Blye, som Duen, ømt Han klager,
Med Brunetten stolt fremtriner,
Alle Hierter Han behager;
Overalt Han til Veninde
Vælger sig, hvem Han kan finde,
Snart de Trinde,
Snart de Ranke!
Saa han vexler Hu og Tanke.
Skiønne af hver Stand, hver Alder
Lønlig Ham sin Elsker kalder.

Selv tre Sneſe Aars Coquetter
Han med Smiil paa Liſten ſætter;
Men de ſøde,
Spæde, røde
Blomſter, ſom af Længſel blegner,
Dem i Hiertet Han ſig tegner;
Dog de visne ſnarlig hen
I den Flamme dem omhegner;
Nye han plukker da igien!

løber ud.

D. Elvire

reiſer ſig fra Bænken og ſtyrter paa Knæe med Hænderne mod Himlen.

O, Gud! For ſidſte Gang, ſkiænk Du mig Naade!
Nu jeg tilhører ikke Verden mere,
Undtagen ved min Marter, diſſe Qvaler,
Som brænde i mit visne Legems Skygge!
Ak! ſkilt fra Himlen, ſkilt fra Jorden, ſkal jeg
Omvanke, ſynlig, ſom et Skrækkens Billed!
Et Varſel for hver ſvag uſkyldig Pige,

Og Verden blive for min Siel en Skiærsild!
Don Juan! ja, Dig skal min Fod ledsage!
En Herrens Straffe-Engel ved din Side
Jeg svæve skal og saa min Synd forsone.
Hvergang din falske Lue flammer mod
Et ungt, uskyldigt, let besnæret Hierte,
Da skal jeg, som en Stormvind, trine frem,
Og rive hende ud af dine Arme,
Og vifte Ilden mod din egen Barm,
At den fortæres i umættet Vellyst!
Og for hver reddet Siel — o! hvilken Tanke!
O Gud! forjetter den paanye din Naade?
For hver en Taare mindre i mit Øie;
For hver en Brøde mindre paa min Siel!
Og naar jeg da har frelst det fulde Tal,
Som i min Rosenkrands, der glimre Perler,
Da er jeg frie, da briste Livets Baand,
Min Skygge lægger sig til evig Hvile,
Min angerløse Siel til Gud skal ile!
Ja, hurtig, hurtig i den Falskes Spor,

Min Angst skal vise mig, hvor det sig snoer.

iler ud.

Gusman.

Fornusten kom, da hun saae Ham tilbage,
Nu frygter jeg den borte er for stedse.

følger hende.

7.

Landlig Egn. Morgen.

Paa den ene Side er Værtshuus; paa den anden Indgangen til Haugen ved Juans Gaard. En Bondeforsamling kommer ud fra Værtshuset, syngende og dandsende; deriblandt

Masetto. Zerline.

Zerline.

Unger Piger! bryd Hierternes Fængsel,
Hurtig iler den blomstrende Vaar!
Hvorfor dølge den lønlige Længsel?
Siet røber hvad Hiertet attraaer;
Stedse Kierligheds Fryd deri slaaer,

Chor.

Trallala! stedse Kierligheds Fryd deri slaaer.

Maſetto.

Raſke Knøſe! hold op med at vanke
Om i Løndom, ſnart hiſt og ſnart her;
Vel det fryder Smaaeblomſter at ſanke,
Elſkovs Roſe dog ſkiønnere er!
Trallalala!
Stedſe Kierligheds Fryd er os nær!

Chor.

Trallalala!
Stedſe Kierligheds Fryd er os nær!

Zerlino. Maſetto.

Elſkov! Elſkov! dit Bud vil vi lyde,
Spøge, kyſſe, ved Livet os fryde!
Dine Flammer udulgte frembryde:
Trallalala!
Himlen! Himlen omgiver os da!

Chor.

Ja! Himlen, Himlen omgiver os da!

8.

De Forrige. Don Juan. Leporello.

D. Juan.

Ei! see engang! en munter, glad Forsamling!
Nu lystig Born! Lad Eder ei forstyrre!
I er jo alle pyntet, som til Bryllup!

Zerline

viser paa Masetto.

Saa noget nær! I Gaar blev vi trolovet.

D. Juan til Leporello.

Hvor Hun er deilig!

Masetto til Zerline.

See paa mig, Zerline!
Og ei paa —

Zerline.

Nu! Man maae dog være høflig
Mod en saa artig og beleven Herre!

D. Juan,

tager hende under Hagen.

Og Du er Bruden? Glut!

Zerline.

Til Tieneſt', Herre!

Og her —

viſer paa Maſetto, ſom ſkraber ud.

D. Juan.

Din Brudgom! Seer jeg ret? Maſetto!

Maſetto.

Ja, Deres Naade!

afſides glad.

Jeg faaer Brudegave,

Saaviſt ſom jeg ſtaaer her!

D. Juan afſides.

O! ypperligt?

Det Mode giver mig et herligt Indfald.

høit.

Og her Du kommer for at holde Bryllup?

Maſetto.

Hiſt ovre i vor Bye er intet Vertshuus

Saa godt ſom dette, og ſaa tog vi hid

For —

Zerline.

At faae os en Dands paa denne Slette,

D. Juan.

Nu, det er mig kiært, et herligt Møde!
Lad mig omfavne Dig, min Frelser! Ikke
omfavner ham
Har jeg forglemt den Dag, min Jolle kantred',
Og raft, fra anden Bred, Du sprang i Strømmen
Og redded' mig, skiønt nær Du var gaaet under.
Jeg gav Dig Guld; men ak! hvor er det lidet
Til Giengield for sit Liv, det dybt jeg følte!
Men borte var Du; dog nu atter fundet,
Jeg lader ei saa let min Frelser slippe.
Hans Bryllupsdag jeg først vil helligholde
Med Sang og Spil, og siden skal jeg vise
Ham flere Prøver paa min varme Ømhed.
vender sig.
Hei, Leporell! hvor er Du?

Leporello.

fom har staaet mellem en Flok Bønderpiger.
Jeg forsikkrer
Kun disse Smaae om al min varme Ømhed.

D. Juan.

Tillav en Fest, min vakre Leporello!
Hist i min Hauge. Lad frembære alt
Hvad Huset og min Kok formaaer. Spar ikke
Paa Vin; men skiænk enhver den Sort, han ønsker.
Kom Børn! træd' ind, her skal i Intet mangle
I Bryllupsfryd. Gaaer foran, mine Venner!
Du, Leporell! skal Brudgommen ledsage,
Den skionne Brud jeg vælger mig til Dame.

Masetto uvillig.

Men Deres Naade!

Leporello

vil drage ham bort.

Ingen Complimenter!
Dem lider Herren ei.

Masetto.

Ihnu, jeg mener
Kun saa, at Brud og Brudgom bør gaae sammen,
Især i Dag!

afsides.

Jeg kiender nok hans Rygte!

Leporello

fortroelig til Masetto.

Frygt ei, min Ven! han tager sig af Bruden,
Som om det var Dig selv.

Masetto.

Ja saa! Det troer jeg;
Men derfor just.

D. Juan.

Nu hvortil dette Ophold?
Gaaer, som jeg siger; strax vi følge efter.
Vi gaae at hente kun en Brudegave.

Bønderne gaae ud.

Leporello.

til Masetto, som han drager med sig.

Der hører Du, min Ven! nu blir Din Lykke
Først kronet; kom!

8.

Zerline. Don Juan.

D. Juan.

Saa, nu er han da borte,

Og jeg kan tale af mit Hiertes Fylde!
Zerline! Saa er jo dit Navn?

Zerline.

Ja Herre!

D. Juan.

Zerline! Søde Glut! hvor kan Du elske
Den plumpe, vrantne, følesløse Brudgom,
Du, som er selv saa mild, saa fiin, saa dannet?

Zerline.

Masetto er ei plump; nei, langt fra, Herre!
Saamænd har Han sit Fine, og ufølsom
Er ikke Han, det maae jeg vide bedre.

D. Juan.

Du er for god, mit Barn! aabn dine Øine
Mens det er Tid! Hvad Sands har slig en Tølper
For denne huldе Skabnings Kierlighed,
For disse sorte skielmske Blik, de Hænder
Hvorunder nu mit stakkels Hierte svulmer.

Zerline.

O, Fy dog, Herre!

D. Juan

kysser hendes Kind.

Disse søde Huller!

O! smiil mit Barn, saa bliver Du en Engel

Zerline sukker.

Ak! jeg er kun en ringe Bondepige.

D. Juan.

Hvad ringe! Du er smuk! har Du ei hørt
At Skionheds Magt har selv omstyrtet Throner,
Og med et Blik har Du bevunget mig!
Zerline, hør mig: Jeg er kied af Byen
Og Hoffets Pragt, og Stadens knipske Damer,
Hvis Væsen er Forstillelse og Falskhed.

Zerline.

Det har jeg ogsaa ladet mig fortælle.

D. Juan.

Kun i Naturen boer den sande Lykke,
Og i en simpel, skyldfrie Husfrues Arme,
Den søger jeg! Naturlighed og Uskyld
Mig straale sødt fra dine Blik imøde.

Vær min! Forglem din ubesevne Brudgom;
Alt hvad jeg eier, skal du byde over.
Din Dragt forvandler jeg til Silke strax,
Til Guld hver Blomst, som bølger paa dit Hierte!
Troe mig, mit Barn! jeg farer ei med Falskhed,
Hver grusom Tvivl fornærmer kun min Ære.

Zerline.

Nei, Herre! Nei! det vil jeg ikke giøre;
Men jeg har altid hørt — O! lee kun ikke
Ad min Eenfoldighed, at unge Piger aldrig
Maae troe fornemme Herrer! De bedrage
Os stakkels Børn! — og saa — Nei! frist mig ikke.

D. Juan.

Sandt nok! Blandt os er mangen fræk Forfører;
Du har ei Uret, Barn! Hvor ofte har jeg
Med Afskye seet der' skammelige Falskhed.
Ja, selv mit Sværd har hævnet mangen Pige!
Men — see paa mig, seer jeg vel ud dertil?

Zerline.

O, langtfra. — Nei! det var ei saadant meent.

D. Juan
tager et Smykke frem.

For trofast Elskov kun mit Hierte banker;
Tag dette Smykke; hæft det paa din Barm,
Ved det trolover jeg mig Dig for evig.

Zerline.

Kors Herre! Nei! Min Gud! Hvad skal jeg sige?
Hvor det er deiligt!

D. Juan.

Spørg kun dine Frænder;
Jeg skal forbedre deres Kaar. Dig skal de
For deres Lykke takke, som en Helgen.
Kom Barn! følg med, alt skal jeg vise Dig,
Hvad Du skal blive Herskerinde over.

Zerline

O Gud! hvo giver nu mig Arme Raad?

D. Juan.

Læs, Hulde! i mit Øie,
Siig, kan det svige Dig?
Lad mig din Villie bøie,
Fat Mod og følg med mig.

Zerline.

Jeg vil — Nei — jeg vil ikke!
Hold op at friste mig;
Man ei paa Mandfolks Blikke
Kan meer forlade sig.

D. Juan.

Kom! lid paa mig, Du Søde!

Zerline.

Maseltos Siel vil bløde!

D. Juan.

Dig Glæder skal omgive!

Zerline.

Jeg kan mig ei løsrive.

D. Juan.

Vær min, vær min, Du Kiære!
Din evig skal jeg være,
Hvad der end møder mig.

Zerline:

Jeg Din? Jeg Din? Du Kiære!

Vil min Du evig være,
Hvad der end møder Dig?

9.

De Forrige. Donna Elvire kommer ind under deres Omfavnelser.

D. Elvire

træder imellem dem.

Din? Din for evig? Du Ulykkelige!
O, troe Ham ei! Jeg kiender disse Lovter.

D. Juan

forbauset, halv høit.

Ha! staaer Hun da i Pagt med onde Aander?

D. Elvire.

Med Himlen! Don Juan! Dens Naades Vink
I dine Spor har bundet mine Fødder.

D. Juan.

afsides til hende, efter at have fattet sig.

Hvor kan et lille Spog Dig saa forbittre?
Tillad —

D. Elvire høit.

Et Spøg, og altid Spøg, og saa fremdeles!

Zerline opmærksom.

Et Spøg, Hr. Cavaleer?

D. Juan til Zerline, afsides.

Hun er fra Staden,
En af de Damer, som jeg nævnte nys,
Ekabt, at forstyrre trofast Elskovs Lykke!

D. Elvire.

Hvad han end siger, tro ham ikke Pige!
O! lad den Angst, som perler i mit Øie,
Gienkiøbe Dig den Roe, Han vil forstyrre.
Tro Ham ei, hvad Han monne sige,
Vild: hans Flamme forgaaer heel brat,
Tro et Hierte, som var hans Rige,
Han det grusom har forladt!
Hør Ham ei, hvor sødt Han taler;
Flye hans falske Favn, O, Pige!
Thi med Solen hans Længsel daler,
Da forvandles alt til Nat!

Troe det Hierte, som var hans Rige;
Han det grusom har forladt!

hun griber Zerlines Haand.

Hvor er dit Hiem?

Zerline

ængstlig, peger paa Haugen.

Ak! der — der er min Brudgom!

Forklar?

Elvire

drager hende hurtig ind med sig i Haugen.

Saa kom! Tak Himlen for din Frelse.

D. Juan alene.

Fordømt! Skal alle mine Planer strande
Paa dette Skiær? Ak! fra det Øieblik
Jeg hende atter saae, slog tungt mit Hierte.
I hendes Øie brænder der en Ild,
Som om et Væsen fra en anden Verden
Besiælte det. Hvad nu, Juan! Du drømmer!
Et Slumpetræf skal ei min Siel beseire!
Bort mørke Skye! Jeg atter er mig selv;
Det koste hvad det vil, jeg gaaer til Maalet.

Det Bryst, hvori al Livets Flammer lue
Saa yppigt som i mit, formaaer den Hindring,
Som skrækker svage, døsige Naturer,
Ei i sin Middags Sommerflugt at standse.

Vil gaae, men moder.

IO.

Don Ottavio. Donna Anna.

D. Ottavio.

Dig søgte jeg, min Ven! Har Du alt hørt?

D. Juan.

Desværre alt! Jeg vilde just gaae til Dig.
Formodentlig din skionne Brud?

nærmer sig hende.

Tillad mig!

D. Ottavio.

Ja!

forestiller ham.

Don Juan, min Ven, som jeg saa ofte
Har nævnet Dig! Min Vaabenbroder, ved

Anna hilser.

Hvis mægtige Forbindelser jeg haaber

At faae opdaget let den feige Morder.
Ei fandt! Du nægter ei din Ven din Biſtand?

D. Juan.

Jeg ilte for at byde Dig min Hielp!
Men hemmelig, min Ven! lad os anſtille
Vor Efterforſkning; jeg bli'r ikke roelig
Før jeg er kommet paa det rette Spor.

D. Ottavio.

Jeg veed min Skiæbne ligger Dig paa Hiertet!

D. Anna afſides.

O! hvilken Roſt!

D. Juan nærmer ſig hende.

Tillad mig, ſkionne Donna!
Først at bevidne Dem, hvor dybt jeg føler
Hiint ſtore Tab. O, aftor diſſe Taarer;
Seg i den Elſktes Arm et Øye mod Skjæbnen!
Min Iver for at hævne Dem maae være
Paa min Hengivenhed den første Prove.
Maaſkee min Ungdoms Vens ſaa ſkionne Brud,
Da ſkænker mig et noiere Bekiendtſkab.
Siig, er der intet Tegn, ſom kunde rebe

Den Nedrige? Har Han ei efterladt sig —

han bliver Elvire vaer og standser forbauset.

II.

De Forrige. Donna Elvire.

D. Elvire

iler hurtig imellem D. Juan og D. Anna.

Flye for den Falskes glatte Ord,
Hans Tale er en Glød!
Givt stedse paa hans Læber boer,
Den farlig er, men sød!

D. Ottavia og D. Anna

afsides til hinanden.

Seer Du den Skiønnes ædle Gang,
Det Blik hun paa os slaaer?
Hvor hendes Smertes dybe Klang
Mig dybt til Siælen gaaer!

D. Juan

iler forlegen til dem, halv høit.

O see! af Vandvid hildet,
Forvildet Diet brænder!

Jeg denne Dame kiender;
Forvildet Siet brænder,
O! fra sligt Syn dog gaaer!

D. Elvire.

Jeg her en Varsels Engel staaer,
Thi mærk mit Ord og bliver!

D. Juan.

Bort fra sligt Syn Jer river!

D. Ottavio. D. Anna.

I Tvivl mit Hierte staaer.

D. Elvire.

Jeg her en Varsels Engel staaer!
Thi bliver! —

D. Ottavio. D. Anna.

Dulgte Røster i Brystet sig hæver,
Trøst og Medynk den Lidende kræver!
Ei tilbage kan Hiertet sig drage,
Dette Væsen bedrager os ei!

D. Elvire.

Angest, Angest i Barmen sig hæver!
Ak! den er til dens Qvaler for svever!
Som et Varsel, det Gud monn' behage
At bestandig ledsager ham jeg!

D. Juan.

Bange Røster i Brystet sig hæver,
Mod min Villie jeg barnagtig bæver!
Bort du Plage! Jeg vil ei forsage!
Her jeg længer fordrager dem ei.

D. Ottavio.

Før jeg veed, Du os ei sviger,
Flytter ikke jeg et Fied.

D. Anna.

Hendes Anstand, det Hun siger,
Røber ei Afsindighed!

D. Juan.

Hendes Vanvid meer kun stiger,
Lades Hun ei her med Fred!

D. Elvire.

Fra mit Forsæt ei jeg viger,
Briſter Hiertet end derved!

D. Ottavio til Juan.

Altſaa Vanvid —

D. Juan til Ottavio.

See det ſtiger!

D. Anna til Elvire.

Tael, forklar os?

D. Elvire til Anna.

Han kun ſviger.

D. Juan til Anna.

Hør mig, Donna!

D. Elvire

Flye hans Smiger!

D. Ottavio, D. Anna.

Her vi er' i Tvivl beſtæd!

D. Juan til Elvire.

Stille! Hvad har Du i Sinde?

til Ottavio og Anna.

Mig dog Eders Tillid skiænker!

til Elvire.

O! betænk dog, min Veninde!
Saa Du styrter mig og Dig!

D. Elvire.

Du ei meer skal Uskyld haane!
Ikkun det mit Sind betænker.
Fordrer Du, jeg Dig skal skaane,
Grumme! har Du skaanet mig?

D. Ottavio, D. Anna.

Hvor Han smigrer, hvor Han bleguer,
Diet Han til Jorden sænker,
Hvis hans Færd ei Falskhed egner,
Kiender jeg ei Falskheds Svig.

D. Juan.

som har draget Elvire til Siden.

Elvire! vil Du stedse da fordømme
Mig uden Forsvar? Har Du ei tilbage

Den mindste Gnist af Kierlighed og Mekdynk
For din Juan?

D. Elvire.

O Menneske!

D. Juan.

Et Forhold
Imellem mig og denne Dame, rev mig
Fra Dig! Hør kun: dog, her er ikke Stedet
Skiænk blot mig to Minuter i din Bolig,
Og din Juan skal fremstaae reen som Solen!
Kun dennegang endnu hav Liid til mig!

D. Elvire.

Velan, end dennegang! Jeg vil dog høre.

D. Juan

Tak, Elskte! Tak!

til de øvrige.

Jeg kommer snart tilbage,
Da, mine Venner! er jeg ganske Eders.

gaaer med hende.

12.

D. Anna. D. Ottavio.

D. Anna.

I Himmelske Hærskarer! Er det mueligt?

D. Ottavio.

Min Gud! Du blegner! Tael, dit Øie sunkler?

D. Anna

knæler med oprakte Hænder.

Nu hører mig, I Himmelske! nedsender
Nu eders Ild at hæve Barmens Mod!
Giv Kraft mit Ord, Troeværdighed min Stemme!
Og lad mit Blik som Helved-Dolke brænde
Ham ind i Siælen, at hans Mund maae tilstaae
Den Brøde, som udpresser mine Taarer!

D. Ottavio

nærmer sig hende.

Fat Dig, min Brud! hvorfra den nye Rædsel?

D. Anna.

Ja, det er ham!

til Ottavio i det hun reiser sig.

Huskk nu den Eed, Du svor.

D. Ottavio.

Forklar mig: hvem?

D. Anna.

Min Faders Morder!

Ham, Ham, din falske Ven! Jeg tvivler ikke,
Hans Gang, hans Stemme, alt, ja selv hans Smiger
Har røbet ham! Ak! alt for dybt indprentet
Jeg bærer her et Billede i mit Hierte.

D. Ottavio.

Umueligt!

D. Anna.

Nei! Ham er det; trods hans Maske
Han er nu røbet; ak! jeg har fortalt Dig,
Hvor lumsk Han ved sin Adfærd skuffed mig:
For Dig jeg tog Ham, da — O, Hævn! min Elskte!

D. Ottavio,

Ha! var det derfor, at Han sneeg sig ind
I min Fortrolighed, alt fra den Time,
Da jeg først viste Ham min Brud i Kirken?

Den Snedige! Derfor undgik han listig
At lade sig indføre hos din Faders.
Men hvad Bevis? Ha! Neppe kan jeg troe det!

Anna.

Bevis! Her staaer det skrevet; hør mig: Sikkert
Den Donna, der forlod os nys, hvis Vanvid
Han saa forlegen, listig, foreholdt os,
Som vi, er Offer for hans Troløshed!
Maaskee har Himlen naadig viist os hende
Blot som et Redskab til den Falskes Straf.
Kom! lad os ile flux i hendes Spor,
Og naar for os da ligger klar hans Brøde,
I troe Forening, flux til Hævn, til Hævn!

Af alle Forræd're
Han haardest bør bøde,
Ved ham saae jeg bløde
Den bedste blandt Fædre.
O! lov mig at møde
Med Sværdet hans Barm.

Endnu ved ham klæber
Det Blod, vi saae rinde;
Din Eed du Dig minde!
Først, naar du Ham dræber,
Min Siel kan forvinde
Sin flammende Harm.

D. Ottavio.

Ja! Kom min Elskte! Vi vil søge hende,
Et Ord kan mueligt give os Oplysning.
Men hvor? Dog Mod og Uforsagthed kun!
Hvis det er Ham, er Jordens Hævn for liden!

de gaae.

13.

Don Juan fra den anden Side. Leporello strax efter, fra Haugen.

D. Juan.

De ere borte alt; nu destobedre!
O! hvilken Krydsen af Intriguer møde
Paa denne Dag. O! hvilken munter Kamp!
Hvad Nydelse er ei i denne Krydsen!

Med Uroe, men med Mod at styre alt,
Og dog tilsidst hver Hindring at beseire!

Leporello

kommer lurende.

Nu, Herre! jeg har længtes; hvordan slap De
Vel denne Gang? Jeg vædder Hun blev narret?

D. Juan

med Alvorlighed og Strænghed.

Hvem narret? Karl! tael ikke saa forvoven,
Elvire er en from, en dydig Dame,
Hvis Lidelser har sonet hendes Brøde,
Og omvendt dette Bryst til Gud og Himlen.

Leporello forbauset.

Hvad? Er det vel min Herres salig Fader
Som taler?

D. Juan.

Ingen Spot! Dog har jeg Synder
Ei selv forarget denne svage Siel?
Tilgiv Du mig, min stakkels Leporello!
Og see i mig et sørgeligt Exempel,
Hvortil man føres kan af vilde Sandser,

Leporello uvis.

Ei! Herren seer dog just ei ilde ud!

D. Juan.

Tael ei saa fræk! Vend Dig til Gud om Naade,
Mens det er Tid; ak! selv jeg stod paa Nippet
At styrte ned, dybt i en bundløs Afgrund,
Da —

Leporello.

Herre! tael, at jeg kan og omvendes.

D. Juan.

Da Gud tillod en pludselig Forandring
At skee i denne Barm. Elvires Fromhed
Har reddet mig. Taus og forvirret, uden
Den mindste Kraft til Løgn, stod jeg for hende,
Thi Himlens Ild oplyste hendes Blik.
Jeg tilstod alt, anraabte hendes Medynk
Og Forbøn hisset; Hun tog mig til Naade!
Naar Nattens sorte Flig udbreder sig,
Vi samles atter for at bede sammen!

Leporello forundret.

At bede? Saa!

munter.

Ei Herre! huft vort Bryllup!

Zerlines fode Smiil!

D. Juan.

Nu! lad dem moere

Sig i uskyldig Fryd! Mit Bryst, end svagt

Mod Fristelser, vil ei gaae dem imøde,

Jeg sætter ei min Fod i dette Laug,

Det har jeg hellig lovet min Elvire.

Leporello.

Ja saa!

asides.

Mon det og skulde være Alvor?

Nu, slig Forandring er just ikke uhørt!

høit.

Ak! Herre! De har rørt mig indtil Taarer.

D. Juan.

Bereed Dig paa, at følge mig i Aften.

Du, Synder! ogsaa skal for hende knæle;

O! maae det lykkes og at redde Dig!

Leporello.

At redde mig? Derpaa jeg tvivler ikke;
Jeg er tilbøielig til godt, som ondt.
Elvire bliver altsaa dog mig Frue

D. Juan.

Din Frue? Karl! — O! svage, blinde Daare!
Troer Du en Synd kan sone ud en anden?
Fræk rev jeg Hende ud af Himlens Arme,
Til Gud det bør mig Hende atter give,
Samt mig, mig selv. Jeg træder i et Kloster —

Leporello.

De, Herre?

D. Juan.

Himlen har mit Løfte alt.
Følg mit Exempel, vakkre Leporello!
Lad min Elvires Ord paa Dig og frugte,
Imens jeg har en anden Synd at sone.

Leporello.

En anden Synd?

D. Juan.

For Dig jeg dølger intet.
Hør kun hvor Himlen selv har styret alt:
Jeg traadte neppe i Elvires Bolig,
Før, tænk Dig min Forundring, jeg opdaged,
At det var der, jeg havde seet den Glut,
Til hvem mit Øie lønlig havde beilet,
Og at Hun var Elvires Kammerpige.

Leporello

med Anelse.

O! skulde nu?

D. Juan.

Mens nu Elvire taler,
Min Kiære! til dit Hierte, iler jeg
For at omvende dette unge Barn,
Hvis Blik har lært mig, Hun er Verdens Slave.
Forstaaer Du?

Leporello.

Uf! — Ja, nu er Gaaden løst.

D. Juan munter.

Du kiender, haaber jeg, nu vel din Rolle?

Mens nu Elvire beder for min Lykke,
Jeg lønlig til vor Bryllupsfest vil ile.
Kom, hurtig nu: Lad alle Glæder smile.

Kiølige Druer,
Kierligheds Luer
Altid bekriger
Vældig mit Bryst!
Kampen de volde,
Kiækt vi udholde;
Rødmende Piger
Bring til en Dyst!

Før Fred er sluttet, jeg Pladsen ei viger!

Smiger og Sukke,
Dristige Blikke
Vel kan oplukke
Fiendernes Bryst!
Det modstaaer ikke
Vaabnenes Dyst!
Er det først aaben,

Ved hine Vaaben,
Hiertet mig bliver
Let underlagt,
Ved Kysets Magt!
Og overvundet
Fængslet og bundet,
Alting det giver,
Thi det er svagt!
Kampen I volde,
Kiækt vi udholde;
Rødmende Piger!
Vær ei forsagt,
Skiøndt overvundet
Fængslet og bundet,
Alt Hiertet giver,
Thi det er svagt!
Smiger og Sukke,
Dristige Blikke
Mægte at slukke

Modstandens Magt;
Og overvundet,
Fængslet og bundet,
Alt Hjertet giver,
Thi det er svagt!

de gaae ind i Haugen.

14.

Værelse hos Elvire.

D. Elvire. D. Ottavio. D. Anna.

D. Elvire.

Gud! er det mueligt? Er saa dybt Han sunket?

D. Ottavio.

Ja, Deres Skiæbne ender alle Tvivl!

D. Anna

omfavner Elvire.

Gior eet med os, bedragne, arme Pige!
Det stærkeste Beviis mod Ham er Du;
Det er din Pligt at fælde et Uhyre!

D. Elvire.

Men om I dømte feil? O Gud! mit Hiertе!

Hans Redning nylig var min Siel saa vis:
Her for min Fod Han udgiød Angers Taarer —

D. Ottavio.

O! troe Ham ei! See! selv det høie Forsyn
Er traadt i Forbund med os til hans Straf;
Det er ei Hændelse, at mine Folk
Just mødte Ham, da Han gik ud herfra,
Og viste os den Boepæl, som vi søgte;
Ei Hændelse, at een af dem har seet
Den Bondehøitid, som Han foranstalter.

D. Elvire.

Han kommer der ei selv, det veed jeg vist.

D. Ottavio.

Han kommer der, der vrimler jo af Piger.

D. Ottavio.

Lad os anstille et Forsøg! I Masker,
Vi alle tre vil være der tilstede,
Og hvis Han ei frembyder der, min Donna!
Et klart Beviis paa al sin Troløshed,
Saa love vi, at drage os tilbage
For ikke at forstyrre Deres Lykke,

Indtil vi faae af Himlen nye Tegn!

D. Anna.

Velan! Men om, som jeg vist troer og venter,
Hans Sind opdager sig i nye Rænker:
Da Donna, da forglem det falske Hierte,
Og hør med mig, min Fader raabe Hævn!

D. Ottavia.

Retfærdigt, redeligt vi saa gaae frem;
Til Overtydning vil vi kun Dem lede.

D. Elvire

efter nogen Kamp.

Min bange Siel selv fordrer saadan Prove!
Jeg følger med; jeg lover Hævn! Ja, Hævn!
Min Død jeg lover, hvis Han atter skuffer!
Jeg følger med — Er' I nu tilfredsstilte?

D. Anna.

omfavner hende.

I mig har Gud Dig skiænket en Veninde!
Forglem ei det!

D. Ottavio.

Snart hente vi Dem, Donna!

de gaae.

Elvire ene.

Hvad har jeg giort? Hans Død har jeg besvoret!
Din Død? Juan! — Nei! Nei! jeg saae din Anger;
Din Taare var som Balsom paa mit Hierte,
Der lægte mine Saar, og mig forligte
Med Gud igien, — Vee mig, om det var Falskhed!
vild.
Da er Han intet menneskeligt Væsen!
Da, Himmel! O, da er min Qval din Seier!
Da maae jeg ofre dette svage Liv,
For at udrive brat hiin Aand fra Dybet,
Ak! af det Støv, som skabtes i Guds Billed.

15.

Haugen ved Don Juans Gaard.

Fronten af Bygningen med en Balkon. Ved Siden en Lund med et Hækkelysthuus. Bønder og deres Fruentimmer, om hinanden i glad Forvirring, sladdre, drikke, spøge, larme. Foran gaaer Masetto fortrædelig omkring; Zerline følger ham i Hælene. Tusmørke.

Zerline.

Masetto! hør mig!

Maſetto.

Lad mig gaae.

Zerline.

O! vær dog

Saa vranten ei: alt ſkal jeg Dig fortælle!

Maſetto.

Jeg har hørt nok! Kom den fornemme Dame
Ei til, juſt ſom — jeg gidder ei ſagt mere!

Zerline.

Sandt nok, Han loved Guld og grønne Skove;
Men troede jeg Ham? Hvad? O! om Du vidſte
Hvor Han har friſtet mig, og hvad jeg afſlog!
Naa, giv min Haanden ſmukt nu til Forlig.

Maſetto.

Jo! nu forlig's vi ſtrax! Jeg gior det ikke.

Zerline.

O Gud! ſlig Trætte paa en Bryllupsdag!
Hvor kan Du være mod din Brud ſaa gruſom?
Føel kun, hvor mit Hierte banker,
Alting, alting vil jeg lide,

Taalig, som et Lam der vanker
I dens Spor, som det har kiær.
Troeskab er
Dette Hiertes bedste Værd!
Hvi vil Du det sønderslide?
Hvorfor vredes i Utide?
O! Du Haarde! burde vide
Hvor din Harm dybt gaaer mig nær!
Mig forstøde
Uden Brøde?

Masetto giver hende Haanden.

Nei! Du vil mig ei forstøde!
Ja! jeg seer i dine Blikke,
At Du mig forkaster ikke,
At jeg er Dig atter kiær!

D. Juan udenfor.

Gior alt istand; bring Viin; lad intet mangle.

Zerline

farer sammen.

O Vee! der kommer han.

Masetto.

Nu, lad ham komme;

Jeg haaber dog —

Zerline.

Begynd dog nu ei atter.

Masetto.

Nu, mine Øine skal jeg have med mig!

Hurtig, hurtig! Jeg vil snige,

Før han kommer, mig tilside;

Skiult jeg sikkrest faaer at vide,

Om han smidske vil, paanye!

Zerline.

Bedste, Bedste! troe din Pige!

Der vil blive nyt Spectakel

Er Du borte; O! jeg Stakkel!

Allerbest det er at flye!

Masetto.

Han kan, hvad Han vil forsøge!

Zerline.

Lad min Bøn mig ikke spilde!

Masetto.

Jeg skal lære Ham at spøge!

Zerline.

Du fortryder det for silde!

Masetto.

Saa, det skal sig aabenbare,

Om Du altid var mig troe!

Han skiuler sig i den.

Zerline.

O, Du Haarde! kun i Fare

Styrter Du os begge to!

16.

De Forrige. Don Juan omklædt. Leporello.

D. Juan.

Op til Fryd! Ei værer lade!

Sorgen huses ei herinde!

Søde Glæde! vær Vertinde

Ved vor overgivne Fest!

Vinen blinker, Glæden vinker
Synger, danser, leer og klinker!
Den mest glade blandt de Glade
Er i Dag min bedste Giest.

Chor.

Vinen blinker, Glæden vinker
Synger, danser, leer, og klinker!
Den meest glade blandt de Glade
Er den allerbedste Giæst.

Leporello forer dem syngende ind; Juan holder Zerline tilbage; hun slipper fra ham i Trængselen, men kommer strax frem igien; imedens leder han om hende blandt de øvrige, og gaaer ud med dem, men kommer strax efter tilbage.

Zerline

endnu allene, nærmer sig Lunden.

For hans Die let mig dølger
Disse Skyggers tætte Grene!

D. Juan

kommer; hun vil flye, han holder hende tilbage.

Flye kun, Pige! Jeg Dig følger;
Af min Arm Du Dig ei snoer!

Zerline

søger at rive sig løs.

Gud! jeg ængstes! Lad mig eene!

D. Juan.

Hvor din Barm dog hæftig bølger!

Zerline.

Lad min Taare Dem dog røre!

D. Juan.

Vilde Du min Bøn kun høre:
Hist i Lunden,
Snart forsvunden
Jeg Dig lønlig den betroer!

Zerline.

Nei! naar Solen er nedrunden
Sætter jeg ei der mit Spor.

D. Juan drager hende hen mod Lunden, Masetto træder frem.

D. Juan forbauset.

Masetto!

Masetto.

Ja! Masetto!

D. Juan.

Hvorfor saa eensom? Siig!
See kun, hvor purpurrøde
Den Huldes Kinder gløde
Af Længsel efter Dig!

Masetto

tager ganske tor Zerline under Armen, og bukker.

Hvis Herren det gefaller —

D. Juan.

Ja, kom, os Glæden kalder!
Hør hist dens Toner lyde
Kom, kom, og følg med mig!

Masetto. Zerline.

Afsted! os Glæden kalder!
Vi fælleds os vil fryde,

Vi frygte ingen Svig!

De gaae ind.

16.

D. Ottavio. D. Elvire. D. Anna.

fra den anden Side, maskerede.

D. Elvire.

Kom! Ei skal jeg forsage,
Skiøndt ved hvert Skridt jeg skiælver,
Og tung Bekymring hvælver,
Sig tæt om Hiertet her.

D. Ottavio.

Snart skal vi klart opdage
Den Falskes skiulte Rænker,
Naar allermindst Han tænker
At Hævnen er saa nær!

D. Anna.

Det Mod vi skal forjage,
Som gav Ham Kraft at dræbe,

Da skal hans falske Læbe
Ei lokke Uskyld meer!

Musiken i Dandsesalen begynder med Menuet.

Leporello

kommer ud paa Balkonen, han raaber ind i Huset.

Forbi tre Masker drage
Saa glimrende, saa herlig!

D. Juan

kommer ligeledes ud.

Hurtig! indbyd dem kierlig:
Her Rum til alle er!

Han gaaer ind igien.

D. Ottavio, D. Elvire. D. Anna afsides.

I Aasyn, Blik og Stemme
Hans Svig man kan fornemme!

Leporello.

Pst, Pst!
I smukke Masker hist! Pst! pst!

D. Anna. D. Elvire afsides.

Himlen os fører!

D. Ottavio høit.

Tael kun, jeg hører.

Leporello.

Til Bal, om De behage,

Indbyde vi Dem her!

D. Ottavio.

Slig Godhed dybt os rører,

Kom! Lader os indtræde!

Leporello afsides.

Nu i min Herres Glæde

Der mangler intet meer!

gaaer ind.

D. Ottavio. D. Anna.

Snart Hævn mod Himlen stiger

Din svare stærke Røst.

D. Elvire.

Bedragne Flammer viger!

Fyld Hævn det svage Bryst!

de gaae ind i Huset.

17.

Dandsesalen.

Paa hver Side en Cabinetsdør; i Baggrunden tre Musikstader, bag hvilke Musikantere, og et Skiænkebord.

D. Juan. Leporello. Masetto. Zerline. Bønder og Fruentimmer, Betientere, som vare op.

D. Juan.

Snoe jer, Piger! i hvirvlende Rader!

Leporello.

Knøse! viis', I har Bachus til Fader.

Begge.

Eder Venus sit Rige oplader,

Røver dristig Gudinden sin Krands!

D. Juan.

Viin herhid! Orchade!

Leporello til Dienerne.

Kom, skiænk dog!

Masetto

til Zerline advarende.

O! min Pige! betænk dog!

Masetto. Zerline afsides.

Her Forsigtigheds Vaaben ei skader:

Ak! saa mangen gik sorgfuld af Dands!

D. Juan

hemmelig til Zerline.

Hvor Du bludser, Du funklende Stierne!

Zerline

river sig los.

Alt for god?

Masetto ærgerlig.

Atter Fluer i Ho'edet!

Leporello

i Forbigaaende til Zerline.

Hvilken Fod! Hvor jeg kyssed den gierne!

Masetto.

Kys Du! Hastig forgaae skal Dig Modet!

Zerline.

Min Hr. Brudgom nu saurmuler atter,
Atter maae jeg ham stille tilfreds.

gaaer hen til ham.

D. Juan. Leporello.

Vore Anslag Hr. Brudgommen satter,
Aldrig forlader hans Øie vor Kreds!

Masetto fortreden.

Smil kun, Du Falske! nu er Du tilfreds!

18.

D. Elvire. D. Anna. D. Ottavio.

træde ind.

Leporello gior Plads.

Velkommen, Skiønne! vœrer,
Her intet skal I savne!

D. Juan.

Her spørges ei om Ravne,

Kun maae man Glæden savne:

Enhver hos os er frie!

D. Ottavio. D. Anna. D. Elvire.

Vort Hierte stille bærer

Den Tak, som boer deri!

Ja, her er alle frie!

D. Juan

til Leporello.

Lad høit Musiken tone,

Og Dandsens Rad fremstige!

Adskillige Par træde op til Menuet; det første Orchester paa Theatret spiller den. Under dette begynde andre at dandse Engelsk; det andet Orchester paa Theatret spiller tillige Engelskdandsen. Siden begynde andre at valse, og det tredie Orchester paa Theatret spiller Valsen paa samme Tid, som de første. Ved Juans første følgende Ord stiller han sig op med Zerline, og dandser Menuet med hende ved den Side, hvor Kabinetsdøren er. De tre Masker gaae speidende omkring. Masetto gaaer fortrædelig spionerende ved en Side; Leporello søger ideelig at beskiæftige ham. D. Juan til Zerline:

Du Rose, Festens Krone!

Kom sving Dig, Bryst mod Bryst!

Leporello

til Zerline.

Fortroe Dig til hans Blikke!

D. Elvire

som kiender hende.

Igien den arme Pige!

D. Anna.

Den Arme!

D. Ottavio.

Rab os ikke!

D. Juan i Dandsen. Leporello.

Hvad Lige har vor Lyst!

Masetto ærgerlig.

Hvad Lige! Hvad Lige!

Hvad Lige har min Lyst?

D. Juan

til Leporel med et Vink.

Masetto staaer saa ene!

Leporello

tager fat paa Masetto.

Hvi staaer Du saa alene?

Kom! Vals med mig, min Kiære!

Raff, raff i Rækken ind!

D. Juan

i Dandsen til Zerlien.

Vil Du mig vel formene

At kysse, Glut! din Kind?

Masetto

til Leporello.

Lad Han mig bare være!

Her falder det andet Orchester ind med Engelskdandsen.

Leporello.

Kom! Vals dog som jeg beder!

D. Ana. afsides.

Han smigrer den Meeneder!

D. Ottavio. D. Elvire afsides

Tie Du, mit vilde Sind!

Her falder det tredie Orchester ind med Valsen.

Leporello til Masetto.

Saa vals dog, som jeg beder,
Træd rask i Raden ind!

D. Juan

nærmer sig i Dandsen Kabinetsdøren, til Zerline.

Bort uformærkt vi svæve.

Masetto

som holder Pie med hende.

Zerline!

til Leporello

Slip dog.

D. Juan

aabner Kabinetsdøren.

Kom, min Pige!

Zerline

gier Modstand i Døren.

Hielp, Himmel! See mig bæve!

Leporello.

Nu vil først Larmen stige.

D. Anna. D. Elvire. D. Ottavio.

Fiernt høre vi sig hæve

Alt Hævnens Hvirvelvind.

Leporello løber ud, efter at han først under følgende Strophe har paa et Tegn af sin Herre faaet Masetto om paa den modsatte Side, og søger saa meget muligt at dække ham for Selskabet. I det Zerline i Dandsen nærmer sig Døren, har Juan grebet hende og draget hende ind. Zerline skriger indenfor.

Zerline.

Hielper! redder! hør mit Skrig dog!

D. Elvire. D. Anna. D. Ottavio.

Chor.

Gud! Zerline! Hvor? O! sig dog!

Masetto.

Min Zerline! min Zerline!

Zerline som før.

Hør! O! Jammer!

D. Elvire. D. Anna. D. Ottavio.

Chor.

Her er det i dette Kammer!

Sprænger Døren! Vold os egner!

Zerline indenfor.

Iler dog til Hielp! jeg segner!

D. Anna. D. Elvire. D. Ottavio.

Chor.

i det de bestorme Døren.

Veien kun med Magt betegner!

Døren bliver sprængt; Juan kommer ind holdende Leporello i Haaret, dragen Kaarde i den anden Haand. Zerline bleg, udslaaet Haar.

D. Juan

fører Leporello frem.

See den Nidding! Hans er Brøden!
Strax jeg ham betale vil:
Hid Forvorpne! Modtag Døden!

Leporello knæler.

Mig Medynk skiænker!
O! blot betænker,
At Elskovs Rænker —

D, Ottavio.

Herre! Spar Dem dette Spil!

D. Elvire.

Ak! han er beslæd't i Noden!

D. Ottavio. D. Anna.

Nu er Du beslædt i Noden,

Maalet er Du kommet til!

de demaskere sig alle tre.

D. Juan forbauset.

Gud! Elvire —

D. Elvire.

Ak — som græder.

D. Juan.

Don Ottavio!

D. Ottavia

stiller sig hen for ham, stolt.

Her fremtræder!

D. Juan.

Hvor uventet!

Chor.

alle uden Elvire og Leporello.

Ja Forræder! Ja Forræder!

Uden Maske frem Dig stil!

D. Juan.

Fast mit Hoved er bedøvet,

Men en indre Røst jeg lyder;

Ei mit Mod er mig berøvet,

Alle Farer trodser jeg!

Leporello.

Sind og Sands er mig bedøvet!

Alting, alting jeg fortryder,

Modet er mig brat berøvet,

Dog er jeg uskyldig, jeg!

Chor af alle de Øvrige

uden D. Elvire, Leporello og D. Juan.

Skiælv nu, skiælv nu brat, Forbryder!

Her vi staae forenet! Flammen

Om dit Hoved nu slaaer sammen,

Nu din Løn undgaaer Du ei!

Uveir udenfor. Torden og Lyn.

D. Juan.

Ha! saalænge Hjertet banker,
Vent ei, at jeg bleg forstummer!
Jeg af Lynet Funker sanker,
Modets Ild skal redde mig!

Leporello.

Ja! saalænge Hjertet banker,
Haab ei, at Han bleg forstummer,
Han af Lynet Funker sanker,
Ganske vist befrier han sig!

Chor af alle de øvrige.

Skiælv nu, skiælv nu brat, Forbryder!
Hør: hvor Himlens Torden brummer!
Rædsomt den din Straf bifalder;
Skrald i Skrald den Hævn Dig skralder;
Nu dens Lynslag rammer Dig!

Dækket falder.

Andet Optog.

Gaden fra første Akt. Aften.

I.

Don Juan. Leporello.

D. Juan.

Bliv kun! Du var dog
Mig altid med.

Leporello.

Nei! nei! Man har dog
Samvittighed!

Don Juan.

Du bort da vil nu?

Leporello.

Jeg maae dertil nu!

D. Juan.

Bliv dog, min Kiære!
Hvad kan Du klage?

Leporello.

Maae jeg ei bære
Angst, Prygl og Plage?

D. Juan.

Vær dog ei todset,
Det er jo Spas!

Leporello.

Jeg er for klodset
Til slig Strabats!

Leporello vil gaae.

Lev altsaa vel!

D. Juan.

Saa hør dog, Leporello!

Leporello,

Jeg hører intet meer.

D. Juan ryster Børsen.

Aldeles intet?

Leporello

standser, og vender Hovedet over Skuldrene.

Jo, jo! en dæmpet Lyd kan jeg fornemme.

D. Juan.

Nu, kom da hid!

Leporello

nærmer sig ham.

De har den Gave, Herre!

At drage Hiertet til Dem mod dets Villie;

Nu vel, jeg vil forsøge det endnu;

Skiønt jeg bør troe, De staaer i Pagt med Fanden:

Naar alle sværge paa vi er' fortabte,

Gaae vi omkring, saa frie som Fugl i Luft.

D. Juan.

En ringe Sag! Du, Slyngel! kreb i Skiul,

Og overlod til mig at trodse Hoben.

Leporello.

Var Skylden min? Jeg faldt i Afmagt, Herre!

Jeg har en svagelig Constitution!

Skræk virker paa min Siel, som Valmueblomster,

Og dysser hver en Livskraft ind i Sovne.

Gud være lovet! da jeg atter kom mig

Var Huset ryddeligt og Faren over.

D. Juan.

O! hvad er Face vel? Ikkun et Navn
Foruden Magt, naar man det ikke frygter.
Hvad mægted de? Miniſt'ren er min Onkel;
Fra ham, jeg vidſte vel, var ingen Ordre
At gribe mig. Jeg ſkulde overraſkes,
Bedøves, og af Frygt tilſtaae min Brøde!
Det var den kloge Plan, jeg har forſpildt,
Hvormed beviſer Don Ottavio
Det Drab, hvorom han vover knap at ymte
Et Ord endnu? Den Tummel med Zerline,
Og Bondeſværmens Støi, jeg leer kun ad.
Elvires Stemme har allene Vægt,
Men ſvag med Hævn og Kierlighed Hun ſtrider,
Og halv vanvittig tiener ei til Vidne.

Leporello.

Men ved hvad Under blev da Hoben adſpredt?

D. Juan.

Jeg lod dem ſtøie ud, imens jeg drog
Behændig min Elvire til en Side;
Endnu engang fortrød jeg mine Synder;

Kold hørte Hun paa mig, men dog alvorlig
Tilstod Hun mig endnu en Sammenkomst,
Thi den var vigtig, sagde hun, for begge.
Ottavio, ved hendes Taushed skuffet,
Selv afbrød klog sin Bruds forvovne Ord;
Jeg lod dem føle Vertens Ret! Bevæbnet,
Fordrev snart mine Folk de galne Bønder;
De andre fulgte med en Hoben Trudsler.

Leporello.

Men disse Trudsler? Herre!

D. Juan.

Frygt dem ikke:
Bli'r de alvorlig', som jeg ei formoder,
Nu vel, saa giøre vi en hurtig Reise.
Men Tiden gaaer! Saavidt jeg har formærket
Har min Elvires nye Veninde taget
Den Svage hiem med sig, saa er hun bedre
Et Hævnens Redskab, ganske i der' Haand.
Imedens nu den lille Kammerpige
Maae passe Huset; og jeg troe bor vente
Hver Aften her, det mig bestemte Stævne,

Jeg høflig vil fordrive hende Tiden;
Men at jeg ei skal uforsigtig robes,
Saa lad os bytte Dragt! Her er min Kappe
Giv mig nu din igien, samt Hat og Maske!

Leporello.

Hvorledes? Herre!

D. Juan.

Hurtig, som jeg siger.

de klæde dem om.

Din Lykke vil jeg giøre, Leporello!
Tilbeile Dig en kierlig Brud!

Leporello.

Jeg takker!

D. Juan overgiven.

O! slig en Tanke driver bort hver Frygt!
Mit Element er smukke Pigers Favntag,
Deri jeg lever som en Fisk i Vandet.

han gaaer hen mod Huset.

Leporello.

Jeg derimod, jeg gaaer som Blye til Bunds.

D. Juan

springer hen til ham.

O, see kun! see! Mig smiler Lykken gunstig:
Alt aabnes Vinduet mod min varme Længsel.

2.

De Forrige. Elvire.

D. Elvire i Vinduet.

O Hierte! Maae Du klobe
Din Hœvn med tusind Qvaler?
Vær taus, Du ingen robe
Du Ham endnu har kiær.

Leporello sagte.

St! hør' De, hvem som taler
Kom lad os bort os skynde.

D. Juan sagte til ham.

Vort Spil vi strax begynde!
Staae ganske stille her.

han stiller ham foran, og sig bag ved. Derefter høit.

Elvire! Engel milde!
Vel er min Anger silde —

D. Elvire overrasket.

Nu Himlen sig forbarme!

D. Juan.

Ak! let sig kan forvilde
Det endnu svage Bryst!

D. Elvire.

Ak! hvilken Strid og Smerte,
Haardt mødes i mit Hierte!

Leporello afsides.

See til, om ei den Arme
Nu atter troer hans Trøst!

D. Juan.

O! see min Angers Qvide!
Tilgiv Du mig, Du Blide!
Ja! dette Haab at nære
Er mig en salig Lyst.

D. Elvire.

Jeg, snilde Hykler! ei Dig troer!

D. Juan.

O! tro mit Ord!
Vild da Grumme! hvis Du hør' ei,
Nædsomt dør jeg,
Skiænk! O! skiænk mit Hierte Trøst!

Leporello afsides.

Kan, Arme! Du ei lære
At flye saa falskt et Bryst!

D. Elvire.

Voldsomt mit Hierte bæver,
Der Tvivl og Haab sig hæver,
Dets Flammers Almagt binder
Min Skiæbne til hans Spor!

hun gaaer fra Vinduet.

D. Juan afsides.

Hun i Uvished svæver!
Hvor lidt dog Hiertet kræver,
Saa det sit Had forvinder
Blot ved et kierligt Ord!

Leporello.

Hvor lidt dog Hiertet kræver!
Naar Haabet der sig hæver,
Da Flammens Almagt vinder;
Det blindt den Falske troer.

3.

D. Juan. Leporello.

D. Juan.

Jeg vædder at Hun kommer ned, for Fanden!

Leporello.

Afsted, Afsted!

D. Juan

standser ham, betænksom.

Nei bie! At bringe hende
Nu til det yderste kan være farligt.
Bliv, Leporell! og spil Du kun min Rolle!

Leporello.

Jeg? Mange Tak! Kan jeg gaae for en Herre
Af Stand, som De? Desuden blot min Stemme—

D. Juan.

Med Masken paa? Frygt ei, hor kun taalmodig.
Svar bare lidt, og kommer Du i Knibe
Saa stiel paa mig!

Leporello.

Paa Dem?

afsides.

Gud vær os naadig!

høit.

Men hvad kan vindes herved?

D. Juan.

Jeg erfarer
Dog hendes Stemning; mueligt Hun ei heller
Sig vover ene ud, foruden Pigen;
Desuden — St! der er Hun! Nu forsigtig!

Han drager sig tilbage mod Baggrunden.

4.

D. Juan. D. Elvire. Leporello.

D. Elvire

nærmer sig Leporello, rolig men mat, i synlig Kamp.

Forgieves har jeg stridt, Juan! Din Fare

Har overvundet min Beslutning!

Leporello

med forstilt Stemme.

Donna!

D. Elvire

med stedse stigende Affect.

Afbryd mig ikke; svagt er kun mit Hoved,
Og meget maae jeg sige Dig til Afskeed:
Troe ei jeg elsker Dig, Juan! Din Falskhed
Er aabenbar! Jeg hader Dig, Du Morder!
Nu veed jeg alt, jeg seer din hele Skiæbne;
Og om min Mund end forer Elskovs Sprog,
Saa troe den ei! Troe ei mit vaade Øie,
Ei selv mit Hiertes vilde, vilde Slag;
Thi alt hos mig, som Sandserne beherske
Er Dig hengiven, Dig! Ja, Dig og Døden!
Min Siel er ene frie! Den blev det nys,
Jeg bad til Gud, fortvivlet og afmægtig!
Da fandt jeg brat min Frihed i en Slummer,
Hvori jeg saae — O, Juan! Hør mit Syn —
Hør: Himlen taler med Elvires Stemme.

Hun selv forlængst er dræbt; Hun er begravet
Med samt sin Kierlighed! Kun hendes Aand
Omsvæver vild i Angst for sin Forfører!
For den fremstilte sig nys Annas Fader!
Jeg saae ham blodig, hvid og kold som Marmor;
Han pegte paa sit Saar og paa mit Hierte,
Ak! thi eet Spyd har giennemstiunget begge!
Han sender mig, Juan! Vend Dig til Gud
Om Naade! O! erkiend et himmelsk Forsyn —
Thi Jordens Hævn dit Legem blot kan ramme!
O! Hør Du mig; thi vee Dig, om Han kommer;
Og komme gior Han, Drømmen aabenbarte
Det for mig; hid Han drev mig foran sig!
Der staaer Han alt; Juan, Juan! Han er der,
Han griber Dig med sine kolde Hænder—
O flye! O flye!

hun synker afmægtig i Leporellos Arme.

Leporello

holder hende.

Ak! vi ere begge dødsens!

D. Juan

nærmer sig, lavt men forvirret.

Er Hun afmægtig? Hun maae bort herfra.

I Sandhed! dette havde jeg ei ventet!

D. Elvire

staaer Pier op.

Hvor er jeg?

D. Juan

drager sig hurtig tilbage.

Ha!

Leporello.

For Guds Skyld! fat Dem, Donna!

D. Elvire

staaer sine Arme om ham, mat.

Min Juan? Gud! og Du er her endnu?

Jeg saa jo nys at dine Bødler greb Dig,

O! siig mig: er Du frie? Har Du undgaaet Dem?

O! Himlen være lovet! Du er reddet.

Jeg sittrede af Angst; tilgiv mig, Elskte!

Troe ei, at jeg godvillig angav Dig;

Det var den grumme Don Ottavio,
Hans blege, kolde Brud! Hun kiender ikke
De Luers søde Magt, som Du har tændt,
Ak, begge slæbte de mig for din Onkel;
Han saae min Qval, min Strid, min Jammers
Stilling.
Juan! Jeg kunde ei fordølge den;
Da hørte jeg Ham høit forbande Dig,
At kalde paa Bevæbnede, paa Bødler—
O! Vee Dig! Don Ottavio triumpherer!

D. Juan affides.

Min Onkel! Hvad? Hm! det maae undersøges!

D. Elvire.

Nu overalt de søge Dig! O! Vee mig!

Leporello angst.

Ja! Vee os! Vee!

D. Juan.

Bort maae jeg have Hende.
raaber.
Til Hielp, til Hielp! O flygter, flygter hurtig!

D. Elvire.

Min Juan! Gud! følg med! Dig skal jeg skiærme!

Hun drager Leporello bort med sig uden om Huset.

5.

Juan eene.

Min Onkel! skulde — det er ikke mueligt!
Nys selv han gav mig Prøver paa sin Gunst!
Afsted —

standser.

I denne Dragt?

let.

Tidsnok i Morgen!

seer efter dem,

De gik ei ind! — Saa er jo Veien aaben!
Jeg nægter ei, Hun har forstemt mig lidt
Med sine Drømme! — Bort! Kan hidsig Feber
Saa let, Juan! med Overtroe Dig smitte?
Min Urve maae forvandle sig til Kraft
Ved munter Nydelse! — Jeg vil dog prøve
Om ikke nogle sagte søde Toner
Skal kunne lokke huldt min Skionne frem,

Og brat fordrive mig det mørke Lune?

gaaer hen under Vinduet.

Blandt Dig i Hjertets Drømme, O, kielne Tone!
Bøi mildt mod mine Suk den ranke Lillie!
Du aabne, Citharklang! dens huldе Krone,
At sødt den føier sig i Elskovs Villie.

I Kindens Snee da gløder Purpurrødme,
I større Pragt din Skiønhed da skal bramme;
Men vil Du kiende, Glut! al Elskovs Sødme,
Lad mig da ind, og deel mit Hjertes Flamme!

6.

D. Juan. Masetto. Bønder, de ere bevæbnede med Pistoler, Flintæ og Prygle.

Masetto.

Kun sagte, Børn! Her har man seet Ham snige
Sig listig om.

D Juan afsides.

Mon det er mig, Han søger?

Masetto.

St! der er nogen; holdt!

D. Juan.

Det er Masetto!

Her gielder ingen Spog; de er' for mange!

Masetto.

Der svares ei; pas paa! Hvem der?

D. Juan

kopierer Leporellos Stemme.

God Ven!

Masetto! See, god Aften Du!

Masetto raaber.

Hvem der?

D. Juan.

Du kiender ei engang din Ven meer, Leporello!

Masetto.

Ei! see engang! Jeg treffer Dig beleilight;

Det kom mig for Du ogsaa var i Ledtog —

D. Juan hurtig.

Imod min Herre! Ja! Har Du sett Magen?

Hvor nær var jeg ei ved at miste Livet,

Fordi jeg ilte flux din Brud til Hielp!

Maſetto.

Du!

D. Juan.

Sagte! her Han ſig i Mørket ſniger,
Og ponſer ſikkerlig paa nyt Bedrag!

Maſetto.

Vi ſkal Ham nok betage Lyſten; hør Du,
Gior eet med os; vi vil ham flux paa Halſen.

D. Juan.

Top! det er Ord!

Maſetto

giver ham Haanden.

Slaae til!

D. Juan.

Men varligt, Børn!
Maae vi gaae frem; det er en udlært Spitsbub,
Vi paa Soldaterviis maae fange ham.

Maſetto.

Ja, ja! Du kiender ham, gior ſom Dig ſynes!

D. Juan.

Kom! vi vil stille Vagt ud, her og der,
Som strax kan give Tegn, saasnart han kommer;
Vi begge blive her. See kun, saaledes!

ved Slutningen af Sangen har han faaet dem alle bort, saa han bliver ene med Masetto.

Den ene Halvdeel drage hist,
I andre kom kun her!
Saaledes vi ham tage vist,
Skiønt med endeel Besvær;
Seer I en Karl sig snige
I Maanskin med en Pige,
Som Han om Elskov trygler,
Da har I rigtig truffet;
Da prygler, ja, da prygler,
Thi ham det sikkert er!
I kan ei blive skuffet
Af Kappen, Masken, Hatten,
Og Fiedrens Glimt i Natten,
Ved Siden har Han Sværd!

Den eene Halvdeel drage hist,
I andre kom kun her!
Saaledes vi ham tage vist,
Skiønt med endeel Besvær.
Afsted nu, værer snare!
Masetto! bliv hos mig!

drager ham til Siden.

Jeg Dig skal aabenbare
En Ting, som vist vil glæde Dig.

Bønderne ere alle borte.

Ret godt, min Ven! at Du er vel bevæbnet;
Thi hvis det kneb —

Masetto.

Betænksom maae man være.

D. Juan.

Er Flinten god?

Masetto

flyer ham den.

Ja! det troer jeg! See bare!

D. Juan seer paa den.

Den er nok ikke løsnet i din Livstid?

Maſetto;

Saa har jeg min Piſtol; See, den er ægte,
Den treffer paa et Haar, tre Sneſe Skridt.

D. Juan

tager den fra ham.

Ei, lad dog ſee! Ja! den er god, i Sandhed!

drager Kaarden og viſer ham den.

Men jeg har denne; den er endnu bedre!

prygler ham dygtig og løber ud.

Maſetto ſkriger.

Holdt! holdt! du Skurk! til Hielp! ak! jeg er myrdet!

7.

Maſetto. Zerline. Bønder ile til.

Zerline.

Maſetto! er det Dig, ſom ſaadan ſkriger?
Jeg har alt længe ſagt Dig; hvad gaaer af Dig?

Maſetto.

Gaaer af mig? Pryglet er jeg! pryglet, pryglet!

Zerline.

Du Stakkel! Og af hvem?

Masetto.

Af Leporello;

Thi i det mindste saae han ud som han,
Der løb han ad! Frisk efter ham, Bornille!

Bønderne gaae ud.

O vee! O vee!

Zerline.

Hvi blev Du ikke hos mig?
Saa gaaer det, naar man Bruden alt forlader
Sin Bryllupsaften! Siig: hvor gior det ondt?

Masetto.

Her!

Zerline.

Her?

Masetto.

Og der!

Zerline.

Og der?

Masetto.

Og overalt, jeg Stakkel!

Zerlfne.

Og overalt! Forſøg om Du kan gaae;
Nu, det er dog jo heller ei ſaa farligt!

Maſetto.

Saa farligt! Synes Dig det er ei nok?

Zerline.

Bevares! Kom, vi vil gaae hiem.

Maſetto.

Jeg ſkammer
Mig ſom en Hund! jo, jo! en pryglet Brudgom!
Jeg gaaer ei hiem!

Zerline.

Hvor da?

Maſetto.

Til Apotheket,

Zerline.

Ei Snak! Hvortil? Jeg er en bedre Doctor.

Maſetto.

Du?

Zerline.

Jeg er Brud, og ſkulde ei kurere?

Klynk ei Du Stakkel!
Ved et Mirakel
Kan jeg kurere,
Som er probat!
Al Verdens Pine
Ei svider mere
Der, hvor jeg mine
Læber har sat!
Prøv kun min Skat!
Slig Trolddom lærte jeg
Til Punkt og Prikke.
Hvor det mon stikke
Blæser jeg brat!

blæser paa ham.

Hielper det ikke,
Elskov! god Nat!

kysser ham.

Har nu din Smerte ei
Alt Dig forladt?

de gaae bort Arm i Arm.

8.

Havesal i Elvires Bolig; mørk.

Leporello ene.

endnu i D. Juans Klædning og Maske.

Uf! Alle mine stakkels Lemmer sitre.
Slig Aften har jeg aldrig før oplevet;
Ak! Skiebnen vist har til sin Bolt udseet mig,
Og aldrig meer mig lader ligge rolig.
Først ved min Herres Skrig, Donna Elvire
Drog mig herhid, af Skræk fast maallos begge;
Forsigtig, taus hun lukked' Døren for mig,
Og iilte selv at undersøge Faren.
Derpaa, da endelig den vilde Tummel
Ophørte lidt, og Tiden blev mig lang,
Beslutted' jeg at krybe ud af Vinduet,
Men neppe havde jeg faaet Foden ud
Før — O min Gud! det Syn var dog det værste!
Før Commandantens Liig man bar forbi
Hen til sit sidste Hvilested. Jeg skiælver
Naar jeg kun tænker paa den fæle Stotte,
Som man drog efter, og skal staae paa Graven!

Mig syntes at han med sin barske Mine
Saae hen paa mig, der sad paa skrævs i Vin-
duet,
Og trued' mig, saa jeg forglemte reent
At stige ned; derpaa jeg hørte raabe —
Det kom mig for, det var Masettos Stemme —
Der er han, der! Da skyndte jeg mig ind,
Og sidder nu i Stilhed her og sveder;
Thi vist nok søges jeg i hver en Krog!
Og Politie var med, saasandt jeg lever!
Det er endda en — ja — dog en Slags Trøst;
Thi ellers hængte de mig strax paa Stedet
Som Don Juan, foruden al Forklaring.
St! der er nogen. Jeg vil ikke svare,

Han kaster sig næsegruus ned paa Gulvet.

Hvem det saa er! Dog det fordomte Maanskin
Kan røbe mig; men naar man er behændig
Saa gaaer det an, — jeg kryber gandske sagte
Af Døren ud; ak! Frihed er det bedste!

9.

Leporello. Elvire.

Elvire

kommer snigende ind fra Haugen uden at lukke Døren mere end paa Klem; lavt.

Juan! Juan!

Leporello

sagte, paa Gulvet.

Ja, bie kun til jeg svarer.

Elvire.

Hvad? Intet Svar! Mon han er undflyet alt?
O Gud! og Bønder, Vagt omringe Huset.
Hvad har dog givet dem Mistanke om
At Han var her? Hvor er mit Bryst beklemt!

Leporello

i det han reiser sig.

Af! Hvor er Døren? Jeg er reent fortumlet!
Den er ei til at finde; hvor er Døren?

D. Elvire.

O! hvi maae mit Hiertes Længsel
Da mod Ham bestandig strømme?

Vee mig, Ak! i mine Drømme
Dybt jeg aner Dødens Skræk!

Leporello.

Ak! her staaer jeg som i Fængsel!
Himmel! Dørren er forsvundet.

kommer hen til Døren.

Stille, stille! Den er fundet!
Sagte lister jeg mig væk!

i det han nærmer sig Dørren, aabnes den; han farer langt tilbage.

10.

De Forrige. D. Anna. D. Ottavio.

D. Ottavio.

Stil din Taare! Du, min Glæde!
Roelig lad vor Fader hvile:
Snart Han skal fra Himlen smile
Naar vor Arm hans Morder slaaer.

D. Anna.

Lad mig klage, lad mig græde,

Ak! nu selv hans Støv jeg savner!
Gravens Hvælving, som Ham favner
Kolden Marmor lukker for.

D. Elvire

forbauset, faaer Øie paa Leporello, afsides.

Er da alt mod Ham forbundet?

Leporello afsides.

Haabet er nu brat forsvundet!

D. Elvire.

Hvis den Arme bliver fundet,
Døden mig tillige naaer.

Leporello.

Ak! hvis her jeg bliver fundet,
Uden Redning jeg forgaaer.

Han er anden Gang i Begreb med at undvige, men møder:

II.

De Forige. Masetto. Zerline.

Betjentere med Lys.

Zerline. Masetto griber ham.

Holdt! denne Sinde
Slipper Du ikke!

D. Ottavio. D. Anna forbausede.

Ham her vi finde!
Mordér! Dig giv!

Alle Fire.

Frels nu dit usle Liv!
Mød vore Blikke!

D. Elvire styrter frem.

O! dræb ham ikke!
Tilgiv, tilgiv, tilgiv!

Alle Fire afsides.

Hvad har Elvire sig Ham anfaget heit.
Hvad har sig tildraget?
Nei! døe han skal!

D. Elvire.

Tilgiv! — O! Qval!

De øvrige Fire.

Nei! døe han skal!

Leporello

i det han efterhaanden har taget sin Herres Klæder af.

O! spar mig, Kiære!
Min Graad see trille!
Til saadan Ære
Jeg er for lille;
Ei Kiolen haaber jeg
Manden giør meer,
Derfor anraaber jeg
Medynk hos hver!

De øvrige Fire affiides.

Himmel! Leporello!
Hvad maae vi skue!
Nei! Hævnens Lue
Ei værd han er.

Leporello.

Dybt jeg i min Siel mon' grue!

Tusind frygtelige Tanker
Med hvert Slag i Hjertet banker,
Snart det brister som et Brag!

De øvrige Fire høit.

Dybt jeg i min Siel mon grue!
Nu sig frygtelige Tanker,
Nattens Mulm, i Sielen sanker!
Har Guds Torden da ei Slag?

D. Elvire kaster sig beskiæmmet paa en Stoel, og tager ikke Deel i det næstfølgende.

Masetto.

Dig søgte jeg vel ei men kun din Herre!
Der kan man see alt Ondt dog bliver straffet:
Du kommer selv og henter din Betaling
For de bevidste Prygl.

Leporello.

Prygl! Hvad for noget?

D. Ottavio.

Hvorledes har Du vovet feige Usling
At snige Dig i dette Huus?

Maſetto.

Tillad kun
Mig, Deres Naade! at belønne Karlen;
Afſtaae De Ham til mig, ſom Han har prygiet,
Jeg ſkal nok faae det afgiort for os begge.

han og Zerline tage fat paa Leporello.

Leporello.

Naadig, ak! min Bøn I høre!
O! tilgiv, tilgiv, tilgiv!
Er et Hierte, ſom la'er ſig røre
Ei det bedſte i vort Liv!
Herren maae man lade raade,
Naar man Tiener være vil!

til Elvire.

Skiønne Donna! ſkiænk mig Naade!
At forraade er hans Spil!

til Maſetto.

Men Du Prygl? Det er en Gaade!
Det en Time vel kan være,

At den Dragt, Du seer mig bære,
Mig en Vis har narret til!

til Ottavio.

Jeg skyer ei Fare;
Nei, paa min Ære!
Naar som jeg bare
Mig selv maae være;
Men for en Anden,
At staae paa Randen
Til at krepere,
Maae konfundere
Gotfolk Forstanden.
Kort: herind krøb jeg
I Angsten da—
Kunde jeg, løb jeg
Hurtig herfra.

Han løber ud. Masetto og Zerline løbe efter ham. D. Anna er alt traadt hen til D. Elvire og har beskiæftiget sig med hende.

12.

D. Anna. D. Ottavio. D. Elvire.

D. Ottavio

nærmer sig D. Elvire.

Tilgiv os den Uroelighed, den Smerte,
Vi volde Dem! Vi kom her tæt forbi!
Vi havde fulgt vor Faders Støv til Graven,
Da mødte vi Masetto med en Skare,
Der raabte, Morderen var seet just her;
Og mens den vilde Sværm omringed' Huset,
Vi traadte ind for at advare Dem.
Man sagde os, De var i Haugen; aaben
Vi Døren fandt, og — O! tilgiv mig Donna!
De seer hvor fræk Han spotter Deres Medynk!

D. Elvire.

Jeg seer det!

D. Ottavio.

Dersom al min Bistand kunde—

D. Elvire.

Jeg trænger ei til nogen meer.

D. Anna.

Veninde!

Til Taarer trænger Du; kom til mit Hierte;

O! maatte der din stumme Marter smelte.

D. Elvire i Tanker.

Siig, er Han fængslet? Kan Han aldrig mere—?

D. Ottavio.

Frygt ikke, Donna! vi er' Ham paa Sporet.

Nu hans Bedrag ei meer skal saare Dem;

Vist Vagten søger ham alt i sit Huus,

Og, om ei der, et Steds Han dog vil findes.

D. Elvire farer op.

O! Himlens Gud! bort, I forstaae mig ikke!

Hun læner sig paa Stolen.

D. Anna.

omfavner hende, og noder hende til at sætte sig.

Vi see din Qval, og den fortærer os.

D. Ottavio.

Som vi kan ingen dele Deres Kummer!

Forraadt, mishandlet, skuffet er' vi alle,

Men bittrest dette elskovsvarme Hierte!

Taarer for Dig skal rinde,

Bedragne! uden Tal,
Dølg ei for os, Veninde!
Din Flammes hede Qval.
Ak! Kierlighed maae vinde
I hvert uskyldigt Hierte;
Det, knuset af sin Smerte,
Først finder Graven svalt!

D. Elvire sidder fordybet i stum Smerte; de betragte hende taus og veemodig, og snige dem sagte bort.

13.

D. Elvire eene,

reiser sig langsom, og seer sig om.

Nei! intet, intet meer kan redde ham!
Hans unge Liv maae, som Elvires, visne!
I Graven først skal deres Skygger mødes,
Og kolde Kys besegle deres Pagt!
Da skal hans Aand —

standser

Hans Aand, hans vilde Aand —
Ak! skal den drage min med sig i Mørket?

Hvad eller — skulde min med hans sig hæve?
Nu vel, saa lad hans usle Støv henvisne
Som mit! Lad Støvet hævne Støvet kun!
Maaskee Elvire kan befrie hans Aand
Naar han i Dødens Angst fortvivler, ene.
Da mueligt Han dog vil min Stemme høre!
Kun stille stille! Jeg vil lønlig snige
Mig i hans Spor, og naar Han da er fundet,
Naar Verdens Magter alt omringe Ham
For at forsone grumt Retfærdigheden;
Da vil jeg ile foran for hans Fiender,
Jeg træde vil til Ham, bestæd i Neden,
For at udfrie hans bange Aand fra Døden.

iler ud.

14.

Kirkegaard. Gravminder; blandt disse dybt i Baggrunden Commandantens Monument kolossalsk. Han sidder til Hest med Harnisk, Hielm og Commandostav i Haanden af hvid Marmor. Maanelys Nat; ved den ene Side en halv indstyrtet Muur.

D. Juan.

kommer ene ind over Muren i sin egen Dragt.

Nu jeg gad seet om selv Retfærdigheden
Kan her opspore mig! I Sandhed! Juan!
Din Lykkes Vogn begynder lidt at hælde;
Et af dens Hiul er brat nu løbet af.
Min Onkel vil ei see mig; lod mig sige,
At kun hans fordums Godhed for mig voldte
At Han ei greb mig i sit eget Huus.
Slig Kur han holder vel for radikal!

seer sig om.

End ingen Leporell! Mit Bud har dog
Vel ei forfeilet ham! Han frygter Stedet
Maaskee. Den Nar! i denne klare, lyse
Og stiernefulde Nat at frygte Aander!
Hvad er paa dette Sted at gyse over?
Er ei den hele, store, tause Plan
Et Billed paa Uvirksomhed og Tomhed,
Som hvidsker til den Kloge: nyd Du Livet
Imens Naturens Veirpust Dig opholder;
Snart synker Du tilbage til dens Masse!

Da sværmer Glæder om dit døve Øre
Som Vagt og Bødler nu, Juan! om Dig,
Og naae Dig ei. O! hvilket herligt Fristed!
Derude tumler Livet sig med Vælde,
Saa roelig er jeg her — som udi Graven!
Hvi tøver Leporell? Alt Haab er dog
Vel ei forsvundet! Bort I dumme Tanker!
End lever jeg, hvi vil jeg da forsage?
Det eene er det første og det sidste.

man hører klappe i Hænderne udenfor.

Triumph! Der er han!

klapper igien.

Heida! Leporello?

Leporello udenfor.

Er det og rigtig Dem? Siig, hvor gaaer Veien?

15.

D. Juan. Leporello.

D. Juan.

Spring over Muren! Saa! Nu, lad mig høre,
Er end for min Skyld Byens Vagt paa Fode?

Leporello

som er sprunget over Muren.

Ak, Herre! Deres Gaard er heelt omringet,
Hver Vraae er giennemsøgt; med Nød og Neppe
Undkom jeg hid for at advare Dem.

D. Juan forbauset.

Det bli'r alvorligt. Han har holdt sit Ord;
Jeg tog det kun for en sædvanlig Trudsel.

betænker sig.

Nu vel! Det sidste Skridt er da tilovers;
Min Vors er fuld, vi give os paa Flugten!
Afsted!

Leporello.

Hvorhen?

D. Juan.

Hvorhen? Til Liv og Frihed!

Leporello.

Ak Herre! hver en Vom rundt omkring Byen
Blev strax besat med Vagt.

D. Juan bestyrtet.

Du lyver, Slyngel!

Leporello

seer sig frygtsom om.

Gid Fanden — ak! her er ei godt at bande!
Men det er sandt; thi jeg har selv forgieves
Forsøgt at flye.

D. Juan.

Og lade mig i Stikken?
Du falske Skurk! nu kiender jeg din Troskab.

Leporello.

Ak, Herre! Troskab varer kun til Døden.

D. Juan

i Tanker; seer sig om.

Hver Vei er spærret da! Naar Dagen gryer
Og disse blege Skikkelser, som herske
I Nattens Mulm, staae soelbestraalt afmægtig;
Da er mit sidste Fristed overvundet,
Da —

Leporello.

Herre! tael dog ei saa gyseligt.

D. Juan.

Ei! Leporell! det er ei Tid at gyse;

Til Dagen gryer kan overlægges meget.
Men jeg er træt, og allermeest dog trænger
Min Siel til Mod nu; kun hos Vin og Toner,
Dens Kræfter virksomt og almægtigt spille.
Afsted!

Leporello.

Hvorhen?

D. Juan.

Did hvor min Siel, mit Legem
Kan finde alt, hvad de behøve!

Leporello.

Herre!

D. Juan.

Kan Faren ei undviges maae den trodses!
Desuden i de smaae afsides Stuer,
Jeg nys har leiet mig, jeg søges neppe;
Thi Verten der veed ei engang mit Navn.
Skaf kun Musik og Selskab, muntert Selskab!

Leporello.

Et Selskab nu? For at forraade Dem!

D. Juan.

Ha! Du har Ret? Lad det da blive borte!
Dog trænger jeg nu meest til Folk omkring mig!
Fordomte Pak! hvis Mund man ei kan stoppe
Med Guld engang. Nu da! jeg vilde ønske,
I hvide og alvorlige Gestalter,
Som synes langsomt at fremskride mod mig
I Maanens blege Skin; jeg vilde ønske
I havde Liv til Morgenhanen gael,
Saa var jeg dog ei ganske uden Gjester;
I taug dog i det mindste.

Leporello

som har seet sig ængstlig om, rykker ham i Armen.

Herre, see!
Saa sandt jeg lever, salig Commandanten!
See hvor Han stander, den høibaarne Herre,
Saa kridhvid der, som dengang Han laae Liig.

D. Juan

gaaer hen og betragter den.

I Sandhed! herligt Arbeid, hurtigt færdigt!
Saa hurtigt som hans Død; og hvad er Døden?

See, hvor Han taus forunder mig et Fristed,
Mens udenfor hans Børn lydt skrige Hævn!
Ja, kiære Leporell'! slig Gjest var Guld værd.

gaaer frem igien.

Leporello.

O, Herre! lad os gaae herfra; jeg skiælver;
Dem bider intet paa, men mig desmere.

D. Juan.

Saa mener Du da ei, Du feige Kryster!
Jeg og har diet Overtroens Melk?
Men hver en Frygt, som ængster svage Hierter,
Jeg tidlig overvandt med sund Fornuft!
Hvo Livet i sin Fylde veed at nyde
Troer ei paa Dødens Liv, der mangler Kraften!

Leporello.

Ak, Herre! Troe er eet, et andet føle;
Og følsom er jeg hvad den Ting angaaer!

vender sig.

Hu! hvad var det? Ak Herre! kom dog! kom dog!

D. Juan

farer uvilkaarlig sammen.

Du kunde smitte mig hvis ei Fornuften
Lod mig betragte al din Skræk med Latter.

Commandantens Stotte synger.

"Forvovne! ei forhaan hvad Du ei fatter!"

D. Juan forbauset.

Hvad siger Du?

Leporello yderst angst.

Jeg? Ei et Ord. O, Herre!
Spot dog ei meer. De Døde—

D. Juan.

Nar! de sove.

drager Kaarden.

Hvem der? Nu intet Svar! Hvem der?

Lep-orello,

Slet ingen!
Slet intet Menneske! O, bedste Herre!

D. Juan mork.

En Vind har raslet i de tørre Blade,
Som strøe sig rundt om mig!

vender sig.

Seer Du, hvor roligt,

Hvor stivt Han holder end Commandostaven.
Det er forbi! Man lystre den ei meere,
Og kraftlos seer Han ned paa mig som Dig!

Støtten synger.

Forsøg, O, Du Frække!
Ei de Døde at vække!

D. Juan.

Endnu engang, er det min Phantasie
Som taler, eller har man os til Bedste?

Leporello.

O lad os flye fra dette frygtelige
Skrækfulde Sted!

D. Juan

som har gaaet nogle Skridt hen mod Støtten.

Hvad staaer der for en Indskrivt?
Læs, Leporell!

Leporello.

Nei! naadige Herre! skaan mig
For slig Anmodning.

D. Juan hurtig.

Læs! læs, som jeg siger.

Leporello.

Forbarm Dem, Herre! det er mig umueligt;
Al Skriften løber mig i eet! Forbarm Dem!

D. Juan.

Ja vel! forbarmes maae jeg, thi jeg seer
Du er alt for erbarmelig en Kryster.

læser.

"Over Stiernerne troner Retfærdighed!
"See dens hævnende Sværd, Morder! er over
Dig!"

Leporello.

Ak! Seer De! Alle mine Lemmer zittre,

D. Juan afsides.

De døde Stene tale om min Fare!
Hvi skiælver jeg? Sundt er endnu mit Hierte!

høit, med vild Dumdristighed.

Frisk, munter, Leporell! jeg troer Du ryster.

Leporello.

O, Nei! Jeg er saa munter som De selv.

D. Juan hurtig.

Hvad, Dosmer! vover Du —

Leporello.

Tilgiv mig, Herre!

Men Synet! — Husker De Donna Elvire

Fortalte os — ak! Gud!

D. Juan afsides.

Fordømt!

tvungen.

Saa troer Du

Jeg skiælved da, om disse blege Giæster

Indfandt sig alle til mit muntre Maaltid?

Ja! dersom selv Hr. Commandanten vilde

Beære mig med sit Besøg —

rask.

Gaae, beed Du

Ham, Leporell! til Giest hos mig i Nat.

Leporello.

Jeg? Herre! Ikke for den hele Verden!

Hvortil sligt daarligt Galskab?

D. Juan.

For at prove

Hvorvidt din Munterhed med min kan lignes.

bydende.

Gaae, siger jeg!

Leporello

bønlig og angst.

Alt, alt! kun ikke dette!

D. Juan

truende og hæftig.

Hvad! Nøler Du?

Leporello.

Nu, Himmel! vær mig naadig!

Gaaer derhen i yderste Angst, med Complimenter.

Høiædle Marmor-Commandant!

Her som Respekten kræver —

kommer tilbage.

O Vee! mit Hierte bæver

Ak! Veiret mig forgaaer!

D. Juan.

Flux, vær ei seen, Du Kryster!

truer ham.

Jeg da ei godt Dig spaaer.

Leporello afsides.

Jeg ryster, ak! jeg ryster!

D. Juan afsides.

Hvor mig hans Angst forlyster!

høit, haanlig.

Siig, reiser sig dit Haar?

Leporello afsides.

Min Helsot vist jeg faaer!

høit til Statuen.

Høiædle Marmor-Commandant!

Paa Hesten hvid, vi agte —

afbryder, vender sig angst.

Herre! Ak! behag kun at betragte

Det Blik han paa os slaaer.

D. Juan løfter Sværdet.

Feige! skiælv!

Leporello.

Nu jeg begynder!

Til Gieſt min Herre byder —
Jeg ei, jeg kun adlyder —
I Nat Dem hiem til ſig.

Statten nikker med Hovedet.

O Vee! mig arme Synder,
Den nikkede med Ho'edet!

D. Juan tvungen haanlig.

Skræk har Du faaet i Blodet!

Leporello.

Betragt,
De ſelv vil tabe Modet.

D. Juan.

Din Frygt bedrager Dig.

Leporello nikker.

Saadan med Marmorho'edet
Han nikked' fælt ad mig?

D. Juan.

Hvordan, med Marmorho'edet
Han nikkede ad Dig?

nærmer sig Statuen.

Vel an da: tael, Du Døde!

Siig, vil Du møde?

Statuen.

Ja!

D. Juan forbauset.

Ha! hvad betyder dette?

Han vil i Aften møde!

Leporello.

Saae gaaer det den med Rette,

Der spøger med de Døde.

D. Juan

har fattet sig, og drager sig til Siden.

Kom; alt i Stand at sætte

Vi os da skynde maae.

Leporello.

Kun Flugt mit Bryst kan lette!

Ja, lad os hurtig gaae!

De krybe hurtig tilbage over Muren.

16.

Værelse hos Donna Anna.

D. Anna. D. Ottavio.

D. Anna

gaaer ham i Møde.

Nu, Elskte! er Han grebet?

D. Ottavio.

Endnu ikke.

Men kort er kun den Frist Han har tilbage.
Han havde snild forladt sit Huus; dog har vi
Faaet Spor paa nogle Værelser, Han lønlig
Har leiet sig, et lille Vellyst-Tempel.
Formodentlig Han troer sig sikker der;
Men med Spioner Huset er omstillet,
Og hvis Han, som jeg venter, didhen tager
Sin Tilflugt, blive vi strax underrettet.
Elvire selv beskytter Ham ei meer!
I Sandhed! jeg forstaaer ei hendes Adfærd.
Fulgt af sin Tiener fandt jeg Hende indsvøbt
Heelt i et kridhvidt Slør; ret som et Gienfærd

Sneg Hun sig langsom giennem Byens Gader,
Og fordrer, fast saa høit som vi, hans Død!
Fryd funklede i hendes matte Øie,
Da jeg hans lille Boepæl viste hende.
Nu venter Hun alvorlig ved et Hiørne,
Og taber Huset ikke meer af Sigte.

D. Anna.

Den Arme! ak! hans Død er al vor Trøst.

D. Ottavio.

Saa vil Du da ei længer grusom lukke
Dit Øre for Ottavios varme Bøn!
Men glemme Graven, dele Elskovs Sukke.

D. Anna.

Ak! uden Dig var jeg jo alt dens Bytte!
Ja! med Gravens stille Boelig
Heel fortroelig
Er min Hu!
Der i Slummer
Taug min Kummer,
O! min Elskte! var ei Du!

Dog skal Barmen blive roelig,
Mindets Qval den ei skal kue:
Styrket, Elskte! af din Lue,
Glad mit Bryst skal slaae endnu!

De omfavne hinanden, en Tiener viser sig i Døren og vinker Ottavio.

D. Anna.

Ei sandt, Ottavio! Hævnens Time vinker!

D. Ottavio.

Dernæst min Lykkes, naar den er fuldbragt!

de gaae.

17.

En smuk Sal i D. Juans petite Maison. Dækket Taffel; et lille Orchester. D. Juan kommer; alting oplyst.

D. Juan

i det han træder ind til Leporell, som har bragt Musici ind, og anviist dem Plads.

Atter nu min Siel oplives,
Høit lad nu Musiken tone;
Sang og Viin i Livets Krone

Straaler klart som Kierlighed,
Og af dem jeg sødt henrives!

Leporello.

Ja, den gode Gud det veed!

D. Juan.

Ei hvor de forente throne
Nærmes Aanders matte Fied;
Høit lad alle Strænge tone!
Aander flye for Glædens Krone,
Klangens Magt de bindes ved!

Leporello.

Bravo, bravo! smukt det lyder!

D. Juan.

Ikke sandt, slig Laug dig fryder?

Leporello.

Ja, sligt aldrig jeg fortryder.

D. Juan spiser.

Hvor det skal mig herlig smage!

Leporello afsides.

Lod Han dog kun lidt tilbage;
Ak! men hvad kan man sig vente
Af en saadan Appetit?

D. Juan afsides.

Jeg nok selv min Gjest saaer hente,
Han dog skulde qvæges lidt.

D. Juan seer paa Uhret.

Tolv alt!

Leporello

sender sig frygtsom, men seger at satte sig.

Stille!

ivrter.

De bekiendte Ting os spille!

D. Juan,

som mærker hans Angst, leende.

Fyld Pokalen!

Leporello skiænker, D. Juan drikker.

Leve salig Generalen!

Leporello

afsides, yderlig bange.

Jeg det nu for bedst mon' agte,
Sagte, sagte bort at gaae.

Han søger at snige sig bort.

D. Juan afsides.

Vil man Staklen kun betragte,
Neppe Han af Angst kan staae.

Leporello

anstiller sig ligegyldig, i det han vil gaae bort, lytter til Musiken.

Hvem har Mozart ei henrevet!

D. Juan.

Leporello.

Leporello,

som er nødt til at vende om, angest.

Hvad befaler?

D. Juan.

Hør den Knægt, hvor angst han taler!

Leporello.

Jeg er saa forkiølet blevet,

Jeg et Ord ei frem kan faae.

D. Juan.

Seer Du Aander frem at stige?

Leporello.

Spot kun ei!

D. Juan.

Du Nar!

Leporello.

De vige

Flux om Natten fra sit Rige,

Naar der' Ord de gav derpaa.

D. Juan.

Troer Du da mig at bekrige,

Undervœrker skal opstaae?

18.

De Forrige, D. Elvire.

D. Elvire.

ængstlig, hvidklædt, i sin Slør, træder ind, imes

dens Leporello forer Musiken ud.

Tiden er kommen,
Fældet er Dommen,
Nu al din Brøde
Faaer Du betalt.
Himmelens Naade
Kun kan afbøde
Alt, hvad jeg spaaede.

Leporello, D. Juan forbaufede.

Slig alt! Slig alt!

D. Elvire.

Red Dig! Jeg skuer
Afgrunden aaben:
Hævnende Luer
Om Dig er hvalt!

D. Juan fatter sig.

Men jeg har Vaaben,
Styrke tillige;
Det, søde Pige!

Kan trodse Alt.

D. Elvire knæler.

See, Angsten bringer mig
For Dig i Støvet!

D. Juan

reiser hende galant, og kysser sin egen Haand.

Kun sødt betvinger mig
Taaren her faldt!

D. Elvire.

Smiger mig rører ei,
Kloſtret tilhører jeg!

Leporello afſides.

Himmel! Han hører ei,
Frøk og bedøvet.

D. Juan til Elvire.

Forklar din Villie!

D. Elvira bønlig.

Før Straffen naaer Dig

D. Juan.

Nu vel!

D. Elvire.

Føel Himlens Haand!

Af Dødens Baand

Frels brat din Aand!

D. Juan munter.

Ei godt Du spaaer mig,

Du hvide Lillie!

Men til den naaer mig,

Ræk mig din Haand!

vil føre hende til Bordet.

D. Elvire.

river sig fortvivlet los.

Død Dig da ramme!

Ak, jeg fortvivler!

Skrækkelig bliver du revet herfra!

Leporello.

Ham intet kuer!

Naar Faren truer,
Troe ei han iler
Bort derfra.

D. Juan

skiænker og drikker, byder hende et Glas, lystig.

Leve hver Flamme!
Piger og Druer!
Mig Livets Gloria omstraaler da!

D. Elvire

i det hun vil ile ud af Bagdøren, farer tilbage med et Skrig.

Ak!

Hun iler ud af en Sidedør; Døren i Baggrunden bliver staaende næsten paa Klem.

19.

D. Juan, Leporello.

D. Juan forbauset.

Ha! hvorfor skreeg den Taabe?
Jil og see, hvad der kan skrække!

Leporello.

Jeg skulde dog ei haabe?

han nærmer sig frygtsom Døren, der farer et Lyn forbi Aabningen, han springer tilbage.

Ak!

D. Juan heftig.

Hvad? Plager Fanden begge?

Feige Kryster! Regnskab giør.

Leporello.

Sligt jeg ei opleved før!

Ikke Dem af Stedet rør;

Marmorstøtten vist sig nærmer,

Intet for hans Magt beskiærmer;

Op ad Trappen alt Han vanker,

Snart hans Trin er ved vor Dør,

Hør, hør, hør!

D. Juan.

Bortjag slige dumme Tanker.

Leporello.

Hør, hør, hør!

D. Juan.

Vinen vel har giort Dig ør.

det banker.

Leporello.

Vee! det banker.

D. Juan forbauset.

Ja! det banker.

Luk op!

Leporello.

Jeg bæver.

D. Juan.

Vil Du høre!

Leporello.

Ak!

D. Juan.

Gaae dog!

Leporello.

Ak!

D. Juan.

Feige! Selv maae jeg det giøre,
Om det skal en Ende faae.

Leporello afsides.

Jeg mig fast ei meer kan røre,
Knap kan jeg end opret staae!

Juan aabner, men farer tilbage.

20.

De Forrige. Commandantens Gienfærd træder ind i samme Skikkelse som Monumentet.

Gienfærd.

Du, Don Juan! mig vilde hente,
Ei Du skal forgiæves vente.

D. Juan

som har fattet sig.

Glad jeg seer Du holder Ordet,

Og at holde mit jeg veed.

Leporello, tillav Bordet!

han noier.

Hurtig, giør det med det Gode!

Leporello.

Herre! Ak! jeg er frygtelig til Mode!

D. Juan.

Hurtig, hurtig!

Gienfærd.

Stands dine Fied.

Den, som saligt de Himmelske nære,
Kan den jordiske Føde undvære;
Nægt kun ei hvad min Siel vil begiære,
Da skal atter den fare med Fred.

D. Juan afsides.

Hvor utroligt, mit Bryst det beklemmer!

Leporello afsides.

Tusind Angster om Hiertet sig stemmer,
Mine Lemmer fast briste itu.

D. Juan høit.

Ei forstaaer jeg din Tale endnu.

Gienfærd.

For Klokken lyder
Og bortkalder mig;
Jeg her indbyder
Til Giest atter Dig.

D. Juan
med tvungen Mod.

Gierne; at befale har Du!

Gienfærd.

Dog haab ei meer at vende
Didfra, din Siel til Baade;
Men knæl for Gud om Naade
Alt før din Ende!

D. Juan.

Ei har jeg lært af grue,
For blege Skyggers Spøg

Leporello afsides.

Han ei sig lader kue.

Gienfærd.

Snart Tiden —

D. Juan.

Hør op at true!

Gienfærd.

Er omme.

Leporello.

Ak! ei dets Harm forøg!

D. Juan frak.

Din Boepæl tør jeg skue,
Jeg giør Dig mit Besøg.

Gienfærd.

Giv mig til Pant da Haanden.

D. Juan.

See der!

farer sammen.

O Vee!

Gienfærd.

Nu vel?

D. Juan

stirende med bortvendt Ansigt.

Det isned til min Siel.

Gienfærd.

Frels af sin Nød blot Aanden,

Snart Naadens Tid er omme.

D. Juan.

med Afskye, bortvendt og ængstl

Hvi vil til mig Du komme,

Os intet fælleds er?

Gienfærd.

Knæl! beed til Himlen milde.

D. Juan

fortvivlet, uden at see paa ham.

Nei! Bøn er nu for silde.

Gienfærd.

Synder! knæl!

D. Juan.

Nei!

Gienfærd.

Synder! ned!

D. Juan.

Nei!

Gienfærd.

Jo! jo!

D. Juan.

Nei! nei!

Gienfærd.

Nu er din Ende nær!

forsvinder, Torden og Lyn.

D. Juan fortvivlet.

Er da det Hele ei et Spil?
Er, Almægtige! Du da til?
Hvad mon den Angest sige vil,
Som leirer dybt sig her?

Underjordisk usynligt Chor.

Verden saa brat henveirer!

Dybet velkommen vær!

D. Juan ude af sig selv.

Hvor Dødens Slag er' vægtige,

Forbarme Dig, Almægtige!

Forbarme Dig, forbarme —

Kun Frist, hvor kort den er

Leporello.

O! bittre Syn at skue!

Ak! en indvortes Lue

Fortærer grumt den Arme

Med et forgiftet Sværd!

D. Juan.

Kun Frist! Hvor kort den er!

Chor som før.

Evigheds Vælde seirer!

Dybet velkommen vær!

D. Juan.

Ak!

Han synker død om. Torden, Lyn, Ildsluer vise sig.

Leporello.

Ak!

I dette Øieblik træder Vagten ind, samt Zerline, Masetto, Ottavio, Anna. Alle staae bestyrtede. Dækket falder.